

150 x 80

is

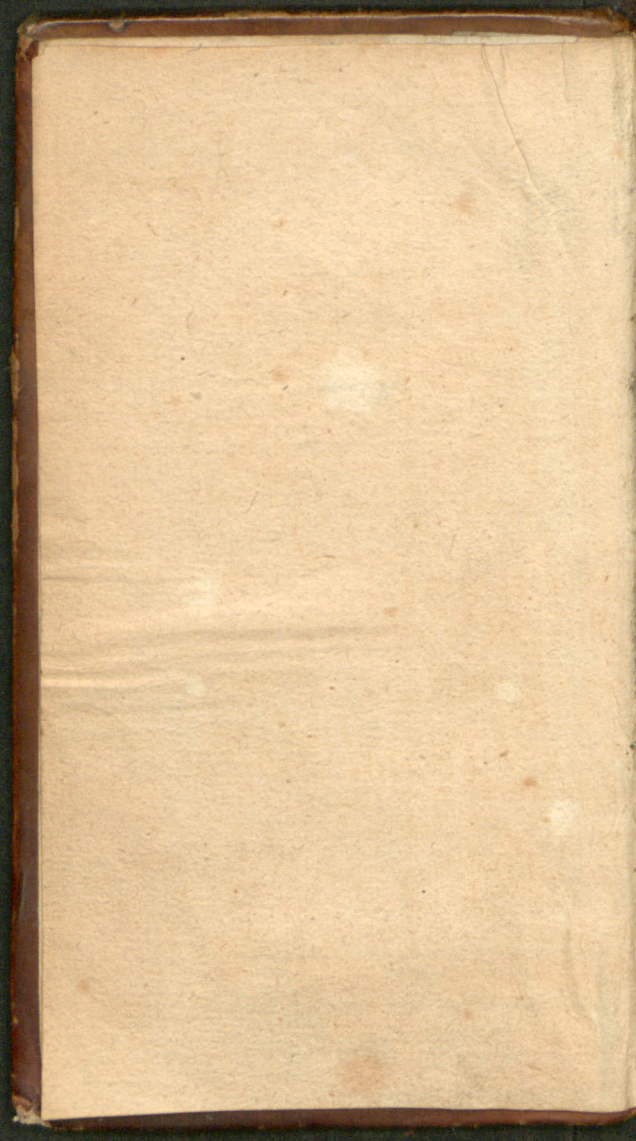
BIBLIOTEKA

Zakł. Nar. im. Ossolińskich

241

3753

50041

50041

MATTHIÆ CASIMIRI
SARBIÆ VII
LYRICORVM
LIBRI V.

EPODON LIBER VNVS
ALTERQVE
EPIGRAMMATVM,
CVM EPICITHARISMATE.

*Nunc primum in Galliâ editi, integrè, nitidè &
emendatè iuxta Exemplar Antuerpiense.*

ex

libris

L.

Gauchet

DIVIONE;
Apud PETRVM PALLIOT Typographum Regis
& Episc. Ling. Bibliopolam & Calcogra-
phum, sub signo Reginae Pacis, ante
Cameram Rationum Regiarum.

M. DC. XLVII.

50041

50041

MATTHEI CASIMIRI
SARBI VII
LYRICORVM
LIBRI V.
EPODON LIBER VNAVS
ALYKOV
EPICORVM
CVM EPICITHARIS

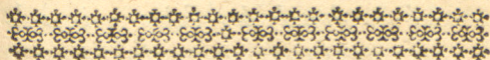
XVII - 3753 - II

[Faint handwritten text, possibly a signature or name]

[Faint handwritten text, possibly a date or location]

[Small handwritten mark]

A MONSIEVR

Mr. FEVRET

ADVOCAT AV
PARLEMENT DE
BOVRGONGNE,

INTENDANT DES AFFAIRES
DE MONSEIGNEVR

LE PRINCE,

ET CONSEIL DES TROIS ESTATS
DE LA PROVINCE.

MONSIEVR,

*L'accuëil que ces vers
Lyriques & Epigrammes ont eu ès
Pays estrangers ou ils ont esté veus, ma*

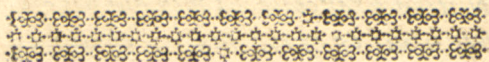
donné occasion de les faire voir à la
 France, sous vostre nom, sur la croy-
 ance que j'ay eu que leur Auteur
 tireroit aduantage, de le voir à leur
 frontispice, pour leur donner autant
 de lustre, que vostre Vertu, Doctrinne
 & Eloquence ont acquis de reputation
 & de renommée, aux actions publi-
 ques & au Palais ou elles ont paru,
 & paroissent encor iournellement par
 les sages aduis que reçoit cette Pro-
 uince, dont vous estes Conseil, &
 & que reçoient les Peuples qui y re-
 sident, accourans à vous de toutes
 parts, suivis de ceux des autres Pro-
 uinces qui viennent demander Ju-
 stice en cet Auguste Parlement. Le
 choix que Monseigneur le Prince, à
 fait de vous en l'intendance de ses
 affaires dans ce Gouvernement, con-
 firme cette verité, connue de toute la

Nation Française. Et moy qui par vostre bonté en ay ressenty les effects en tant d'occasions, m'oblige en ce rencontre (scachant mon impuissance à reconnoistre dignement tant de faueurs & bien-vueillances que vous exercés continuellement en mon endroit) de me servir de ma Presse pour vous les presenter en ce petit volume, que ie vous prie d'agreer & le recevoir pour tesmoignage du desir que j'ay de porter eternellement la qualité.

MONSIEUR,

De vostre tres-obligé, &
tres-obeissant seruiteur

PALLIOT.

L'IMPRIMEVR

AV LECTEUR.

A My Lecteur, le ne faits point de doute que vous ne trouuiés estrange de voir au frontispice de ces Vers latins vne Epistre françoise : le vous prie de receuoir pour excuse, que ne sçachant autre langue que ma naturelle, ie n'ay pû exprimer mes ressentimens, & obligations que i'ay à celuy à qui ie les dedie, que par celle que i'ay appris avec le lait.

7

MATTHIÆ CASIMIRI
SARBIÆ VII

SOCIETATIS IESV

LYRICORVM

LIBER PRIMVS.

AD URBANVM VIII.

Pont. Opt. Max.

ODE I.

*Cum infesta Thracum copia Pannoniâ
excessissent.*

IAM minæ sæui cecidère belli :
Iam profanatis malè pulsa terris
Et Salus, & Pax niueis reuifit

Oppida bigis :

Iam Fides & Fas, & amœna præter-

Fauftitas læto volat arua curru :

Iam fluunt passim pretiosa largis

Secula riuis.

Candidi soles veterisque venæ

Fontibus nati reuocantur Anni :

Grandinat gemmis, rigoque cœlum

Depluit auro.

Meque veraci cecinisse plectro

Inter Octobreis, tua festa, pompas,
 Prisca Saturni redijisse secla,
 Approbat orbis.

Aurei patrum niueique mores,
 Exul & serâ procûl vsque Thule
 Candor, & pulchro remeare Virtus
 Audet Olympo.

Lactis, & fusi per aprica mellis
 Garruli campos secuere riui:
 Et superfuso tumuere plenæ
 Nectare ripæ.

Latior vulgò seges inquietis
 Fluctuat culmis, titubantque frugum
 Vberes campi, nec auara sulcis
 Inuidet æstas.

Pastor erranteis comitatus hædos
 Prouocat raucas calamo cicadas:
 Mugiant colles, & anhela fessis
 Sylua iuuençis.

Pace subsultant iuga, pace rident
 Tetricæ rupes: leue seperatos
 Otium colleis amat, & sequestri
 Gaudia pagi.

Te Ceres flauis redimita culmis,
 Magne pacati moderator orbis,
 Te suis Æstas opulenta circum-
 fundit aristis.

Supplici myrtus tibi seruit umbrâ
 Seruiant lauri: tibi celsa longè

LIBER I.

9

Quercus assurgit, tremuloque pinus
Vertice nutat.

Siderum præses, dominusque terræ
Lucidâ Romam speculatus arce
Regna tranquillet, cupidoque Patrem
Te velit orbi.

Laurus annosum tibi signet ævum:
Fata te norint, properentque Parcæ
Nescium carpi tibi destinatos
Stamen in annos.

Quæque formosos sedet inter igneis
Sedulam pro te miserata Romam
Virgo, quam circum glomerantur albis
Astra choreis,

Curet effusas Latij querelas,
Virginum castas iuenumque vocēs
Curet, & votis procerum reclinem
Accommodet aurem.

AD AURELIUM LYCEUM.

*Ne plus a quo de adversâ fortunâ
queratur.*

ODE II.

INDIGNAS, LYCE, nœnias
Et mœstum gemitu pectus, & hispidis
Frontem nubibus expedi,
Cum Sol non solito lumine riserit.

A S

Et fortuna volubilis

Fati difficilem iecerit aleam,

Quod vexant hodie Noti,

Cras lambent hilares æquor Etesiæ.

Mœstum Sol hodie caput

Cras lætum roseo promet ab æquore.

Alternò redeunt choro

Risus, & Gemitus, & madidis propè

Sicci cum Lachrymis loci.

Nascuntur medijs Gaudia Luctibus.

Sic fati placitum, suis

Tempestiua fluunt fata periculis:

Fessos duxit heri boues,

Dat magnis hodie iura Quiritibus:

Et quæ bobus ademerat,

Imponit Gabijs & Curibus iuga.

Idem Phosphorus aspicit

Magnum, quem tenuem viderat Hesperus.

Quod si seria ludicris

Fortunæ placeat texere: rusticus

Hesternam repetet casam,

Ridentis populi non humilis iocus:

Et quæ rexerat omnia,

Findet laurigeris ligna securibus.

Quod si defuerit salix,

Fasces pauperibus subijciet focis.

AD URBANVM VIII.

Pont. Opt. Max.

ODE III.

VRBANE Regum maxime, maxime
 VRBANE vatum, Pegaseus tibi
 Temo, volaturusque latè
 Regna super populòsque currus
 Iam dudum apud me est, eripe te solo,
 Obliuiosis eripe nubibus
 Nomenque laudèsq. O Deorum
 Consilio, patriòque quondam
 Promisse cœlo! te super inclyta
 Terrarum & altas Acroceraunia
 Egressa nubes, te superni
 Colla super, humerosque Pindi
 Attollere altè, non sine numine,
 Luctabor, ibis sub pedibus pigras
 Vrbes relicturusque gentes,
 Attonitæ nouus hospes auræ,
 Hæc vnde vasti littora Nerei,
 Amnèsque campòsque & iuga desuper
 Arcèsque mirari, & natantes,
 Oceano numerare terras
 Coràm licebit, iam tibi barbarus

Circùm supinis collibus annuit
 Æmus, salutatâque longè
 Attremit Actocorinthus aulâ.
 Ter pronus Othrys, ter trepidæ latus
 Subsedidit Ossæ, ter Rhodope niues
 Sacrasûe submisere lauros
 Æmathij capita alta Pindi,
 Sacerque Phæbo Cynthus, & auia
 Acuta Cyrhæ, laurigeris tibi
 Thyrsis coronatus Citheron,
 Et patulâ nemorosa pinu
 Pangæa gaudent brachia frondium
 Longè tetendisse, & procùl obuios
 Currus adorare, & volanti
 Ardua supposuisse terga.
 Hinc ire pompas, hinc tibi præpetes
 Centum superbis ire curulibus
 VRBANÈ Musas, atque aperto
 Ire fines tua facta cœlo.
 Auditis ? an me ludit amabilis
 Imago pompæ ? iam videor pios
 Audire plausus, & frementes
 Cæruleum per inane turmas
 Hinc & tepenti vectus ab Africo
 Apum sonoro exercitus agmine
 Leni ter VRBANVM susurro.
 Ter resonis fremuère pennis.
 Ter vecta terris ac pelago super
 Respondit Echo, ter lituis procùl

Spartæ ter VRBANVM Camœna
 Pindaricis cecinêre pleçtris,
 Audiuit ingens pontus, & insulas
 Erexit omnes. ilicet Africæ
 Plausère & Europes, & vnâ
 Americas, Asiæque regna.
 Latæque tandem, currite secula,
 Dixère Musæ, currite candidis
 Horæ quadrigis: ite, magni
 Secula deproperate Menses,
 Dixère Musæ: protinus aurea
 Risère longum secula, secula
 Auro laborata, & recuso
 c. In pretium emicuère vultu.

AD CRISPVM LÆVINVM.

Ne nimium adolescentia fidat.

ODE III.

Vive iucundæ metuens iuuentæ
 , CRISPE LÆVINI: fugiunt auraræ
 . Mensum Lunæ, nimiumque volu
 Lubricus æther.

Tu licet multo pretiosus auro
 Gemmeâ vestem moderère zonâ:
 Et super collo Tyrias amicer
 Fibula lanas

14 LYRICORVM.

Iure Phænissis vaga penna cristis

Stare labenti dubitat galero :

Iure, quo fulges timidum refigi

Palluit aurum.

, Quod tibi largâ dedit hora dextrâ,

, Hora furaci rapiet sinistrâ :

, More fallentis tenerum iocosæ

Matris alumnum.

, Mobiles rerum dubijque casus

, Regna mortalis tenuère vitæ :

, Sedulus metæ, properat fugacis

Impetus æui.

, Tardiùs ponto volat Adriano,

, Quam ratem merfi pepulêre remi,

, Et repentinis animosa trudunt

Carbasa ventis.

, Omnibus mundi dominator Horis

, Aptat vrgendas per inane pennas :

, Pars adhuc nido latet, & futuros

Crescit in annos.

LAVDES VRBANI VIII.

Pont. Opt. Max.

O D E V.

NVper preceptâ bella super Tyro,

Pugnasque serùm ludere diituli

VRBANE, nunc iurata lenem

Increpuit tibi Musa buxum.
 Per te refecto ferro adamantinum
 Offulsit auro seculum, & vndique
 Gazis coronatumque gemmis,
 Purpureo reuirescit æuo.
 Quo facta quondam nectare flumina,
 Vltroque septem balsama collibus
 Manare, vinoûe & liquenti
 Melle vagos properare riuos,
 Et spontè sero vespere turgidas
 Ad septa narrant lanigerum pecus
 Mammæ reportare, & comatum
 Assyrio graue vellus auro.
 Te Fas, Piumque, & Iustitiæ comes
 Vtæunque sacrum lætus agis pedem
 Candor coronat, Te fidelis
 Propositi studiosa Virtus.
 Te pone flauo larga Ceres sinu,
 Rerumque plenis non sine cornibus
 Felix Amalthee citatis
 Rura subit populósque bigis,
 At Vis, & ater Luctus, & æneis
 Stipata centum Bella furoribus,
 Curæque, pallentésque Morbi, &
 Fæda modis simulacra miris
 Cessæie retrò, te duce Faustitas
 Secura frugum rura perambulat,
 Turæque per vasti tumultus
 Carpathij volitant carinæ:

Te feriat cum pueris senes,
 Nec non reclusæ cum nuribus canunt
 Regem puellæ: siue reddit,
 Siue citum rapit hora solem,
 At nos recuruo poplite per vias
 Patrem colentes, ter niueum tibi
 Nimbium ligustri, ter rosarum
 Puniceum iaciemus imbrem.

AD PRINCIPES EVROPÆ.

*De recuperando Orientis
 Imperio.*

O D E VI.

Nondum minaci cornua Bosphoro
 Decussit audax Pontus, & efferis
 Seruire Neptunus Gelonis
 Turpè gemit, resonasque fluctu
 Plangente ripas Thraca rebellibus
 Immugit undis: Æmathiam pudet
 Franos momordisse, & Pelasgos
 Odrysij dare colla loris.
 Mœrent tenaci compede Cyclades
 Pigrae moueri; mœret Achaica
 Tethys, inæqualesque Locri
 Perpetuo lachrymantur Hebro.
 Semperne nigras Æthiopum domos,
 Vel, quæ superbus præfuit oppida

Gangès, Abydenasque turreis
 Supplicibus tremuisse pinnis
 Formidolosam iuuerit Artacen ?
 Seseque captum Phosphorus omnibus
 Vndis, Erythreóque, & alto
 Ionio, Arabiódque ploret !
 , Vani futuri temporis augures
 , Fœcunda rerum secula discimus :
 , Si non retractamus fideli
 , Tela manu, tacitoque gaudet
 , Vagina ferro ; si clypei vacant ,
 , Hastæque, & arcus, non animi placent
 , Parcî laborum, non magistræ
 , Consilij, sine Marte, linguæ.
 Frustrâ Nouembreis dicimus ad focos
 Pugnata Rhætis bella sub Alpibus :
 Frustrâ renarramus Gelonum
 Versa retrò retulisse signa.
 Si non & ipsi stringere Noricos
 Audemus enses, quos malè barbara
 Non decolorauère terga ,
 Sed Tyrio Latiale fuco
 Illeuit autum, non sine gemmeo
 Circum sonantis fulgere balthei, &
 Grato catenarum tumultu ,
 Et sonitu phalerarum acuto ,
 , Formosa fortes arma timent viros ,
 , Frangique nolent, seu profugus Scythes
 Seu creber è campis agetur

Myrmidonum, Dolopumque nimbus,
 , Quicumque suras & caput induet
 , Auro, Quirites; exuet Italum,
 , Ciuisque Romanus negari
 , Impauido patietur hosti.
 Nec qui capillum finget, & aureura
 Solem refusis crinibus allinet,
 Dicemus Vmbrum, qui frementeis
 Antiochi, Annibalisque turmas
 Rursum efficaci diruat impetu,
 Alpesque, clausumque intrepidâ manu
 , Perrumpat orbem. Sic citatis
 , Secula degenerare metis
 , Sancit futuri temporis arbiter:
 , Certoque prudens ordine segreges
 , Metatur annos. Nunc seueris
 , Artibus, ingenioque pugna
 , Affulget ætas, nunc melior foro
 , Gestit disertis feruere iurgiis,
 , Hæc Thracas, audacemque Bessum,
 , Hæc Cilicas, pauidosque Seras
 Produxit ætas. Nos senio piger
 Effudit Orbis, dedecus vltimum
 Mundi, fatiscensque naturæ-
 -Opprobrium. Malè nata proles,
 Quicquid bonorum restitit (heu nefas!)
 Morum, scelestâ deterimus notâ,
 Mentisque & excelsi latrones
 Ingenij, violenta fraudum

Tormenta, sanctis addere dotibus
Laudamur vltro : nec scelerum pudet:

Virtusque clamatur sagacem

Flagitio violare dextram.

Iras & enses vendimus , & manum .

Hæc, vnde nummis aura refulserit :

Sparisq; tinnitus ad auri

Sollicitâ vacat aure vulgus:

Et quâ secundis iecit honoribus

Bene ominatam mobilis aleam

Fortuna, mentitur caducæ

Plebis honos, positóque fallax

Accumbit omnis poplite ciuitas ,

Periura festo surgere cum ioco ,

Cùm pompa stipantùm, & dolosi

Præteriit breue fulgur auri.

AD TELEPHVM LYCVM.

*Fortuna , rerumque humanarum
inconstantiam accusat.*

ODE VII.

• **E** Heu , TELEPHE , ludimur :
• Fortunæ volucris ludimur impetu.
• Æternum nihil est, cadet
• Quod surgit: sed adhuc surget, & occidet
• Ritu præcipitis pilæ ,

- , Quæ cùm pulsa cauâ reiicitur manu ,
 , Nunc lenes fecat Africanos ,
 , Nunc terræ refugis absilit ictibus.
 , Vesper vespere truditur ,
 , Sed nunc deterior , nunc melior subit.
 , Anni nubibus insident ,
 , Incertis equitant Lustra Fauoniis ,
 , Cæco Secula turbine.
 , Hæc, quam Pieriâ decipimus lyrâ,
 , Iuncto fulminis effedo,
 , Eheu, quàm celeres Hora quatit Notos,
 , Nec gratæ strepitum lyræ,
 , Nec curat miseræ carmina tibiæ :
 , Et quanquam canitur leuis
 , Sese tota suis laudibus inuidet.
 , Magnas intereâ rapit
 , Vibesque, & populos, & miserabili
 , Reges subruit impetu :
 , Et sceptri decus, & regna cadentium
 , Permiscet cineri Ducum,
 , Auratasque trabes, & penetralia
 , Et Ciues simul, & super-
 , Euerfis sepelit turribus oppida :
 , Ac mundi procùl arduas
 , Stragesq; & cumulos, ac procerum pyras
 , Festâ nube superuolat ,
 , Stellarumque rotam, & longa breuissimo
 , Cursu secula corripit.
 , Dum nobis taciti diffugiunt Dies

, Eheu, TELEPHE, ludimur,
 , Fatidrum rapidâ ludimur orbitâ.
 , An nos fallimur? an suam
 , Rerum pulcher habet vultus imaginem,
 Et sunt quæ LYCE, cernimus?
 An peccant fatuis lumina palpebris,
 Et mendax oculi vitrum?
 An longi trahitur fabula somnij?

Seculi nostri socordiam persequitur.

O D E VIII.

A Ut nos auaræ vendidimus Tyro,
 Aur vsque Thulen misimus exules
 Cultus auroꝝ, non honoris
 Præcipiti libet ire cliuo:
 Non sceptrâ Pyrrhi, non Agamemnonis
 Letho pacisci: non Alyattici
 Veiente permutare saxo
 Vber, Achæmensiumque Tigrim.
 Nescit se uero liuida brachia
 Signare ferro, nescit idoneis
 Tyro reluctantem lupatis
 Frangere equum, metuitq; toruum
 Tranare Tybrim, cum niuibus satur
 Exæstanti fræna licentiæ
 Permisit, emouitque ripam
 Assidua metuendus Vrbi;

Quod si procacem fregit equus gradum,
Micatque neruis & genibus tremit:

At non Lupercales iisdem

Nescius affimulare saltus,

Et cum peritum sinistra citant pedem,

Doctus choreæ. Frangite barbata,

Neruosque, dementemque buxum

Fœmineo prohibete cantu.

Auditis? Istri littora personat

Ferale cornu, iam capita Alpium

Magnæque respondere montes

Aufoniæ, nouat arma Mauors,

Urbeisque tectis elicit, ibimus?

An nos Caleno mensa tener mero,

Cœnæque regnorum redemptæ

Diuitiis, populique censu?

Quas cum recedens viderit Hesperus;

Surgens eadem Phosphorus aspicit,

Et ridet aspecto renidens

Luna mero, radióque tingit,

Dum nos Lyæo regificis super

Descripta mensis prælia pingimus,

Fusóque metamur Falerno

Mœnia, diluimúsque fossas,

Surgamus. Indo lutea Nereo

Sublucet Eos: iam radiantium

Flatus quadrigarum, & citatæ

Oceanum pepulere plantæ.

Surgamus, omnes prima vocat dies,

Et Phœbus : at non noster ab Indiis
 Phœbus, Quirites, nec Latino
 Orta dies famulatur orbi,
 Torumque diris manè Othomanidis
 Impendit æther, prô pudor ! Occidens
 Nobis, fatigatusque tantùm
 Hesperium propè Phœbus axem
 Turpi Latinis vespere seruiet ?
 Surgamus : Octam Gadibus, & Paron
 Addamus, Auroramque nocti, &
 Bactra Tago, Tiberique Gangem:

AD NICOLAVM VEIERVM.

*Palatini Culmensis
 Filium.*

ODE IX.

I Bis belligeræ regna Poloniæ,
 Et gratæ repetes limina Patriæ :
 Quæ te voce diu, quæ præce flagitat
 Passis obuia brachiis.
 Ceu quem veliuolis præpes Etesis
 Nautis diuitibus distinet insulis
 Dilectum iuuenem, quem modò barbara
 Auri corripuit fames,
 Mater sollicito spectat ab æquore,

Et lentum pelagi damnat Oriona,
 Et ventos gemitu duplicat, & pigro
 Affundit lachrymas mari:

Si fors edomito fletibus Æolo
 Indo sole niger filius aduolet,
 Et longi memores exilii notas
 Caris deleat osculis.

At tu nec studio mercis idoneus,
 Infamisque lucri, nec sitiens opum,
 Quas septemgeminis prodigus ostiis
 Aut Ganges vomit, aut Tagus,

Inuisis patrium limen, amantior
 Insignes animi quærere copias,
 Et vi consilij promptus, & vberè
 Venâ diuitis ingenî.

Te rerum sapiens vsus, & imperi,
 Te felix operum spiritus addecet,
 Et vox se populo fundere largior
 Plenæ flumine copiar.

, Fortunæ volucrem mitte licentiam:
 , Hoc appone lucro, quod tuleris simul
 , Quò te cunque feres: seu per inhospita
 , Rauca littora Bosphori,

Et captum niueâ compede Nereum:
 Seu pacis dubios Thracas & asperum
 Persen, seu refugum visere Concanum
 Legatus properaueris:

, Virtutem solidi pectoris hospitam
 , Idem portat equus, qui dominum, neque

Aut

Aut campo melior ponè perambulat,
 Aut mensæ comes assidet.
 Illam cana Fides, nudaque Veritas,
 Et ferrugineæ plebe Pecuniæ
 Circumfusus Honor, & sequitur propè
 Albis fama iugalibus.

LAVDES VRBANI VIII.

PONTIF. OPT. MAX.

ODE X.

Non solus olim præpes Horatius
 Ibit biformis per liquidum ætheræ
 Vates: olorinisue latè
 Cantibus, Æoliouè terras
 Temnet volatu, me quoque desides
 Tranare nimbos, me Zephytis super
 Impunè pendere, & sereno
 Calliope dedit ire celo,
 Et quà licebit nubibus & sacrum
 Vulgare cœlo carmen, eburneam
 Lyramque suspendens, tubamque
 Colla super, niueisque læues
 Plumis lacertos, me nec inhospita
 Sistent oborti littora Netei,
 Rupésue inaccessibleæ ferarum, aut
 Verticibus scœpulorum acutis
 Armata Tethys, me iuga Caucasii,

Me canus Athlas, me mare barbarum,
 Latèque delectis vterque
 Audiet Oceanus procellis.
 Vt se quieto cuncta silentio
 Strauère latè? Pieriæ simul
 Fontes Amymonæ, & canoris
 In numerum cecidère lymphis
 Doctum fluentis murmura Penei,
 Sacroque Nisæ è vertice tympana,
 Lyræque buxique, & remista
 Cum lituis, citharisque plectra
 Fregère nubes. Hinc tibi Gloria
 Latè per orbem differec aureum
 VRBANE, nomen: quà corusco
 Concutitur Iouis aula curru,
 Septemque sese sideribus pigrum
 Euoluit æuum, protinus vltimis
 Afris, coronatisque Serum
 Mœnibus, Oceanoque rubro
 Noscère magnus, iam tibi tinnulus
 Fert sinistra Nilus, iam Berecynthia
 Curetes æra, iam frementes
 Rauca crepant Corybantes arma.
 Te Romulæis Maurus & Æthiops
 Affusus aris: te tepidi canunt
 Deuexa mundi, te remotæ
 Littora personuère Chrysa;
 Magnusque latè diceris arbiter
 Cœlumq;, terrasq;, & Maria, & Styga,

Annemque Cocyti seuerum, &
 Elyfiam cohibere Lethen.
 Tibi (benignæ si qua fides spei)
 Sternentur olim magnanimæ ad pedes
 Gentesque Regesque, ô caduci
 Præsidium, columenque mundi,
 Nam nunc labantis pondera seculi, &
 Depræliantùm funera Principum,
 Pronasque Regnorum ruinas
 Consilioque humerisque siste.
 arduum sereni partibus ætheris
 Te Sidus addas; nec properes citus
 Mensis reclinari, & fauentùm
 Ambrosiæ accubuisse Diuùm.
 rō receptum Roma fleat patrem,
 Tuisque longùm viuere moribus
 Possint Quirites, possit ingens
 Curia, purpureique Patres:
 uque gaudens, & cupidus tibi
 Incumbat orbis: certus ames Remi
 Urbemque, prolemque, ac merenti
 Quamquam audas tibi debet æther,
 seposce Diuos præmia lentior,
 Paullumque differ sidera, dum Taguro,
 Dum Bætin, vndantemque bello
 Eridanum, Ligerimque places:
 Dum fracta septem cornua montibus
 Submitat Hebrus, dum tibi Thessaluro
 Ducat catenatus Tyrannum in

Perniciem, opprobriumque fastus.
 Iam tum tropæis & senio grauem
 Aurata stellatum ad Capitolia
 Longis reuertentem triumphis
 Signiferæ vehat axis aulæ.

Quò Musa vatem, non memor Icarì,
 Tollis ralapsum? his potius grauem
 Depone ripis, & dolosas
 Deme humeris, digitisque plumas,
 Tybrimque propter ducere languidos
 Permite somnos, & super ilice
 Lyræque pendentemque buxum
 Ambiguis fluitare amiss.

AD STEPHANVM PACIVM

*Equestris elegantia iactantiam
 reprehendit.*

O D E XI.

Non auro, neque tinnulis
 Pugnandum phaleris, & chlamidum sinus
 Et nodos, & inutiles
 Gemmas belligeris demite brachijs,
 Quid læuem galeam iuuat
 Plumarum volucrum ferre superbiam?
 Cur sparsas agitat iugas,
 Et conus tremulis annuit Africis?
 Cur tectum pauidam caput

Emontitur auem, cùm leue fibilis

Aurarum, & Zephyri ioco

Furtum Mygdoniæ proditur alitis?

Iam grando chalybum imminet,

Telorumque frequens aura volantium

Imbelli galeæ insonat.

Iam Martis tonitru mugit, & obuium

Medi fulgur acinacis.

Quid pro sunt phaleræ? quid galeæ iubar?

Quid lætæ Zephyris comæ?

Aut umbo clypei quòd procùl æmulis

Lucem solibus inuidet?

Quid vultus nimiùm sedulus adspici.

Quid pictus pharetræ timor?

• Aurum frenigerâ reijce dexterâ:

• Ferro res eget & manu,

• Et magnis animis: hæc tuleris tria,

• Dicam Geryoni patrem,

• Quem nec populifer proruat Hercules,

• Nec cælo nimius Mimas.

• Nec durâ Idomeneus, aut Sthenelus manu.

• Bellis adsit idonea

• Incomptæ facies lege ferociæ,

• Quam fuci decor abstinens,

• Lasciuæque carens forma proteruiæ,

• Et ferri memores genæ,

• Hesternique notent vulnera prælij.

• Cristæ non facient virum,

• Non arguta suis colla corallijs,

- , Thoracæ Pauor, & Metus
 , Dicuntur Siculis fingere malleis.
 Et primi scopulis super
   Procudisse vagis scuta Cydoniis.
 , Nos stultum regimur caput,
 , Et letho tenues obijcimus moras,
 , At quos eruerit sibi
 , Directis oculos inuida spiculis
 , Mors affingere creditur,
 , Fatis mille loci, mille patent viæ :
 , Sed signat iaculis locum,
 , Qui vultum subitis dimouet ictibus.
 , Deuotumque mori latus
 , Obiectu tremulæ protegit ægidis.
 , Nudos bella pauent viros.
 , Audentes animos ipsa volunt propè
 , Declinare pericula.
   Cùm consanguineæ ferrea Græciæ
 Hector rumperet agmina,
   Toruis sæpè genis turbidus obuio
 Fati terruit imperus.
 , Quos fortuna timet, vitat, & acrium
 , Differt prælia mentium;
 , Et mors sæpè viris inuidet auream
 , Famæ pandere semitam :
 , Quòd si belligerâ cesseris orbitâ
 , Post te fata citaueris,
 , Ostendesque neci, quâ fugies, viam.

AD PRINCIPES ROMANI

IMPERII.

De recuperandis Græcia Prouincijs.

ODE XII.

AT non supino semper in otio
 Perdemus æuum. Surgite Dardani
 Ciues, triumphatumque captis
 Imperium reparate Græiis.

Implete classeis, tendite carafas,
 Inferte remos, ite volentibus
 Fatis Quirites: ite: ventis
 Vestra tument, animisque vela.

Est, qui locantem bella pecuniam,
 Nouisque rebus postulet vtilem
 Neruum, quis erumpentis auri
 Fluxit ager potiore venâ

Cuniculosi montibus Orici?

- Ferro, Quirites, si lubet, abditum
- Merce mur aurum, qui vibrati
- Glandibus emeruisse plumbi
- Gazas potentum sciuerit vibium,
- Hic magna paruo lucra parauerit.
- Sumptu, nec exponetur aurum.
- Nec Tyriæ, Cypriæque merces,
- Quas non cruentus Martis emat chalybs,

Seu per reluctantum agmina Bistonum,
 Et per recedentes Gelonos
 Vulnifico pluit aura nimbo:
 Seu fulminatis diruta molibus
 Castella densis bella tonitruis
 Emoliuntur, cum caduco
 Mœnia concutientur igni,
 Capique versis turribus annuent
 Arces, & omnis copia, & obice
 Centum catenarum gementes
 Diuitiæ, pedicisque ferri.
 Iam penè gazis Bactra timent suis,
 Iam diues Aule, iam Cythereiæ
 Conchæ, Mycenæique census,
 Et Tyros, & Genoessa flauo
 Pallefcit auro, iam propè decolor
 Albet superbis Creta corallijs.
 Phœtique, & interfusa Gypros,
 Ditibus ingemuère ripis.
 Est, quem comantum gratia montium,
 Aut floridorum tangit amœnior
 Vultus viretorum, vel vda
 Mobilibus Cynosura riuis?
 Nunc empta multo sanguine recreent
 Tempe, vel acri Pelion, aut Samos
 Asserta bello, vel virentis
 Sylua Cragi, vel opaca leni
 Pangæa quercu: nec viridem Gnidon,
 Altamque Dymen spreuerit, aut retrò

Spissis coronatam salictis
 Olenon, vmbriferamque Tricen.
 Non lympha Cydni non vitreus Meles,
 Lenisue puro Lydius agmine,
 Non mite crystallum Lycormæ,
 Non gelidis Arasinus vndis
 Desiderantem non benè lubrico
 Solerur amni, si modò bellicâ
 E strage fumanteis capillos,
 Et tepidus linat ora puluis.
 Est qui supinâ certet amyftide
 Obliuosum ducere Liberum?
 Hunc Lesbos, hunc vinosa Crete,
 Hunc Paphij rogat ora Cypri
 Laxare ferrum, nec Rhodos abnuat,
 Nec, non seueri strenua Cæcubi
 Naxos: nec illaudata Thrachin,
 Aut resides Amathuntis arces
 Nolent cruentis ictibus asseri:
 Aut qui propinquis æthera rupibus
 Affectat Edon: aut maritus
 Vitiferis Aracynthus vlmis.
 Est cui supellex, & vigil ignibus
 Risit caminus, cui pecorum placeat
 Armenta, cui latè reductus
 Hinnit ager, fluuijque balant,
 Cantu sonori blandiùs Orphei?
 Illum iuuenicis postulat hospita
 Pleuros, Cleonæique colles.

Et pecorum studiosa Thræzen,
 Cæque valles, vel Calydoniæ
 Dumeta syluæ, vel redeuntibus
 Saltata Gortyne capellis,
 Cùm roseus tegit arua vesper.
 Si quis virenti limina marmore,
 Saxoque postes, & laquearia, &
 Fingat pauimentum : Caryston
 Et variam Salamina, iustis
 Reposcat armis, huic Phrygium propè
 Baccata longis Attica collibus
 Descendet in tectum, & videndæ
 Porticus adijcietur aulæ.

AD TARQVINIUM LAVINIAM

O D E XIII.

Non si sol semel occidit,
 Non rubris iterùm surget ab Indijs,
 Nec si quos celeris rotæ
 Sors non exiguo proruit impetu,
 Non lapsos iterùm leuet,
 Arguto docilis ludere cum ioco.
 Ne spem proijce, TARQVINI :
 Cuius penè retrò lambere puluerem
 Et vestigia diceris;
 Cùm fortuna leuem vertexit orbitam,
 Effusam super & luto

Fumantem poteris cernere purpuram.
 Tunc & risibus abstine,
 Nec turpi domino lumina paueris ;
 Neu calces nimium, memor
 Fortunæ geminam sæpè iaci pilam.

AD IVLIANVM FLORVM.

*Curam Lyncei adolescentis illi.
 commendat.*

ODE XIV.

Nullus effrenæ rabiem iuuentæ
 Næstus Ætnæi superet camini :
 Nulla conceptos iaculantis igneis
 Ira Vesui,
 Crescit infestis animosus ausis
 Ardor, & primæ iuuenile vitæ
 Robur aduersum sibi luctuosis
 Dissidet armis.

Sic vbi densis Aquilo procellis
 Bella montanis meditatur Euris,
 Et potens igni Notus, & sonorus
 Imbribus Auster,
 Hinc repentinos struit aura monteis,
 Inde bacchantum patiens procellarum
 Ingemit littus, resonumque saxis
 Tunditur æquor.

Feruet hinc, illinc inimica Tethys:
 Pacis incertus, dubiusque belli
 Fluctuat pontus, cui militares
 Instruat vndas.

Mollior læsi tamen ira ponti,
 Lenior motis Aquilo procellis,
 Puberum, Iuli, quatiēte cæcas
 Turbine mentes.

Hic vbi pugnax equitavit Auster,
 Incitæ remis volitant carinæ,
 Quas leues auræ, facilisque veli
 Trudit lapyx:

, Quæ semel certo metuendus arcu
 , Fixit, aut recti timor, aut cupido,
 , Rara pacatis agitata fidunt
 , Pectora curis.

, Fortiùs pugnes iuuenum domando
 , Spiritum, quàm si iuga feriatis
 , Induas tauris, vel equina Pæno
 , Frena leoni.

Iure florentes moderatis annos
 Lyncei: duris meritò lupatis
 Corripis frenum spatijque parcum
 Flectis Ephebum.

AD EQVITES POLONOS

*Cum LADISLAUS Polonia Princeps,
fuso Osmano Turcarum Imperatore, vi-
ctorem exercitum in hyberna reduceret.*

ODE XV.

Credetis ? cheu credite posteris
Fractos pudendo Bistonas impetu
Cessisse, & infaustis redemptam
Funeribus retulisse pacem :

Quis tunc recenteis Odrysijs timor :
Affixit alas, cum refugas metu
Præ se Ladislaus phalangas
Fulmineis agitaret armis !

Quæstus Gelonis, quantus erat feris
Sudor Corallis, cum propè decolor
Ister, verecundusque captâ
Bosphorus erubisset undâ !

Cum versa Thracum parma trementibus
Fronderet hastis, cum celer Artacen,
Turreisque Byzantî probroſis
Concanus allouisset armis.

An nos repensam sanguine gloriam
Frustrâ futuris emimus ? an suos
Exempla diffingent nepotem
In proavos, similemque patri
Gnarum reponent ? quatenus (heû pudor ?)
Peior nefastis progenies auis

Succreuit, & damnosa pulchras
 Secula diminuere vireis.
 Vel nos auitæ stemmata gloriæ,
 Currusque, & enses, nuper & hosticis
 Direpta delubris tropæa,
 Æmoniamonumenta vgnæ,
 Vramus igni, neu pudeat sacros
 Mentita vultus frangere marmora,
 Non æra, fumosasque patrum
 Effigies, memoresque laudum
 Ceras, profundo mergere Vistulâ;
 Vel, si supinæ tædet inertix,
 Martemque, maiorumque pugnas
 Egregijs iterare factis
 Iuremus, ô quem Gloria feruidis
 Vrbeisque terrasque & populos super
 Euxit alis: ô caduci
 Grande decus, columenque mundi,
 Pridem Geloni sobria sanguinis
 Rursum Polonis deripe postibus
 Et tela, Princeps, & timenda
 Edoniis refer arma signis.

*Temporum nostrorum ignauiam
reprehendit.*

ODE XVI.

Mercuri, nam te citharæ potentem
Viuido manes reparare cantu
Furua Cocyti stupuere pressis

Stagna fluentis.

Tuque Lesbóos imitata neruos

Musa, Diræum modulare carmen,

Quo Palatini reuocetur Orco

Turba Quirini.

Ite pugnaes Priami nepotes,

Pulcher Anchisæ, Venerisque sanguis,

Ite, formosas Acherontis, ite,

Linqute ripas.

Quid iuuat nigras habitare valleis,

Ferreum letho simulante somnum?

Quid iuuat subter sepelire magnâ

Sæcula terrâ?

Te Mari torui reuocant Sicambri:

Te pharetrata Nomadum cateruæ,

Te Numantini metuende poscunt

Scipio campi.

Æreis rursum fluitare turmis

Visa Carthago, peditumque nimbos,

Et Saguntinis, Siculisque bellum-

-affundere portis.

Surge: non audis strepitum, & sonorum
 Agmen, & tractas per humum catenas?
 Non vides, quantam nouus ecce surgit
     Pœnus in hastam?

Magna te poscunt Asiæ sepulchra
 Magne Pompei. Tibi Cæsar olim
 Thraces, & ferrum, manicasque, & igne, &
     Tela minantur.

Bactra iam motis tremuere castri
 Martio: nubes feriente cornu,
 Iam minæ tristes equitum, & frementum-
     -hinnitus equorum.

Surge: quâ dormis, quatit acer vnam
 Vngulâ Medus: potes hoc sepulchro
 Esse securè piger, aut honestos
     Carpere somnos?

Ite, felices iterate pugnas,
 Ite Romani, iuuet arma notis
 Postibus demi, solitoque frontem-
     -affurgere cono.

, Bella nos pictis simulamus armis,
 , Splendidè fortes, & inane pugna
 Nomen, & docti vacuum duellis
     Ludere Martem.

Fortium cingi galeis anorum
 (Prò pudor!) seri fugimus nepotes,
 Heu peregrinis onerasse fortes
     Tempora gemmis?

Parua non magnam manus implet hastam

Defluunt grandes humeris pharetræ :
Decidunt arcus, laterique iniquus
  exprobrat ensis.

Prisca mutatz pudet arma dextræ :
Patrius quondam malè laxus hæret
Filio thorax, nec auita norunt
  Tela nepotem.

*Animi lenitate Principes maximè
  commendari.*

ODE XVII.

Non viui paries vitri,
CrySTALLIQUE fores, aut Mareoticis
Aurum postibus illitum,
Laudandum memori carmine Principem
Clarabit, neque barbaras
Decidet tumulo gloria laureas,
Sed frons mitior aspici,
Innubique nitens ore merities,
Et qui sospitat omnia
Irati vacuus nube supercili,
Primo gratior Hespeto
Formosus roseâ vultus in Iride,
Regum vultus imagine
Regnorum legitur, pandite lumina, &
Vultum pandite Principes :
Iam vultum, & populi lumina vidimus.

, Irasci populum docet ,
 , Qui toruis nebulam nutibus addidit
 , Idem supplicii piger
 , Maturis faciem risibus explicet,
 , Cædesque, & populi graues
 , Iras, & procerum prælia, & asperas
 , Regum contuderit minas.
 , Vulgus bella fremat: te nihil attinet
 , Fædo turbida nubilo
 , Mutari pavidis ora coloribus ,
 Veris ianitor aureus ,
 Qui campis liquidi pascitur ætheris
 Stellatis Aries comis ,
 Picti rura poli frenat, & arbiter
 Mundi prata perambulat :
 Iræque, & placidi lenior imperi
 Vrsis præsidet , & lupis ,
 Demitque, & dominis cornibus annuit
 Toruis iura Leonibus ,
 Castigare vagos acer, & igneis
 Mundi cogere sepibus.
 Vultur degenerum parcior vnguium
 Albis parcit oloribus ;
 Compefcit volucrem Bellerophon equū;
 Nusquam monstra vagantia
 Chiron Æmoniâ figit arundine :
 Colludit geminis Leo , &
 Taurum supplicibus conciliat iubis
 Nusquam sidera mugiant,

Aut latrat Procyon, aut Libyco duplex
Rugitu reboat polus.

Labuntur tacito summa silentio:

Tranquillaque tacent rotæ,

Dum currus vigilum voluitur ignium.

Tantum lanigeræ facis

Balatu resonat mundus amabili,

Rixaque, & strepitu vacat,

Et se mundus amans, ipse sui propè

Viuis lucet amoribus:

Naturæque vterum, & parturientia

Zonâ sidera subligat:

Hanc flexis Aries cornibus inchoat,

Rerum nobile vinculum, &

Coniunx signiferi fibula balthei.

AD DIVAM ELISABETHAM

Dum inter Divos ab Urbano VIII.

PONT. OPT. MAX. referretur.

ODE XVIII.

Diva, deuxo dominata ponto,

Cuius undosæ meminere Gades,

Cui Tagus seruit, liquidoque rura

Præfluit auro.

Pauperes olim coluisse sedes

Lata, nunc magnas habitare stellas,

Inter & gyros, & cuntis inter

Sidera mundi.

Dum tibi Mede pretiosa sylvæ
 Damna, per Thuscas adolemus aras,
 Thurco Regem, populique celes
 Crimina fumo.

Ad cœlestem adspirat patriam.

O D E XIX.

Vrit me patriæ decor,
 Vrit conspicuis peruigil ignibus
 Stellati tholus ætheris;
 Et lunæ tenerum lumen, & aureis
 Fixæ lampades atrijs
 O noctis choreas, & teretem sequi
 Iuratae thyasum faces!
 O pulcher patriæ vultus, & ignei
 Dulces excubiæ poli!
 Cur me stelliferi luminis hospitem,
 Cur, heu! cur nimium diu
 Cœlo sepositum cernitis exsulem,
 Hic canum mihi cespitem,
 Hic albis tumulum sternite lilijs,
 Fulgentis pueri domus.
 Hic lethi pedicæ exuor, & meo
 Secernor cineri cinis.
 Hic lenti spoliū penite corporis,
 Et quicquid superest mei.
 Immensum reliquus tollor in æthera.

AD PRINCIPES ITALIÆ,

De recuperando Orientis Imperio.

ODE XX.

PUlchro, Quirites, puluere gaudeat
 Impubis ætas, & strepitum, & minas
 Iam nunc, & audaces tumultus
 De tenero meditetur ungui :
 Visoque primùm sanguine gestiat
 Inter cadentum signa, neque eligat
 Quo lassa post pugnam, reclinet
 Colla toro, solidisque somnum
 Commendet armis, aut clypeo super
 Effusus, aut se cespitis explicet
 Per summa, non parcus iuventæ,
 Et decorum pretiosus emptor.
 Hoc septus olim milite, Bistonum
 Vallata saxo diruit oppida
 Regnator Epiri, & timendus
 Parrhasiæ moderator oræ.
 Heu quantus armis, quantus adest equis,
 Quantusque sudor depopulantibus
 Pangæa Dacis, cum refusi
 Ferrea diluuiis Gradiui
 Tumultuosi turbine prælij
 Concussit Æmum, cum Rhodopen propè,
 Sacrisque Ladislaus armis
 Attonitum patefecit Hebrun.

Et bellicosum Strymona vindice
 Turbavit hastâ, qui calidas adhuc
 Strages Gelonorum, & natantùm
 Scuta virùm, galeasque voluit.
 Magnum illa terris intulerat metum,
 Præcepit ahenas rumberere copias,
 Taboq̄ue fumanteis, & igni
 Ausa cohors operire campos.
 Si non honesti lata periculi,
 Bellique metas rumpere pertinax
 Egisset armorum cupido
 Non humiles iterare pugnas.
 Manes auorum quis bene prosperis
 Excuset armis? quæ manus impigrum
 Lethi Musurmannum paternis
 Immolet inferias sepulchris?
 Quæ nunc (pudendum) illudere peruicax
 Persultat armentum, & miserabiles
 Delent peremptorum ruinas
 Hinnulei, timidæque damæ:
 Eheu cicatricum Hesperiam pudet,
 Et mollis otî, & turpis inertia.
 Iraque, quæ procudit arma
 Immeritis inimica regnis?
 Quisquamne tandem (dicite posteri)
 Vlturus Urbis nomen, & imperi
 Affulget ensis, atque ab vllò
 Scuta tholo, galeæque pendent?
 n (quod vereri crediderim nefas)

Futurus ensis Dardanios adhuc
 Prosciudit agros, aut Latina
 Arua metit, viridesque syluis
 Frondent sagittæ? non ego Romulam
 Damnabo pubem veridicus sacri
 Vates Gradiui, iam cruento
 Sparsa mari fluitare tela,
 Videre totis iam videor Thetia
 Pugnare remis, iam Latiaë procū
 Turmæ, repercussaque circum
 Æra micant, galeæque lymphâ;
 Iam plana Triton personat æquora
 Clangente cornu: iam video nouas
 Latè per Ægeum moueri
 Cycladas, Æmoniámque longè
 Inauspicato sidere lugubrem
 Mærere Lunam: iam profugæ retro-
 cedunt Tyrannorum phalanges,
 Penè metu glaciante Pontum.

AD VRBANVM VIII.

PONTIF. OPT. MAX.

ODE XXI.

) One surgentes super orbe curas,
 Magne pacati moderator orbis;
 Mitte Threissas calidâ phalangas
 Feruere rixâ.

Mugiant cano, sine, bella ponto,
 Cùm procellosos struit aura monteis.
 Cùm gemunt cautes, refugâque Calpe
 Vapulat vndâ.

Regna Rhæteis resonant triumphis,
 Rumor auratâ volitans quadrigâ
 Grata demittit benè feriatis
 Omîna terris.

Occidit iustæ reus hostis iræ,
 Hostis hybernæ dominator oræ,
 Quà coronatis sinuantur altæ
 Turribus Alpes.

Quà niuis latè, saturæq; flauent
 Imbrium valles: vbi mitigatus
 Sole vicinos iaculante monteis
 Liquitur humor.

Iræ captiuo patiens fluento
 Ister assertâ famulatur vndâ:
 Corripit fluctus, & vtroque Rhenus
 Margine seruit.

Te genu nixi didicere Medi:
 Laxat intentum tibi Maurus arcum:
 Te pauent Seres, humerisque Parthi
 Scuta reponunt.

Fingit effuso tibi nomen aura
 Indus argutâ resonante lymphâ:
 Te sonant septem vaga fabulosi
 Ostia Nili.

VRBANI VIII. Pont. Opt. Max.
POESIS

O D E XXII.

Q Vis temperatæ flumine copię
 Siticulosus influit auribus
 Facundus amnis, & sequacis
 Agmine luxuriatur vndæ?
 Rursumne toruum cantibus Æacum
 Delenit Orpheus, quo duce Thraciæ
 Aurita reptâvere saxa, &
 Æmonix saliêre rupes?
 An Dædalei pectinis arbiter
 Vates amicâ Pierias lyrâ
 Triumphat aureis, & disertos
 Eloquij reserauit amnes?
Q ualem pudicis Penea fontibus
 Admurmurantem Thessaliæ iuga
 Mirantur, aut præteruoluto
 Attonitus stupet Æmus Hebrø:
Q ualemve puris Parthenium vadis
 Dignantur alto muta silentio
 Pangæa, vel circumsonantem
 Castaliis Heliconâ ripis
Parnassus audit, dum noua gaudia
 Iam iam futuri veris auentibus
 Enarrat agris, & virentem

Exilio remeare Maium.

O quis Latinæ fons opulentiaë
 Exuberanti viuidus impetu
 Bacchatur, & lymphata secum
 Corda rapax, animosque voluit !
 Qui nunc profundo voluitur alue
 Sententiarum, nunc gracili fluit
 Torrente linguæ, nunc apertis
 Ingenij spatiaur aruis,
 Suique latè pronus & insolens
 Exire ripam, non tamen obuiâ
 Captiuus algâ, nec tenaci
 Ire piger per aprica limo :
 Sed clarus auro fertur, & Atticis
 Ludit smaragdis, non sine consono
 Lipientis electri susurro, &
 Murmure prætereuntis auri.
 Non stagna Cirrhæ, non ego Phocidos
 Desiderarim : te propè vitrea
 VRBANE Dirce, te fluenta
 Virginei comitantur antri :
 Olimque simplex collis & inuius,
 Nunc hospitalis, te duce, Dardanæ
 Parnassus immigrauit aulæ,
 Et Latij rediêre vates.
 Magnusque tanto Pindarus æmulo
 Minor, videri gaudet, & Apulæ
 Miratur hæredem Camœnæ
 Pegaseos vacuare fonteis :

Seu dithyrambo liber, inutilem
 Verbis catenam demis, & affluis
 Impunè: seu rursus se uero
 Verba placet cohibere nodo.
 Sed non profanæ gloria laureæ,
 Umbrata Graiis tempora frondibus
 Adcomit, at conchyliatâ
 Pulcher honor redimit coronâ,
 Et dedicatam purpura laureæ
 Furata frontem subrubet: hætenus
 Florete vates: iam Latino
 Vestet honos adoleuit ostro

AD LEVINVM HIELIVM

Laboris commendatio.

ODE XXIII.

N Am quæ purpureis fumet honoribus
 Formoso melior de grege victima,
 Quàm cui solliciti vomeris aspero
 Vssit colla labor iugo?
 Condit regna labor. Fabricio benè
 Findenti patriis iugera sarculis
 Frondent in mediis scepra noualibus,
 Pulchræ messis adoreæ.
 Rastrisque & rigidis parce ligonibus;
 Vncum, Licetor ait, reijce sarculum:
 Quæ seuit Cererem, Regna metet manus,
 Glebæ fraude, superbior.

Iam nunc emeritos solue iugo boues,
 Iam nunc nobilium colla Quiritium
 Æqui flecte memor, parcus & abstinens

Romani pater Imperi.

Fortunæ memores nunc, age, victimas
 Iusto mitte Ioui. quæ modò mugit
 Sacris Pontificum digna securibus

Aras illinet hostia.

Numquam puniceis hispida crinibus
 Martis belligerâ pendula fraxino
 Auri deciduis vestierat iubis

Graium pellis Iasona.

Si non difficiles imperij boues
 Egisset dominâ vertere dexterâ
 Ferratis chalybum saucia dentibus

Colchi littora Phasidis.

Quanquam fulmineo pectoris halitu
 Sorberent animosum agricolam boues,
 Et fumi fluium & noctis inhospita

Circum nubila funderent.

Necquicquam viridum è semine dentium
 Bellator iaculis campus inhorruit,
 Et latè pepèrit castra virentibus

Christatus galeis ager.

Quippe ad Theſſalici fulgur acinacis,
 Natali immoriens occubuit metu
 Tempeſtas peditum, & denſa micantium

Hæſtarum interiit ſeges.

MATTHIÆ CASIMIRI
 SARBIEVI
 SOCIETATIS IESV
 LYRICORVM
 LIBER SECVNDVS.

Ad Ferdinandum II. Cæsarem Augustum.

ODE I.

*Cum Thracum copia excessissent
 è Pannonia finibus.*

QVæ tegna, vel quæ dissociabili
 Secreta tellus æquore, quæ domus
 Eurique, & Arctoi Bootæ
 Cæsarei sonitum triumphi
 Nesciuit? O quâ Rumor eburneis
 Genteisque, & vrbeis præuehitur rotis,
 Audite Cæsar, te superbæ
 Herculeas superasse laudes
 Fleuère Thebæ: te tumidus procûl
 Formidolosi laudibus Herculis
 Plorauit Hebrus: te frementes
 Arcadiæ genuère valles,

Non vsitatæ monstrâ proteruiæ
 Strauisse latè: te Nemees iuga
 Dignatur Alcides, & Argis,
 Et domitâ tibi cedit Idâ.

Non ille quanquam colla minantium
 Fumosque & igneis, contudit anguium,
 Cristasque, & immaneis hiatus
 Fulminco tremefecit ictu:

Quanquam gelati marmora Nerei,
 Surdisque mutum littoribus mare:
 Emensus: arcana refregit
 Regna Stygis, pedicasque captis
 Iniecit vmbri miserabilis
 Prædator Orci: cum spolio prius
 Taurisque, & insani Leonis
 Mœnalias decorasset ornos:

Non ille quanquam transtulit aureo
 Scalpenda cælo prælia, quæ procûl
 Eosque & Auroræ rubentis
 Regna legant, mediisque Vesper
 Miretur astris: non tibi debitæ,
 Auguste Cæsar, reddat adoræ
 Palmas, triumphalemque laurum, &
 Populei diadema ferti,

Te pronus ambit flumine supplici
 Rhenusque & Albis. Te refluus sonat
 Tibiscus, & latè receptâ
 Danubius tibi seruit vndâ:
 Te bellicosus Thermodoontij:

Regnator Hebri : te sibi destinat
 Peltatus Eurotas. & asper
 Argolicis Achelous hastis :
 Te militaris mœnia Daciæ ,
 Te Cimber horret : te genibus minor
 Brennus, percussisque lætùm
 Vindelici crepuère parmis :
 Te belluosi littora Bosphoti ,
 Multoque canum frigore Caspium ;
 Te Cydnus , & læuis Scamandri ,
 Tè refugii pauet vnda Xanthi.

AD PVBLIVM MEMMIVM.

*Vita humana breuitatem benefactis
 extendendam esse.*

ODE II.

QVæ tegit canas modò bruma vallis,
 Sole vicinos iaculante monteis
 , Deteget rursum , tibi cùm niuosæ
 , Bruma senectæ
 , In caput seris cecidit pruinis ,
 , Decidet nunquam , cita fugit Æstas ,
 , Fugit Autumnus , fugient propinqui
 , Tempora Veris :
 , At tibi frigus , capitique cani
 , Semper hærebunt, neque multa nardus ,
 , Nec parùm gratum repetita dement
 , Serta colorem,

Vna quem nobis dederat iuuentus,
 Vna te nobis rapiet senectus :
 Sed potes, P V B L I, geminare magnâ
 Secula famâ.

, Quem sui raptum gemuère ciues,
 , Hic diu vixit, sibi quisque Famam
 , Scribat hæredem. Rapiunt auaræ
 Cætera Lunæ.

AD D. VIRGINEM
 MATREM.

Cum illi templum Ioannes Carolus
 Chodkeuicius signa contra Osmanum
 Byzantinum Imperatorem moturus ex-
 strueret.

ODE III.

H Vc ô beatis septa cohortibus
 Regina mundi, sidereos, age
 Molire passus, huc curuli
 Nube super, Zephyroque præpes
 Descende, sacri conscia liminis :
 Quà dedicatis te Samogitia
 Dignatur aris, & patronæ
 Thuricremi famulantur ignes :
 Neu vota Virgo remne vocantium,

Quanquam micantùm regia siderum.
 Romæque, Lautetique sedes
 Dalmatico potiôr metallo :
 Quanquam niuosi ciuis Enipei
 Te non auaris ornet adoreis,
 Ditemque miretur superbis
 Heniochus radiare tectis :
 Et qui supinis præcipitem rotis
 Solem recliues Americi vident :
 Et qui sub Eois renatum
 Suspiciunt remeare cunis.
 Videtis? an me ludit amabilis
 Imago Diuæ? iam videor pios
 Audire plausus, & sonanteis
 Cæruleum per inane currus
 Tristeisque fumos, & nebulæ globum
 Latè serenas rumpere copias.
 Auroque florenteis, & igni, &
 Missilibus radio rum acutis :
 Spissæque nimum lucis, & igneas
 Flictu rotarum, feruere semitas,
 Ventosque, & obluctata longo
 Nubila dissiluisse sulco, &
 Effusa densis agmina desuper
 Errare gyris, non sine siderum
 Rifu, renidentisque cæli,
 Sole cauas iaculante nubis.
 Auditis? O quas prætereuntium
 Lyrasque, cantusque audio nubium?

Io, triumphe: ter procellæ,
 Ter liquidæ crepuère flammæ.
 Io, triumphe: ter resonabilis
 Respondit Echo: ter Samogitiæ
 Saltus, supinatæque valles,
 Et trepidæ sonuère syluæ.
 O ergò nostris præses habebitur
 Regina terris: ite, recentibus
 Stipate donis, & precatu
 Indigetem celebrate Diuam.

AD FERDINANDVM II.
Cæsarem Augustum.

ODE IV.

Iam minax Albis, domitusque latè
 Rhenus assertâ famulatur vndâ:
 Iam fluunt pronis tibi regna FERDI-
 N ANDE tributis.

Turma pugnaces populata Dacos
 Hausit imbellem galeis Tibiscum,
 Fessa bellorum, pavidumque telis
 Sepijt Istrum.

Ille terrarum fragor, ille magnæ
 Fulmen Europæ, Scythici tremendus
 Arbitrè ponti, piger obsoletis
 Abstinet armis.

Iam sacrae Leges, & amica Legum
Iura ciuiles cohibent tumultus,
Et Fides, & Fas, & aperta lato
Gratia vultu.

, Iura pacatis dominantur agris,
, Iura comescunt graue classicorum
, Murmur, & currus, & hiulca rauca

Fulmina belli:

, Pax vbi clausas moderatur vrbeis,

, Illa vittatis operatur aris:

, Illa vicinis pudet æmulari

Sidera templis.

Quaque pubenteis graditur per herbas:

Hinc, & hinc Diuam comitatus albo

Messium fluctu Cerealis vndat

Merges aristæ.

Longus herbofis spatiatur aruis

Ordo virtutum: niueæque iuncta

Faustitas Paci legit otiosis

Lilia campis:

Ite Rhæteis sociæ triumphis:

Ite, delectos religate flores:

Ite virtutes, iterate nexis

Serta trophæis.

Te Ceres flauis redimita culmis,

Magne pacati moderator orbis,

Te Iouis quercus, & Apollinaris

Vmbra corymbi,

Te volunt lauri, tibi se Latini

60 LYRICORVM.

Arbor Alcidæ probat, & supinis
Annuit ramis, & amicâ circum
Tempora serpit,
Quo velis crinem cohibere seruo
Mitte cunctari: tibi colla circum
Herculis ritu fluat vsiratâ
Populus ymbra.

AD IVLIVM ROSAM.

Inuitat eum ad sacram Poësim in crepusculo
D. VIRGINIS MATRIS
peruigilij decantandam.

ODE V.

Quid muti trahimus diu
Segnes excubias? suggere postibus
Dereptum, ROSA, barbiton.
Nos arguta manu fila docebimus:
Tu buxura digitis mone,
Et mutis animam suffice tibiis.
Nos cantabimus aureos
Stellarum vigiles, sistere lubricam
Mundi sollicitos fugam, &
Palantum choreas ducere siderum.
Tu rerum dominam canes,
Et sparsam Zephyrorum arbitrio comam
Nudis ludere brachiis,

Et nimbos volucrum fundere crinium;
 Adde & teretes pedum
 Suras non humilem lambere Cynthiam;
 Et futas chlamydam faces,
 Indutique togam Solis amabili
 Emirabère fistulâ:
 Donec virgineis laudibus, & suis
 Placatus refecet moras
 Et currum madidis flectat ab Indijs.

AD D. VIRGINEM MATREM.

*Cùm illi dicata navis in Indiam
 solueret.*

ODE VI.

DIua ventorum pelagisque præses,
 Quæ laboranteis super alta naueis
 Summoues faxis, vteroque Nerei
 Eripis imo.
 Si tibi moti cadit ira ponti,
 Cùm Theris molleis imitata somnos
 Sternitur latè, bibulisque se re-
 clinat arenis:
 Mercium felix tua navis esto,
 Quæ per vndanteis tibi læta fluctus
 Floribus remos, hilarique proream
 Fronde coronat.

Illa seu primos aditura Seras;
 Siue longinquas Orientis oras :
 Proferet late tua fabuloso
 Nomina mundo.

AD APOLLINEM.

*Magnificentiam Cesariana liberalitatis
 ab illo cani oportere.*

ODE VII.

Quis litterati munera Cæsaris,
 Fusasque pronâ diuitias manu,
 Et tecta, quæ pecuniarum
 Auriferis micuère nimbis,

Laboriosi carminis arbiter

Æternet! O qui sacra biuerticis

Delubra Parnassi, & canorum

Imperiis Heliconâ frenas :

Expergefactis ad sonitum lyris,

Vndantis auri flumina concine,

Quæ fusa Ferdinandianis

Per populos abière riuis.

Non curiosis ille lignibus

Euisceratæ collibus Indiæ,

Aut emedullato Liburnis

Montibus insidiatur auro,

Vsque rerum, non opibus potens;

Exuberantis flumina dexteræ
Per sacra Musarum refundit
Atria, Palladiosque posteis.
At non, vt olim fabula pauperes
Ditauit agros : dum pretio grauis
Aurique tempestate diues,
Nobilium pater vnionum
Ganges auaro gemmea septies
Tributa soluit Nereidum patri,
Ripasque miranteisque campos
Mygdoniæ lauit amne gazæ.
Hinc illa magnæ regia Palladis,
Fastigiatis Pyramidum iugis,
Æqua leuabit inuidendum
Mole caput, famulumque Musis
Prætexet Albim : quæ procul exfulcræ
Phæbum seueræ saltibus Atticæ,
Cirrâque, & vmbrosis reductum
Theſſaliæ reuocabit. antris.
Sic ille Gallus scilicet Hercules
Plebem sonantûm colligat aureo
Nexu catenarum, & reuinctâ
Attonitum trahit aure vulgus :
Dulcique rerum defluus agmine,
Ludit recusis in pretium sonis.
Aurumque, & in vulgum caducas
Flumineo ruit ore gemmas.

IN D. VIRGINEM MATREM

CARMEN SECVLARE.

Parodia ex Q. Horatio Flacco.

ODE VIII.

Reginam teneræ dicite Virgines
 Visentem roseis astra iugalibus,
 Dignatamque volantum
 Currus flectere siderum.
 Vos lætam citharis, & sonitu lyræ,
 Quem vel Pierij verberere pectinis
 Fingit saucius ær,
 Vel motæ digito fides :
 Vos Marsæ iuvenes carmine tibix.
 Aut rauci strepitu dicite tympani ;
 Pugnarumve loquaci
 Nympham reddite classico.
 Cæcos illa metus, & procerum græuis
 Iras è miseræ limine patriæ
 Vestris mota querelis
 Ad Medos ager, & Getas.

DE SACRO SALOMONIS
EPITHALAMIO:

*Similis est dilectus meus caprea, hinnuloque
ceruorum.*

O D E IX.

Vitas sollicitæ me similis capræ,
Quam vel nimbisoni sibilus Africi,
Vel motum subitis murmur Etesis
Vano corripit impetu.
Nam seu prima motum bruma trementibus
Incussit folijs, siue Diespiter
Elisit resonis tela Ceraunijs:
Incertâ trepidat fugâ.
At qui non ego te quærere desinam,
Clamatura retrò, Christe, Reuertere, &
Rursus cum rapido fugeris impetu
Clamatura, Reuertere.
O seu te Libani terga virentia,
Seu formosa rubræ culta Bethuliæ,
Seu pinguis Solymæ, siue procùl cauæ
Cingunt rura Capharniæ:
Tandem sollicitæ pone modum fugæ.
Nam non effugies, te mihi sedulis
Æther excubijs prodet, & aureis
Prodet Cynthia cornibus.
Te neglecta gemunt littora, te procùl

Suspīrat tacitis aura Fauonijs ,
 Te noctis vigiles, te mihi viuidis
 Signant sidera nutibus:

AD IOAN. STEPHANVM
 MENOCHIVM RECTOREM
 Collegij Romani SOCIET. IESV.

*Cum Libros de Principum institutione
 in lucem edidisset.*

O D E X.

Qualis vbi Phrygiâ Iouis armiger educatus
 Audax hiulei fulminis satelles , (Idâ
 Vere nouo teneras Aquilonibus experitur alas,
 Terrasque nescit immemorque nidi.
 Magna patris relegit vestigia fulminumque latè
 Circumtonanteis visit officinas,
 Euincitque Notos, & inertibus euenit pruinis,
 Cæloque tenfos nauigat per imbreis:
 Talis inasucto circumuagus ingeni volatu,
 Doctus paternæ strenuusque pennæ.
 Celsa super procerum pallatia, despiciasque terras
 Summasque rerum peruagaris arceis.
 Quaq; Pater dubijs populos super immoratus alis
 Leges superbis diuidit Tyrannis:
 Hâc neque consilij, neque degener ingeni secuto

Æquis adurges nisibus volantem.
 Ille tamé dominas frenauerat Insubrum secureis,
 Forúmque gnauus rexerat Triumuir :
 Te rerum exsortem tenuit domus innocentis otá
 Ausum togatas exuisse curas.
 Nec te plebis honos, neque litibus intonata centū
 Verbosa raucis bella sub patronis.
 Nec plorata reis subsellia , nec triumuirali
 Adiudicatum curiæ tribunal :
 Sed iucunda tenent obliuia diffluentis æui ,
 Et vrbs expers, patriæque vita.
 Non tamen intereà niueos sinis exsulare morcis
 Aulis potentūm, curijsque regum
 Præceptisque Numas & Legibus anteis Lycurgos,
 Valeriósque vincis & Catones (cellis
 Dum prohibes tumidum popularibus Ambitū pro-
 Regni verendos obsidere posteis :
 Nec pateris medijs adsistere Cæsarum cateruis
 Cæcásque Fraudeis, desidesque Luxus ,
 Exsomneisque Dolos, & dulcibus illitum venenis
 Aula nitorem, barbarūmque Fastum.
 Quin etiã teneros virtutibus imbuis Quiriteis ,
 Sacrumque cūnis aduocas Honestum
 Ignotūmque doces vagitibus alloqui Tonantem,
 Rudémque Diuis explicare palmam.
 Iamque nouos debet tibi Martia Roma Scipiones,
 Centūmque Magnos, Maximósque centum ,
 Et Belgæ Carolos, & Lechica regna Casimirost,
 Nouosque Dacus debet Emericos.

Ferrea paciferum qui secula digerant in aurum;
 Mundique pronas fulciant ruinas.
 Et Tiberi Gangen, & Gadibus asserant Hydaspem,
 Et regna primo differant Eoo.
 Quorum spontè fluens sub fœdera militaris Ister,
 Rumpat tenaceis Bosphoro catenas.
 Quos neque fulmineâ de pectoris emouebit arce
 Inane regni purpuræque fulgur:
 Nec quæ dispositis toga luxuriosior lapillis
 Furto pudentis erubescit ostri:
 Nec solium, nec quæ manus imperiosiore sceptro
 Mœstæ minatur, annuitque plebi.
 Hæc adeò longi-cùm perleget otij sequester
 Vrsinus, almi prima cura Phœbi:
 Tristibus ignotum te non sinet immori tenebris:
 Sed te futuro consecrabit æuo
 Temporis egressum ludibria, turbinesq; rerum, &
 Caliginosi sæua iura lethi.

AD ANDREAM RYDOMINAM
È SOCIET. IESV.

Cùm Româ in Lusitaniam abiret in Indiã
nauigaturus.

ODE XI.

ERgò minaci credulus Africo,
 Tumultuosi marmora Nerei,
 Pugnasque ventorum, & tyrannos-

Æoliæ superabis aulæ?
 Nec te marinæ torua licentiæ
 Imago terret? nec timor æquoris
 Enauigandus, nec proteruis
 Ille frequens equitatus Euris?
 Sed contumaceis Æoliæ minas,
 Iramque ponti spernis, & obuios
 Mundi furores irretortâ
 Fronte subis similique vultu.
 Quo feriantis mœnia Tusculi,
 Aut otiosi iuger a Tiburis
 Perambulaturus subibas
 Egelidos Anienis amneis?
 Hoc ore motæ dira proteruia
 Subsides vndæ iam video procûl
 Ad littus acclinata leni
 Æquora decubuisse somno,
 Et dormientis flamina Nerei
 Spirare pacem, scinde tenacium
 Moras rudentum: perge classem
 Veliuolis animare ventis.
 REGINA terrarum & pelagi potens
 Formidolosos diriuet obices
 Periculorum nec sinistris
 Ire dabit tua fata velis.

LAVDES

Inuictissimi Potentissimique

SIGISMVNDI III.

Polonia Sueciaque Regis.

ODE XII.

QVam prono Rhodopen pede
Lustro? quæ vitrei littora Phasidis
Viuo præuehor impetu?

Audacisq; Dahas, & facileis mori
Colchos, & rapidum Scythen,

Captiuumque gelu transilio Tyram?
O cani iuga Carpathi!

O formosa rubræ rura Druentia.

Quam fontes Hypanis lauant,

Quam lambunt gelidi flumina Vistulæ!

Quis me, quis, Moraquæ, precor

Quis me prespicuæ margine Viliae
Sistat, quæ gelidum nemus

Ridet mobilium fletibus amnium?

O quæ sidera trajcis,

O quæ nubiuagâ Calliope polum

Præterlaberis orbitâs

Hic me siste precor, quæ Getico piger
Feruēt sanguine Bosphorus,

Nymphæique domos, & caua barbaræ

Plangit littora Tauricæ.

Hic dulci scopulos carmine colligam,

Hic Graiæ prece tibiæ

Aram de medijs surgere rupibus

Suadebo, duce me retrò

Descendent resonis marmora collibus,

Et longo procul ordine,

Arrepent Parijs saxa laboribus :

Musæamque pati manum

Inscribique volent, & memores tui

SIGISMVNDE, ferent notas.

Sculpèris volucris proterere impetu

Thressæ cornua Cynthiæ.

Scalpemus gemini fulmina prælij,

Scalpemus refugum Getæ

Et captum niueis Nereæ vinculis.

Huc & nocte bis & die

Lectarum venient agmina Virginum,

Et latè violis humum,

Aramque & folio Solis, & aureis

Pingent marmora lilijs

Nos & manè ter, & vespere ter sacrâ

Circùm valle sedebimus

Hic viuis dabimus cespitibus super

Verbenas, & clentia

Sacris thura facis, & rude futili

Nectemus philyrâ caput.

Dicemus ter io : ter recinent io

Canæ littora Thraciæ :

Et victos iterum carmine Concanos,
 Et plausus, & ouantia
 Permissis dabimus classica tympanis.

AD GERMANIAE
Ciuili bello ardentem.

O D E XIII.

Quid iuuat densis glomerata turmis
 Bella ciuili tonuisse clade?

Quid iuuat late maduisse pinguis
 Sanguine campos?

Tela Threissis potiora pugnis,

Tela Germani cohibete, tela:

Tela molitur noua peruicacem

Cæsar in hostem.

Parcus irarum, modicusque ferri

Lenis in ciues, sine cæde fusos

Thracas & victos sine clade Cæsar

Sternet Alanos.

Pone crudelis simulachra lethi,

Deme loricas, pharetrasque Rhætæ.

Mollibus flectit sua regna Ferdi-

mandus habenis.

Seruit extremi tibi poter Istri,

Cæsar irati moderator orbis:

Te repercussis agilis Sicamber

Concrepat armis:

Condito

Condito mitis, placidusque ferro

Orbis, ingentes senij ruinas

Firmat, & prono fugitiua ducit

Otia mundo.

Martis oblitus, calidæque rixæ

Findit obliquo iuga vomer vnco :

Et minax olim, modò iustus agrum

Demetit ensis.

Cassis instratis relupina cristis,

Alitum vernis resonat querelis,

Fœta nidorum : sociant maritas

Scuta columbas.

Te vagum Solis comitata currum

Fama per latas spatata terras,

Narret Eois, doceâtque feros

Nomen Iberos.

Audiet Dacos acuisse tela,

Tela Germanis inimica telis :

Audiet contos & iniqua pilis

Pila rotari.

At simul leni rapiente curru

Sparget infonti fera corda succo :

Demet & contos, & iniqua pilis

Pila recondet.

DIRÆ IN HERODEM.

O D E XIV.

Deuota sacræ progenies domus!
 Fatale monstrum ! prodigialium
 Monstrum parentum ! seu Libyssa
 Caucasæis lea pauit antris,
 Seu te maligno sidere barbarus
 Getes maritâ tigride prodidit,
 Furoris hæredem paterni :
 Siue gregis populator Afri
 Nudum sub alto destituit iugo :
 Seu belluosis fluctibus exspuit
 Irata tempestas nocentem
 Alitibusque ferisque prædam :
 Tuo seueras pectore marmora
 Duxere venas, marmora rupibus
 Decisa, quas Getula cælebs
 Deucalio super arua iecit :
 Te sede primùm liquida regiâ
 Megæra fixit : Typhonæ dedit
 Sceptrum cruentandum, feræque
 Imposuit diadema fronti &
 Regale nuper cùm premeres ebur,
 Ad sedit altis fulta curulibus,
 Et per Palæstinos Tyrannis
 Explicuit sua signa campos.

Tremensque & atrum sanguineâ manâ
 Telum coruscans, secum Odiâ, & Minas,
 Cædemque, & insanos Tumultus,
 Funeraque, & populorum iniquas
 Strages, & indignum excidium retrò
 Lactentis æui traxit, & inclÿta
 Regnorum, inexhaustasque longis
 Cladibus euacuauit vrbes.
 Illam & parentum dira gementium
 Lamenta, Questusque, & Gemitus retrò,
 Luctusque vicatim secuti, &
 Irriguis Lachrymæ cateruis.
 Quòd si caducis decidit annibus
 Præfagus imber, quid pluias sequi
 Cunctantur vltrices procellæ,
 Et volucrum strepitu quadrigarum.
 Incussus æther pigra tonitrua, &
 Immugientùm fulmina nubium
 Compescit, indulgentque metæ
 Aërijs vaga tela pennis?
 At nil trisulcis Acroceraunia
 Deiecta flammis, nil Rhodopes iugum;
 Quassæue peccauêre cautes
 Æmathiæ, nisi fortè dirum
 Inominatis marmora partibus
 Fudêre monstrum: rumpite, rumpite
 Monteisque, sæcundasque Regum
 Fulmina præcipitate rupeis.
 Aspiceæ auras. Occidat, occidat

Funestus, execrabilis, efferus
 Sætor, crematuramque taxum
 Ipse super, cumulūque regni.
 Summum cadauer fumet, & aëra,
 Cælūque diro liberet halitu,
 Fatale monstrum, dissidentū
 Ludibrium Furiarum, & Orci,
 Perrumpe tractus impenetrabileis
 Ignaua tellus, de super arduā
 Voluente saxorum ruinā:
 Quam pelagus super & refusis
 Bis terque Neræus Syrtibus insonet.
 Audimur, ingens sidera verberat,
 Spumamque, lymumque, & rapaceis
 Oceanus glomeravit vndas.
 Iam nutat æther, iam barathrum propè,
 Vastisque campi dissidijs hiant.
 Iam fractus illabetur orbis
 Sacrilego capiti. i, profunda
 Inexpiato pollue Tartara
 Tyranne letho: solus & igneum
 Insune Cocytum, & frementem
 Sulphureis Acheronta ripis.

EX SACRO SALOMONIS
EPITHALAMEO:

*Fulcite me floribus, stipate me malis,
quia amore languedo.*

*Adiuro vos, filia Hierusalem, ne excitetis,
neque euigilare faciatis dilectam,
donec ipsa velit.*

*Ecce iste venit, saliens in montibus, transiliens
colles. Similis est dilectus meus caprea,
hinnuloque ceruorum.*

ODE XV.

ME stipate rosarijs,
Me fulcite crocis, me violarijs,
Me vallate Cydonijs:
Me canis, sociæ, spargite lilijs:
Nam visi mora Numinis
Mi sacris animam torret in ignibus:
Vos ô, vos ego filia
Cælestis Solymæ: vos Galatidides;
Vos ô per capreas ego
Erranteisque iugis hinnuleos precor,
Antiqui genus Isaci,

Quæ saltus Libani, quæ viridem vago
Carmelum pede visitis,

Nymphæ nobilium gloria montium ;
Ne vexate tenacibus

Acclinem violis : neu strepitu pedum ,
Neu plausæ sonitu manus

Pacem solliciti rumpite somnij :
Donec Sponsa suo leues

Somnos ex oculis pollice terferit ,
Donec Lucifer aureus

Rerum paciforum ruperit otium.
Summis ecce venit iugis

Formosæ soboles matris, & vnica
Formosi soboles patris.

Sylvarumque super colla comantium, &
Intonsum Libani caput,

Magnorumque salit terga cacuminū, ac
Proceras nemorum domos

Prono transiliens præterit impetu :
Veloci similis capræ,

Quæ visis humili in valle leonibus,
Per prærupta, per ardua

Sublimi volucris fertur anhelitu.

AD D. VIRGINEM MATREM

*Cum fame, bello, cœlique intemperis
laboraret Polonia.*

ODE XVI.

A Vrei regina VIRAGO cœli,
Mæsiæ valleis, Hypanimque late
Nubium curru super, & niuosis
Vise quadrigis;
Aureus tecum Puer, & coruscis
Aureæ pennis properent cateruæ:
Et Salus, & Pax, & apetta pando
Copia cornu.

AD CLAVDIUM RVFVM

*Sibi sepulchra & tumulos Regum
scholam esse.*

ODE XVII.

N On me Democriti sales,
Non me Cecropij porticus atrij,
Non percussa docentium
Delectant calidis pulpita iurgijs,
Vel quæ pectoris impotens

Clamofî celebrat turba Panætij:
 Vel quæ Pythagoræ fenis
 Doctâ tuffe crepant: me veterum frequens
 Memphis Pyramidum docet,
 Me preffæ tumulo lachryma gloriæ:
 Me proiecta iacentium
 Paffim per populos bufta Quiritium,
 Et vilis Zephyro iocus
 Iactati cineres, & procerum rogi,
 Fumantumque cadauera
 Regnorum tacito, RVFE, ſilentio
 Mœftum multa monent, mihi
 Pompeij gelido ſub Ioue ſegreges
 Artus, & lachrymæ carens,
 Deſertoque vagum littore funus, &
 Magni nominis indigum
 Corpus, magniloqui verba Panætij,
 Compensat breuiùs, neque
 Reges patitur quætere copias.
 Nolim Pierijs macer
 Infudare libris: aut tacito vigil
 Impalleſcere Socrati:
 Si Regum titulos, & tumulis ſupes
 Fulgentem premo gloriâ, &
 Calco nobi iam nomina Cæſarum.

AD FAMAN

LAUDES LADISLAI,

*Principis Polonia Sueciaque ab illâ
cani oportere.*

ODE XVIII.

A Ge picti moderatrix Dea mundi,
 Quate pulso titubanteis pede nimbos,
 Age, claras famulantû quate pennas Aquilæ
 Glacialis rege currum Cynosuræ, (lonum,
 Cata spissos super imbreis equitare,
 Simul Euros animavit generoso tuba cornu.
 Tibi plausus populari vagus aurâ,
 Tibi pulchræ sociali vîce Laudes,
 Famulantur salientûm comitatu chorearum;
 Tibi septem Tiberinæ iuga ripæ
 Saliari cita gyro glomerantur;
 Tibi longus per apricum salit ordo thysorum.
 Age, sacrum glacialis iubar Vrsæ
 Cane Medis, cane flauis Agathyrsis,
 Cilicumque & pharetratis Nasamonum cane
 Tibi, Princeps, opulenti liquor Hermi (turmis,
 Graue nomen fluuiali linet auro;
 Tibi carmen pretiosâ perarabit Tagus vrnâ.

MATTHIÆ CASIMIRI
SARBIÆ VII
SOCIETATIS IESV
LYRICORVM
LIBER TERTIVS.

AD FRANCISCVM CAR-
dinalem Barberinum.

VRBANI VIII. Pont. Opt. Max.
fratris filium.

O D E I

Absiste vulgus, nil humili iuvat
Cantare buxo, nil popularibus
Nervis, verecundoque functum
Barbiton ingeminare cantu.

Te Vaticanæ fidus adorea,
FRANCISCE, dicam; Te niveis super

Cunis ligustrorum reclinem
Pulcher honos, croteoque Phœbus

Perfudit imbri, te roseus Pudor,
Virtusque primùm non pueriliter

Ris ère nascentem; & supinis
Lilia supposuere membris.

Tunc & iocoso murmure garrulus
 Arguta primis verba leporibus,
 Dulceisque vagitus ab ipsis
 Crederis edidicisse Musis.
 Tunc & caducis ningere lilijs
 Molleis pruinas, & violaria, &
 Nubem rosetorum proteruo
 In puerum cecidisse nimbo.
 Nec non seueri flumina Liberi
 Manasse credunt, mellaque Dardanos
 Errasse per vicos, & urbem
 Vberibus secuisse riuis:
 Læuumque vernæ munere copiæ
 Risisse Tybrin, & virides procul
 Strauisse per ripam tapetas,
 Oenotrios Aniene fonteis
 Gratum allocuto lenè cadentibus
 In verba lymphis, ite loquacibus
 Per plana camporum fluentis:
 Ite, novos iterate lusus:
 Auræ cahimmo molliter herbidas
 Plangente ripas, nascitur, & viri
 Syncerus, illimisque morum
 Innocuæ fluit amne vitæ
 Princeps amœnæ flumen Etruriæ:
 Ille & profundi feruidus ingeni,
 Frugemque virtutum, & Latinis
 Restituet sata læta campis:
 Atroque fufum tempus, & augei

Latè per vrbeis flumina seculi
 Diffundet, & regnata paruo
 Rura Ioui, residesque glebas.
 Deliberato vomeris otio,
 Bacchoque & albis frugibus induet:
 Ripasque, miranteisque syluas
 Hesperiaè linet amne gaza.

AD D. MAGDALENAM
 Christi necem deslentem.

ODE II.

CVM tu MAGDALA liuidam
 Christi casariam, cum malè pendula
 Spectas brachia, prò tibi
 Pectus non solitis feruet amoribus!
 Non es, qualis eras: tibi
 Non mens semianimis restat in artubus:
 Non fronti teneræ niues,
 Non viuax roseis purpura vultibus,
 Non notus superest color.
 Sed mors marmoreis pingitur in genis,
 Et vitæ gracilis via
 Exili tacitè spirat anhelitu.
 Non, me si satis audias,
 Plotes perpetuùm tristia, tertia
 Cùm lucem tenehet dies,
 Mutati referet munera gaudij.
 Nam quæ sole caret duplex
 Ridebit geminis tertia solibus.

AD FRANCISCVM CARDINA-
LEM BARBERINVM.

Clementiâ potissimum Principes ornari.

O D E III.

Felix, qui dubio forte caput supposuit Ioui,
Nutantique polo : nec trepidâ sceptrâ tenet
manu,
Nec sperat cupidus, sed fruitur; nec pauidus tenet,
Sed securus habet. Tu modici lenior imperi,
Nec plausum tacitæ plebis emes, nec miserabileis
Diuendes lacrymas nobilium cæde Quiritium;
Te iustus populi clarat amor. cætera disfluent,
Hoc vno veniet diues opum copia flumine.

AD EGNATIVM NOLLIVM.

*Æ quo semper, rectoque animo aduersus
Fortuna inconstantiam standum esse.*

O D E IV.

Sive te molli vehet aura vento,
Sive non planis agitabit vndis;
Vince Fortunam, dubiasque NOLLI,
Lude per artes.
Riserit? vultum generosus aufer,
Fleuerit? dulci refer ora risu:
Solus, & semper tuus esse quouis
Disce tumultu.

Ipsè te clausam modereris urbem
 Consul aut Cæsar : quoties minantùm
 Turba Fatorum quatient serenam
 Pectoris arcem.

Cùm leues visent tua tecta Casus,
 Lætus occurre : præeunte luctu
 Faustitas & Pax subeunt eosdem
 Sæpè penates:

, Dextra fors omnis gerit hoc sinistrum ;
 , Quòd facit molleis : habet hoc sinistra
 , Prosperum, què nunc ferit, imminenteis
 , Durat in ictus
 , Ille qui longus fuit , esse magnus
 , Desinit mæror : facilem ferendo
 , Tinge Fortunam : leuis esse longo
 , Discit ab vsu,

AD PVBLIVM MVNATIVM.

*Mærorem animi colloquijs & cætibus
 amicorum temperandum esse.*

ODE V.

SI quæ iuuabit dicere faucium,
 Permite, PVBLI, compositam malè
 Loqui cicatricem, & latentes
 Parce animo sepelire curas.
 Secura Ferri robora, sapijs

Neglectus igitur subruit : & super
Minora sylvarum caducum

Traxit onus, nemorumque famam
Strauit virentem : quam tonitru leui

Quondam fauillâ lambere gestiit.

Impunè. Te longus silendi

Edit amor, facilesque luctus

Hausit medullas, fugerit ocyus

Simul negantem visere iusseris

Aureis amicorum, & loquacem

Questibus euacuâris iram.

› Olim querendo desinimus queri,

› Ipsoque fletu lacryma perditur :

› Nec fortis æquè, si per omnes

› Cara volat, residetque ramos,

› Vireis amicis perdit in auribus,

› Minorque semper diuiditur dolor,

› Per multa permissus vagari

› Pectora, nec rediisse quondam

› Pulsus superbit. Vise sodalium

Cœtus & vdis sic temerè iace

Infusus herbarum lacertis,

Ad patriæ leue murmur Halle.

AD MARCVM SILICERNIVM.

*Veras esse diuitias, quæ à bonis
animi petuntur.*

ODE VI.

N Unquam præcipiti credulus aleæ
Cum fatis auidas composui manus,
Ut mecum taciti fœdere prælij

Æquâ pace quiescerent.

Quid Fortuna ferat crastina, nesciam,
Hæres ipse mei. Quas dedit, auferet,
Non auellet opes, quæ procùl extimo

Semotæ spatio iacent.

Quæ possunt adimi non mea credidi,
Nunquam pauperior, si meus integer.
Regnum es, MARCE, tibi, si benè de tuis

Vestigalia censibus.

Intra te numeres, pars animi lateret
Ingens, diuitibus latior Indijs,
Quo non ter spatio longiùs annuo

Itur nauibus aut equis.

Sed mens assiduùm visitur in diem
Hospes sæpè sui, non ebur, aut nouas
Mercatura dapes, ipsa sui satis

Diues, si sibi cernitur.

In turpem seculi Avaritiam.

O D E VII.

F Rustrâ querelis & gemitu parùm
 Deliberato fleuimus arcium
 Portas, & emunita sæuo
 Mœnia procubuisse ferro.
 Tot ciuitatum clade super parùm
 Peccauit ensis, quando labantium
 Infirma murorum, reperto
 Oppida suffodiuntur auro.
 Eheu! secundum militis ad latus
 Primus resedit sedulus artium
 Fossor pudendarum, & decoros
 Explicuit sine sole vullas
 Vicina iuxta pocula lætior!
 Cessere seruis tela ligonibus!
 Plebeius, (heu nefas!) equestris
 Malleus associatur hastæ!
 Pax ipsa bello deterior subit
 Cum vilis auri belligeras amor
 Pacauit iras, & repensis
 Prælia detonuère nummis.
 Pugnare dignos sole palàm duces
 Celant opacæ nobilis obsides
 Auri cauernæ, iam caduci
 Desuper intrènuère colles:
 Nollunt adeso iam dubiæ solo

90 LYRICORVM

Pendere turres , excutit impios
 Tellus colonos , in ruinam
 Ambiguus agitata campis ,
 Fugere turpes agricolas agri,
 Intons avaris littus ab vrbibus
 Migravit , & contaminatos,
 Æquora deseruere portus.
 Natura magnis dum sepelit nefas
 Rerum ruinis , vitrea fontium
 Oblenit ora , vt nauigatos
 Sicania Venetaque merci
 Puniret amnes. Vidimus Ausidum
 Nusquam repertas , arua per Apula.
 Quæsisse i ipas , cum sequacem
 Distinuit malus error vndam ,
 Hausitque nubes vallibus integras
 Turbo soluto plana per alueo ,
 Regum piaturus penates
 Flagitiis , populique noxâ.

AD ÆLIVM CIMICVM.

In Russiam citeriorem profecturus.

ODE VIII.

ÆLI , non sumus arbores :
 Vt quo quisque loco natus, inutilis
 Duret perpetuum morâ.

Nolis cæruleas Sarmatiæ domos,
 Et eanæ iuga Russiæ
 Intentata mihi, dum Zephyri vocant,
 Et siccæ nimum viæ:
 Non frustrâ properis imposuit rotis
 Currus Iapeti genus,
 Et terram pavidos relinquere navitas
 Pictis non sine carbasis.
 Remorum celeri populit agmine:
 Non frustrâ patiens equi
 Se sternit mediis trames in Alpibus:
 Magno dignum iter Hercule,
 Naturæ ingenium struxit, idoneis,
 Dimensum iuga passibus.
 Quâ se præcipiti gloria vertice
 Lasso ostenderet Herculi;
 Dignatusque sequi pergeret Annibal,
 Regnumque ac Libycos manu
 Attollens populos Æoliam super;
 Et tristes nebulis domos
 Armata Italia infunderet Africam.
 Non soli loca quærimus:
 Nusquam fixa satis Pergama transeunt,
 Teucrique & Dolopes migrant,
 Mutant magna suas regna vices: nihil
 Perstat, quo genitum est, loco.
 Cùm primum geniti matris inertia
 Terræ viscera rupimus,
 Mori particulam traximus ætheris:

Cælique ingenio patris,
Cum matre immemores stare, cucurrimus.

PANEGRIS

ANNÆ RADIVILIÆ CASTEL-
LANÆ TROCENSIS

Ducissa Nesuisij.

O D E IX.

QVO te Dearum nomine consecrem,
Vicina cani Nympha Borysthenis?
Themisne, an vna Gratiarum
De tribus excipiêre Diuis
Scribenda Dric? cedit aquis tibi
Vtcunque pictis fertur oloribus
Gretâque, & innantem relinquit
Oceano Cytherca Delon.
Hinc & seверо migrat ab Algido
Parùm serenis Cynthia cornibus,
Quamuis anhelantùm laceffat
Ira canum, teretesque rumpant
Virgulta damæ. Sed Tibi dulcius
Tranquilla rident Palladis otia,
Seu tela non mendax retexto
Bella virùm simulare in auro
Mensem fefellit, seu tibi Cœlitum
Vestire nudas spiritus incidit

Aras, & aulæis, & ostro
 Pauperibus placuisse Diuis.
 At non inani fama canit tubâ
 Te vi potentis non sine consili
 Ventura tangentem sagaci
 Mentis acu celerique curâ.
 Tristis videri prodit, & vnicè
 Sibi serenis peruigil in genis
 Lucet venustas: seu coruscum
 Cæsariem tibi pingit aurum,
 Non indecoræ nube modestiæ,
 Extinguis aurum vilius aspici.
 Gemmasque nolentes latere
 Moribus, ingenioque celas.
 Hinc inde rubris Creta corallijs,
 Illinc smaragdīs fulgurat India,
 Cum pura Virtus fulsit, omnes
 In tenebris latuère gazæ.

AD MVSAM.

LAUDES LADISLAI Principis
 Polonia & Suecia.

ODE X.

Carminum præses, cytharæque Clio
 Dic, vbi molli resupina somno
 Foeta rumorū cubat eruditis
 Fama sub antris?

Rumpat ignauos , age, dic, sopores
 (Nam locum nosti) nimijque fessa
 Somnij, tergat niueo morantem
 Pollice somnum.

Thespio currum moderante loro
 Solis auratas, age, dic, quadrigas
 Scandat , & claros gemino triumphos
 Differat orbi.

Narret hibernis Helicen pruinis
 Barbaro nuper caluisse tabo.
 Narret Arctoo rubuisse canum
 Sanguine Pontum:

Prodigus laudes tibi fundet Indus
 Ostiis septem ; tibi diues æris
 Accinet Lydus : tua voluet ingens
 Nomina Ganges:

Te canent solis Garamentes aruis ,
 Te Dacæ Princeps , pluuiæquæ pauper
 Maurus , & Cydni, vitreique discet
 Potor Enipei.

LAVDES FRANCISCI CARDI-
 NALIS BARBERINI.

O D E XI.

Q Vis me citatur pectoris impetus
 Denso sedentem propulit aëre,
 Currusque nimborum morari, &
 Per medias equitare nubeis,

Et plana terrarum, & populi casae
 Regumque turreis non sine gaudio
 Calcare sublimem, & superbo
 Regna superuolitare curru?
 Rerumne falsâ ludor imagine?
 An picta mundi mœnia, & igneas
 Arces, coronatumque flammis,
 Et liquidum sine labe solem
 Præuertor? hîc & patria siderum
 Clarusque cœli baltheus aurei,
 Campique stellarum, & decemplex
 Perpetuo redit aula gyro.
 Quâ parte cœli Principis aureas
 Inscribo laudeis? hinc adamantinis
 Æternus Orion in armis,
 Et gemino propè Castor igni
 Fortem reposcunt hinc grauis Hercules
 Famæ propinquum postulat Herculem:
 Hinc noctis immunem & veterani
 Parrhasij velit ora plaustrî.
 Acrem & timori cedere nescium
 Addam Leoni: quem penes igneæ
 Æstatis, aruorumque cura, &
 Flaua Canis, Cererisque regna.
 Iustam & tanacem propositi manum
 Mundi serenis partibus asseri
 Expectat Autumnî Virago:
 Quæ geminam sine fraude Libram
 Equique frenos, & celeres vehi

Compescit horas ; hinc tibi patrio ,
FRANCISCE , cedentes olympo
Pleïadas , Hyadasque cerno :

Illic laborat Phosphorus hospitas
Laxare nubeis ; hinc tibi lucidus
Collumque repentsque cœlo
Scorpius abstinuiffe chelas.

Auróque comptum Marmaricus Leo
Crinem totondisse , & radiantium
Opima villorum , & iubatas
Velle polo reuocare flammæ.

In sculpta cœlo gloria sospitat
Heroas : anni cœtera subruunt.

Aulæque sceptróque , & columnis
Excidium sua dixit ætas.

AD AVRELIVM FVSCVM.

Omnia humana caduca incertaque esse.

O D E XII.

SI primum vacuis demere corticem
Rebus , FVSCÈ , velis , cœtera diffluent
Vernæ more niuis , quæ modò nubium
Leni tabuit halitu.
Formosis reseces fortia : displicent.
Externis trahimur : si malè Dardanis
Respondens Helenæ pectus amoribus
Famosus videat Paris ;

Nus-

Nusquam per medij praelia Nerei
 Ventorúmque minas splendida deferat
 Graij furta thori, sed benè mutuo
 Rerum consuluit iugo
 Naturæ dominus, quòd niueis nigra,
 Lætis occuluit tristia, qui bona.
 Rerum de vario deliget agmine,
 Consulto sapiet Deo.

AD MOSCOVIAM.

*Cùm Principem Polonia Moschi in
 imperium accerferent.*

O D E VI.

Moscua, cur iniquas (tas
 Aureis frustra pharetris diminuis sagittas
 Vulnera cur adacto
 Dirigis ferro? cohibe stridula contumaci
 Barbara tela neruo.
 Iam tibi Mauors facili molliit arma risu:
 Iam tibi mulcet iras:
 Iam tibi frontem lepido temperat in sereno?
 Iam cecidère tela:
 Iam pharetratis clypeus demigrat è lacertis?
 Quid lachrymosa toruam
 Exaras rugis faciem? quid melius supinis
 Fletibus astra poscas?
 Quid bono Diui melius mittere Rege possint?

AD HONOREM

*Cum Franciscus Barberinus sacrâ
ab VRBANO VIII. Pö
Opt. Max. ornaretur.*

ODE XIII.

TE clara Diuûm progenies, Honor,
Marsæ canemus carmine tibiæ:
Te meta votorum, & laboris
Dulce lucrum, volucrisque vita
Formosa merces, te decorum patrem
Inter serenæ fulgura Gloriæ,
Lunæque, stellarumque cunas
Imbre super radiorum, & auri
Virtus marito conscia Numini
Effudit illustrem, & genialibus
Toris coronarum reclinena
Sidereâ religasse zonâ, &
Non indecoræ sidere purpuræ,
Gratæque risu lucis, & osculis
Miros anhelantem nitores
Celsa super posuisse sceptrâ.
Et molle fertur fascibus & mitris
Aptasse fulcrum: quas stipulæ modo
Prensasse per ludum, & procaci

Diceris arripuisse dextrâ.
 Te prorogati filia Temporis
 Germana Recti candida Veritas
 Non erubescendis adurit
 Ignibus, ingenuoque paruus
 Lucas honesto, feruidus ardua
 Curare rerum, te patriæ parens
 Tranquilla libertas, Fidesque,
 Et duplicis studiosa mundi,
 Illiterato quæ procul otio
 Fœcunda veri tempora diuidit,
 Arcemque Causarum, & corusci
 Præuehitur vaga regna Phœbi.
 Te, quæ propinquâ clade superbior
 Gaudet cruentis Diua periculis,
 Lassare Fortunam duello, &
 Per medias docet ire morteis.
 Illam impotentium exercitus imbrium
 Infana aquarum rumpere prælia,
 Vndas refringentemque flammâs,
 Attoniti pauet ira mundi.
 At non & æquo fœdere Comitas
 Non temperato pectore conserit
 Cultusque, tranquillamque morum
 Temperiem, similemque vultum;
 Sive æstuosus gurgis inhorruit
 Ciuilis vndæ, cum popularium
 Æstu procellarum, & dolosâ
 Carbasa diripiuntur vndâ:

100 LYRICORVM

Seu rauca vulgi murmura lenibus
 Sedere tonsis, cum placidum sibi
 Consensit æquor, te decoro
 Nobilitas comitata gressu
 Centum vetustas nectit origines,
 Centumq; retrò per populos fluit.
 Ceris auorum: nec seueræ
 Martis opes, Aquilæúc defunt,
 Censuq; & almæ vulgus adoreæ
 Anciliorum, & stemmatis, & togæ,
 Fascesq;, lauriq;, & frementum
 Turba retrò Titulorum inaneis
 Exercet auras, non sine Plausibus,
 Famæq; & aureo Nominis effedo,
 Quod turba mirantum, & curule
 Frenigerâ trahit aure vulgus.
 Iamq; & virentis vere puertia
 Malas amictum, purpureus simul
 Autumnus irrepsit decoras
 Flore genas, per aperta latè
 Effulgurantum culmina siderum
 Effræna curru iungere fulmina,
 Nubeisq; præteruectum & imbreis
 Quadriugis dare lora ventis
 Miramur omnis turba minor pedum.
 Supina curuo poplite ciuitas,
 Votisq;, & obtutu sagaces
 Puniceum iaculamur axem:
 Vnde & coruscis oppida mœnibus

Pictumq; velis æquor, & insulis,
 Regumq; turres barbarorum, &
 Attonitas specularis vrbeis.
 Tn regna ventorum, & pelagi grauem
 Compescis iram, tu vaga siderum
 Crystalla frenas, tu frementeis
 Lucis æquos, vigilesq; mundi
 Metaris igneis: te penes Æquitas
 Et septa Tuscis iura securibus
 Stipantur: annosq; Leges,
 Et niueum sine cæde Iustum.
 Tecum suppellex aurea, & asperi
 Gemmis tiaræ, te radiantium
 Nexus coronarum, sereni
 Regum apices, lituiq; circum;
 Et regiarum sidera frontium,
 Mitraq; fulgent, & diademata
 Ad vsque formosam diei
 Inuidiam, opprobriumq; solis.
 At retrò flauum lambere puluerem
 Liuor rotarum, & degeneri solum
 Mento cecidisse, & procacem
 Mœret humi posuisse vultum:
 Plenoq; nusquam Diuitiæ sinu
 Gazæq;, & omnis turba Pecuniæ
 Et grando gemmarum, & refusi
 Per populos vagus imber auri.
 Tulene Tormentum ingenio admoues,
 Mentisq; dulcis nectare Gloriæ

Plerumque mulces : te feracem
 Consilij, facilemque vendi
 Emisse doctus circuit Ambitus,
 Fucó-que & albis , vestibus voce
 Formosus , agnosci-que duplex,
 Et placidæ sine nube rugæ ,
 Risu serenæ frontis idoneus.
 Mirè sagacem fallere curiam ,
 Discrimen obscurum dolosis.
 Artibus, ingenioque morum,
 Spes mille circum nubibus insident,
 Plenoque regni pectore turbidum
 Bacchantur : at turpes Repulsa,
 Et volucris fuga ridet auræ.
 Te quanquã anhelantùm ignea siderũ
 Suspirat ædes, Principis aureos
 Inuise posteis, hîc ruinas
 Imperij, seniũmque mundi
 Curare solers desine tristium
 Tandem querelarum , & potius sacrã
 Incude, distingas in aurum
 Sæua Ducum , procerũmque tela.

AD APES BARBERINAS.
Melleum venisse Seculum.

ODE XIV.

Cives Hymetti, gratus Atticæ lepos,
 Virgineæ volucres,
 Flauæque veris filia
 Gratum fluentis turba prædatrix thymi,
 Nectaris artifices,
 Bonæq; ruris hospita,
 Laboriosis quid iuuat volatibus,
 Crure, tenuis viridem
 Per ambulare patriam?
 Si BARBERINO delicata Principe
 Secula melle fluunt,
 Parata vobis secula?

AD SEIPSUM.

ODE XV.

Quid diu vanas feriente nubeis
 Vota fallaci iaculamur arcu?
 Quid loquor dudum mihi Consul ipse,
 Ipse Senatus?
 Ite mordaces procûl ite curæ,
 Me vocat notis Helicon viretis,
 Me sacrum lauri nemus, & canorum
 Phocidos antrum.

O vbi molles Heliconis vmbra,
 O vbi Cydnus, violisq; pictum
 Thespiaæ rupis caput! O sonori

Flumina Pindi!

Me quis ad vestros Aquilo recessus,
 Aut quis alata Zephiyrus quadrigâ
 Deferet fessum, gelidosq; Cirthæ
 Sistat ad amneis?

Vos mihi Romam, Phrygiisq; centum
 Pendulas faxis simulatis ædes:
 Vos Auentinum Capitoliq; im-
 mobile saxum;

Hic vbi leui cecidère musco

Virgines vadæ; vitreoq; garrir
 Ore Clitumnus, mimiúmque labi

Sedulus Almonæ

Hippocreneis abière riuis:

Pegasi fontes, Aganippidúmque
 Murmur, & cantus, & euntis agro

Copia lymphæ.

Alter hic Lyris fugit, alter Vfers,

Alter illimi Thraçimènus amne

Trudit electrum, liquidóque Plaue

Voluitur auro.

Hic ad Empusæ nemus, & virentem

Æfaris ripam studiosa florum

Aura colludens cumulo iocantis

Obstrepit vnda.

Lenis hic auræ tepor, hic venustas,

Hic nitor rerum , meliôrque cœli
Vultus , hïc plenis agitata manant
Gaudia ripis.

Hic sales compti , facilesque Risus,
Hic levis circum iocus , & decentes
Gratiæ plenos referunt refecto
Flore quasillos.

Hic mihi septem meliùs renident
Romuli colles , gracilésque venti
Leniùs perflant gelidam supini
Tyburis arcem.

Collis ô sacri decus , ô magistrum
Numen, ô Graiæ fidicen Camœnæ
Phœbe , si gestis procùl arduo de-
-scendere Cyntho.

Huc ades longi mihi testis otî :
Túque (nam me quis prohibet ?) repostæ
Affer imprimis mihi, FVSCE, grati
Carmina Flacci.

AD TIBERIM

Eum Beneficentiæ & Liberalitatis
VRBANI VIII. Pont. Opt. Max.
Symbolum fore.

ODE XVI.

Tlberi siste precor , nec rapidæ regna licentiæ
Iactâris temerè : neu Latij littora Nerei
Vndarum nimio deciduus plausferis agmine.

Quid per plana, per abrupta, per imperuia lu-
bricum

Veſtigal domino deproperas Nereidum patri?
Vani patulæ credideris flumina dexteræ:
Tunc ſeu melle fluent, ſeu rutilus ſecula fontibus,
Fies auriferis nobilior fabula Lydiis.

LAVDES FRANCISCI CAR-
dinalis Barberini.

ODE XVII.

Hic ille plenis Oceanus pater
Laudum carinis, ite loquacia
Per tranſtra, facundisque Muſæ
Carmina deperate remis,
O qui loquentis flamine ſibili.
Lenique ſacræ nubis anhelitu
Impellis antennas, Notorum
Alba ſupe: volitare terga
Doctus, procellas & biuges celer
Frenare nimbos, huc age Delphicâ
Lauru, coronatamq, myrto
Pegæſæ dominator undæ
Inſcende puppim, quod cuncti prius
Sulemus æquor & quod pelagus ſitum
Fundoque virtutum, & refulſæ
Per populos maria alta tamæ
Vates profundæ nauita gloriæ

Inuiset ? illinc alta fvementium
 Moles procellarum , & proteruæ
 Fluctibus intonuere lymphæ.
 Hæc illa parci nescia littoris ,
 Auara cæli , prodiga munerum
 Bacchatur , & pecuniarum
 Cæruleo pluit aura nimbo.
 Hæc illa magni pectoris indoles
 Sese ipsa rerum fluctibus erigit ,
 Curaſq; & alternis natantem
 Conſiliis animum remiſcet
 Vindex auaræ fraudis , & abſtinens
 Lucrantis auro regna pecuniæ ,
 Rerumque prudens , nec cruentæ
 Laudis iners , animique parca.
 Hinc æſtuantùm mota ſuperbia
 Subſedit vndarum , & procul arduum
 Ad littus acclinata blando
 Equora decubuere ſomno :
 Hoc illud alti Principis otium
 Clauſum quieti veſte ſilentij :
 Somniq; curarum , & labore
 Empta quietes , animiq; veſper
 Longi repenſus merce negotij :
 Cùm dulcis inter clauſtra modèſtiæ
 Sceptrumq; , & iminèſis reclinat
 Regnum humeris , oneriq; parcit,
 , Obliuioſus diſſipat Hesperus
 , Regum labores , damna fugacium

, Plerumque curarum reponunt
 , Peruigiles sine nocte somni,
 , Aulæ nitorem cum benè nesciã
 Texere noctes nobilium simul
 Pompam cateruarum retexit
 Clara dies : rediére curæ.

*AD MILITARES EVROPÆ
 ORDINES.*

De Prouinciis Graciæ recuperandis.

ODE XVIII.

SI quem cruentæ vultus adorat,
 Si fufus auro miles, & inclyti
 Vrant in argento triumpho
 Artifici simulante dextrâ,
 Sculptæque laudes, & titulis super
 Afflata signis vita Corinthiis,
 Cultusque, morésque, & perenni:
 Penè loquax sua fama saxo:
 Hic si locari post genitis sacer:
 Et per nepotum lucidus atria
 Quærit videri: destinatam,
 Funeribus meditetur aram,
 Vultumque vultu fingat Achillei:
 Dextramque dextræ commodet Hectoris,
 Dignus Timantæâ notari
 Arte, Syracosioque cælo:

Lethique curtâ merce perennius
 Lucretur æuum , quos sibi dempserit
 Caris redonaturus annos
 Coniugibus, puerisque caris.
 Hic si timendus gestit aheneis
 Horrere squammis , quem litui sonus ,
 Sæuique coniurata Martis
 Signa vacant , clypeo subire,
 Sparsumque crimen versicoloribus
 Mutare cristis, & rapidum vehi
 Duct. per reiectanteis lacertos
 Ambiguz fluit ut pharetræ :
 Illum palustri consita fraxino
 Poscit Methone , poscit Acarniæ
 Lacus , Tanagræique saltus ,
 Aut graciles Marathonis ornî.
 Gnossoque telis , & resonum graui
 Stymphalon arcu : non chalybum rudis
 Lemnos , nec inconsulta ferri
 Phocis erit, nec inermis Oea,
 Si rursus idem bella fidelibus
 Committat Euris : æquoris impiger,
 Veloque & obluctante remo
 Ortygijs equitabit vndis :
 Illi Cytori pinus , & hispidæ
 Cupressus Idæ brachia frondium
 In transtra , & hærentem carinam
 Contrahet, ærisonamque puppim
 Non imperito remige muniet

Eubœa : remos Thespia suggeret ,
 Ausamq; despectare nubeis
 Veliferam dabit Ossa pinum,
 Aut qui comaras educat ilices
 Caycus , aut qui limpidus affitas
 Mæander intercurrit alnos ,
 Aut dubij vagus error Hebrî.
 Nec si superbus poscat eques vehi ;
 Pugnæ scientes Ismara denegent
 Pullos , relicturasq; retrò
 Aut Noton, aut Aquilona plantas,
 Si bellicosos prouat accolas
 Seruilis Aemi , sparsa sequi celer
 Vexilla , palantemq; Lunam
 Æmonij, agitare campis.
 Illum & colossis conspicuum dabit
 Venalis omni funere gloria, &
 Doctis renascentem metallis
 Orchomenos, vel amica viuum
 Non peieranti marmore Neritos
 Ementietur, nec Capitolia
 Mutum , Palatinæuè moles
 Stare sinent sine laude ciuem,

AD AVLVM LEVINIVM.

*Visnouij Poloni Equitis virtus, cuius inter-
empti pro patriâ Cor, per summam barba-
riem, inter se partiti Turca, & depasti sunt.*

O D E XIX.

EHeu! quò cytharæ sciens,
Et Bacchi calidis feruida iurgijs,
LEVINI, ruit indoles,
Imbellem strepitum, & docta procacibus
Saltum fingere classicis,
Auditoq; choros cogere tympano.
Et mensam clypeo super,
Et plenum galeis ducere Liberum!
Non hoc pectore Thracios
Inter Sarmatici fulmina prælij
Fudit VISNOVIVS globos,
Et Thracum volucres contudit impetus.
Ille & sanguineis super
Fumantùm cumulis hæsit Iazygum, &
Alti nauita sanguinis
Portum non soliti nominis attigit:
Illum Thraces Achaicis
Rimati gladijs, pectoris inuia
Dimouère repagula:
Et cor, & tepidâ morte fluens iecur

Deuesci, & pia viscera
 Ausi sacrilegis carpere morsibus,
 At non egregiam quoque
 Libarunt animam, nec Mareoticas
 Paut fama libidines,
 Aut secura Getæ dentis adorea.
 Eheu, stringite posteri,
 Ferrum belligerâ stringite dexterâ.
 Heu primam gladij sitim
 Pubes Odrysiis imbue cædibus,
 Confossisque reciprocum
 Rursum pectoribus reddite sanguinem,
 Dudum in corpore Bistonum, &
 Venis immeritum feruere barbaris:

AD FRANCISCVM CARDI-
 NALEM BARBERINVM

*Iucundam & honestam vitam fructuosam
 & anxie esse præponendam.*

ODE XX.

, Regias veto manus
 , Tagi serenis imminere riuis:
 , Vtili placet luto;
 , Fucumque nobis fluctuantis auræ
 , Flauus allinit liquor:
 , Ex quo superbi diues amnis Hermi
 Sordidum lauit Midam

Rudique limum duxit a Tyranno.

Ite, mobili vitro

Auri coruscas submouete labes.

Riuus integer vitæ,

Suæque purus, consciusque lucis

Præterit fidelius

Regumque somnos, Cæsarūque palmas,

Dulce purpuræ decus,

Tuam micantis innocens metalli

Amnis irrigat manum :

Midamque Princeps, Tantalūque rides.

Vitreus tibi latex,

Lymphâ sequacis euocante lymphas,

Lubricâ placet fugâ,

Quâ feruet Arnus, garrulūque pratis

Vnda promouet pedem,

Ripâsque pingit, candidūque fontis

Vda voluitur dies.

Hic thymbra poscît, hic amœniore.

Humor educat rosas,

Et cana nardus, filijque Veris

Hinc & hinc bibunt croci,

Viuumque potant fluminis pudorem.

Hic comata lilia

Passūque Maius ambulat capillis.

AD CÆSAREM PAVSILIPI,

Ne nimum adolescentia fidat.

O D E XXI.

NE te, PAVSILIPI, fallat inanibus
 , Ætas delicijs, quæ simul impigris
 , Incertum rapuit curriculum rotis,
 , Effreno citius labitur Africo.
 , Mendax forma bonum deficientibus
 , Annis præcipitat, vitrea concuti,
 , Dilabi facilis, cerea diffuere.
 , Hornæ more rosæ, quàm modò roscidū
 Cùm fouit tepidis manè Fauonijs,
 Dissoluit pluuijs vesper Etesijs,
 , Nunquam quod rapido pollice texuit,
 , Audet compositum Parca retexere:
 , Nec reddit refluxo secula turbine,
 , Felix ille, cui non breue temporis
 , Momentum placuit, qui iuga mobilis
 , Æui deposuit, qui sibi lucidam
 , Iam nunc sollicito lumine patriam, &
 , Arcem nobilium destinat ignium.

AD IVLIVM ARIMINVM

*Solis animi bonis nos belluis
prestare.*

ODE XXII.

Non Hydaspis, ARIMINE, gemmis,
Non domus flauâ laqueata cedro,
Aurei torrens neque te beatum
Fecerit Hermi.

Mitte sectari, quis amœno præter
Prata, non parco fluat annis auro.
Sit satis Virtus, animosa sedeis
Visere Diuûm.

Alter effultos adamante muros
Degat, aut cæsas Sipylo columnas,
Fossor, inspectâ Styge, quas renulso
Subruat Orco.

Ditior syluis habitat Sabæis
Ales Eois renouata bustis.
Ditior gemmis rutilo vagatur
Piscis Hydaspæ.

Alter Eois variam lapillis
Subliget zonâ retinente pallam :
Alter insignis Tyrio lacertos
Vinciat ostro.

Gratiùs læues variauit alas
Sparsa natiuis philomela guttis ;

116 LYRICORVM

Pulchrius Thressæ maculosa pingunt
Pectora Lynces.

Tonsa nos vestit pecus & luporum
Terga mentimur, neque flaua vestem
Dedecet vulpes, & abacta cæso
Castore pellis.

Vna mortaleis numero ferarum
Eximit virtus, volucérque notas
Siderum sedes animus solutis
Visere pennis.

AD IOANNEM RUDOMIN.
In funere Georgij Rudominae fratris.

ODE XXIII.

QValis trifulci fulminis impetus,
Quem Dædaleis facta vaporibus,
Pinguemue pabulata terram
Per medias rapit ira nubes,
Fastidioso cum semel excidit
Immurmurantium carcere nubium,
Per regna ventorum, per auras,
Et dubias Aquilone sylvas,
Per arua latè per iuga concito
Grassatur igni: iam capitis minor
Aut Æmus, aut percussa Calpe
Non humiles posuere fastus.
Intérque diras Dux equitat faces.

Communis omnes per populos Timor ,
 Et ponè strages , & supino
 Deproperata ruunt tumultu
 E nube Fata, non sine montium
 Clamore, longas quem glomerat fragor
 Volentis audiri ruinae ,
 Et volucrum furia Notorum.
 Talis superbis irruit hostibus ,
 Mortis decoro puluere sordidus,
 Et per Musurmannos honestam
 Explicuit RVDOMINA pugnam.
 Illum futurae laudis, & inclytæ
 Mercede famæ Gloria mentium
 Regina, nundinata morti
 Per medios rapuit Gelonos ,
 Quam ponè Virtus, & Decus, & comes
 Iniuriosæ Relligio necis,
 Per tela, per formidolosos
 Quadrupedantùm onagrorum hiatus
 Exercitati militis, obuio
 Venale fato prostituit caput ;
 Sed visus haud venire paruo
 Magnanimus RVDOMINA letho.
 Nam dum duelli lætior , hostica
 Opprobriorum murmura vindice
 Excusat ense, barbararum
 Immortuus aggeribus cohortùm
 Præfecta tandem colla volubili
 Lapsu reclinat , sed famulâ propè

Decusq; præsignisq; Virtus
 Semianimem subière dextrâ:
 Mox expeditis corpore manibus,
 Depræliatrix Gloria siderum
 Occurrit, & fuluo reclinem
 Ire iubet super astra curru.
 At fama latè tergemino Tubæ
 Longæua cornu secula personat.
 Io triumphæ, viuit Astris
 Ille meus RYDOMINA viuit,

AD IOANNEM RYDOMINAM.

In funus Joannis Rudomina Patris.

O D E XXIV.

QVemcunq; mendax fama Quiritium,
 Et dedicatis densâ clientibus
 Corona, iurarisq; stipat
 Imperij comitatus armis,
 Quamuis Lacænâ picta superbiat
 Sub veste tellus, & famulantium
 Iuxta lacertosæ cohortes
 Et clypeis radient, & hastis.
 Nec peruicacis ludibrium Deæ,
 Nec concolores consilio Dolos
 Vitabit, aut circumsonantes
 Nobilium fugiet tumultus.

Nec concitato pectoris impetu
 Nitente mentis remigio, soli
 Ignauus hæres, innatantes
 Caruleum per inane campos
 Peruadet vnquam, quippe volubili
 Negotiorum puluere sordida,
 Gliscente curarum tumultu,
 Mens humiles remoratur alas.
 At quem supernis sedibus intulit
 Mors, & profanis præcipitem procul
 Furata terris, quò solutus
 Præpetibus RVDOMINA pennis
 Exerrat! ohe! quo per inhospitas
 Afflata leni pectora flamine
 Nubes, inaccessosq; tractus
 Et superas agit inter arces!
 Non vſitatis ille volatibus
 Præuectus vdas terrigenum domos,
 Cætusq; vulgares, supernæ
 Non humilis venit Hospes aulae.
 Illum ministrâ Relligio manu,
 Et delicato pectoris effedo
 Euexit inconcussa Virtus,
 Et superis dedit ire campis.
 Exstructa quondam celsa fauentibus
 Delubra Diuis Munificentia
 Pensauit auratis Deorum
 Hospitijs, famuloq; cælo.
 Hic vel corusco se propè siderum

Curru locabit, vel propior Deo
 E nube recliuis curuli
 Sub pedibus sua fata cernet.
 Regumúe toruos subter acinaces,
 Et regiarum sidera frontium,
 Et tot Tyrannorum videbit
 Suppositos radiare fasces.
 Et hæc stupebit, quæ propriùs micant.
 Obscura crasso serpere núbilo,
 Lateque casuras per vrbes
 Ora sagax, oculosque ducet.

In funere ERNESTI VEIHER
Palatini Culmensis filij, vitâ imma-
turè functi.

O D E XXV.

Porrectus imo nec scopulus vado,
 Cautesúe pronis amnibus imperat
 Moras, neque vndantem morantur
 Fluminibus caua saxa lapsum.
 Nec irretento prætereuntia
 Tempus retardat secula cardine,
 Nusquam fatigatos Orion
 Soluit equos properante curru.
 Annos & horas præpetibus rapit
 Latona bigis, irreuocabilis
 Decurrit, effectamque prona
 Accelerat cariem iuuentus.

Appolli-

Apollinari nuper in agmine,
 Florentis aui limine vidimus
 Stantem VEIHERVM, lachrymoso
 Præcipitem cecidisse fato.
 Mox vt caducis artubus ingruit,
 Mors æstuosis torrida febribus,
 Ferocientes deuoluta
 Stamina diripuere Parcæ.
 Candente bysso pensa fluentia
 Rupere nodos : occidis, occidis,
 Erneste, ceu languent recenti
 Exanimes sine flore nardi.
 Ceu dum per hortos cæruleâ manu
 Desæuit vds Iuppiter, imbribus
 Sterni reluctantes acanthi
 Lassa solo posuere colla.
 Quid Mors superbo pectora turbinæ
 Insana victrix surrigis, inferens
 Terris triumphales cupressos,
 Et mutilam sine fronde taxum?
 Mentis pudicæ candor, & indoles
 Firmata faustis sub penetralibus,
 Cultusque diuinæ parentis
 Fixa locant monumenta tertis.
 Vidit benignis moribus aureum
 Felix Lyceum, vidit imaginem
 Virtutis ERNESTVM paternæ,
 Et similem proavis Nepotem.
 Sæui tropæum funeris ardua

Virtus profundo præcipitat solo.

Sublime Veiherana Virtus

Sidereo caput æquat orbi.

Illam benignis Gratia brachiis,

Altusque curru Rumor eburneo

Ad astra sustulit videndam

Attonitæ volucrem iuuentæ.

IN PRIMI LAPIDIS IACTU,

cum Ioannes Carolus Chodkeuicius contra

Osmanum Turcarum Imperatorem signa

moturus, Templum Virgini Matri

Crosensis Societatis Jesu Collegij ex-

trueret.

ODE XXVI.

DIuûm locatus consilio Lapis,

Et dedicati liminis arbiter

Quàm ritè de cælo migrantûm

Hospitio superûm coruscat!

Non tot fremebat littus Olympiis

Olim cateruis, Graia Corinthio

Dum lustra certatim Tonanti

Instabilis celebraret Isthmos.

Te quippe Diuûm turba domesticum

Marmor superni ciuibus ætheris,

Magnæque maiestas Parentis

Perpetuis habitabit annis.
 I, perge felix, & latebras caue
 Telluris intra: quâ tibi tutior
 Templi superuentura moles
 Fortibus infideat columnis,
 Hic nempe quisquis sacrificas manus
 Inaugurato tinxerit vngue,
 Cœlumque solemnesque sacris
 Muneribus cumulabit aras
 Et fronte plenum lætitiæ diem,
 Intaminatis pulcer honoribus
 Ostendet aris, & serena
 Per solidum feret ora vulgus.
 Plebisque denso celsus in agmine
 Diuina cœlo tendet adorea,
 Quæ terra, quæ supplex adorat
 Compositis pelagus procellis.
 Nec verò surdis sideribus preces
 Conchyliato murice fulgidi
 Mystæ feretis, dum fauenti
 Pro CAROLO, Carolique castris,
 Optata Diuis vota litabitis,
 In ore vestro sollicitus suas
 Spes ille librat, & Tonanti,
 Et Patriæ sua sacrat arma.
 Effrena vestrâ detum eant prece
 Formidolosæ bella Propontidos,
 Et læuus Ister, & Gelonus
 Vipereo metuendus ictu.

Illuc citato Martis in effedo
 Toto vehatur CAROLVS impetu,
 Et concatenatos superbis
 Massagetas trahat in triumphis.
 Iuxta fauentum cura Quiritium
 Densisque Laudes agminibus Ducem,
 Et Plausus, & depurpuratis
 Gloria concomitetur armis.

AD ABRAHAMVM BZOVIVM.

*De sacrâ Annalium Historiâ
 Eugenij IV.*

ODE XXVII.

QValem è niuosis Eridanum iugis
 Primo cadentem leniter agmine
 Fastæ Napæarum cateruæ
 Traijciunt, hilarique circum
 Plaudunt natatu : mox vbi prodigus,
 Et temperati marginis immemor
 Prorupit, & præterfluentis
 Regna procùl, populosque ludit
 Errore lymphæ : degeneres simul
 Ripæque, & immensi hospitio aluei
 Dignatus amneis, at ue aquosum
 Immodico bibit ore cælum,

Syluisque, & atuis latiùs imperans
 Ripam euagantis seditionibus
 Metatur vndæ, iam natari
 Difficilis, nimiusque campi
 Venti pauentem non benè sustinet
 Dorso phaselum, lætior arduas
 Subire bellantùm carinas,
 Et galeis, clypeisque longè
 Clarus videri, donec Iâpygas
 Amneis auari fluctibus Adriæ
 Summisit, & maiore ponto
 Veliuolum dedit ire Martem:
 Sic te fluentem leniter aureæ
 Torrente linguæ, prima per Italas
 Clamata defatigat vibs
 EVGENII pia cura patris.
 Qui bella Regum, & illachrymabileis
 Rerum tumultus flectere prouidus
 Mundi laborantis ruinas
 Extulerat subeunte collo,
 Sacrique Veri solliciti Patres
 Quos infidelis littora Bosphori,
 Rubriue submisère ponti
 Regna, Parætonijue Nili,
 Lectum remotis consilium plagis
 Rerum potentem visere Tusciam, &
 Leges peregrinosque ritus
 Dardaniis sociare sacris.
 Hic tu prophanis casta furoribus,

Doctisque narras prælia vocibus
 Pugnata, clamatumquæ Martem,
 Quà vitrei ruit amnis Arni.
 Nec otiosæ more licentiæ
 Exaggerato defluis alueo :
 Sed plana per rerum profundo
 Ore ruis, mediusque ripæ :
 Mox & citato plenior impetu,
 Lingux sonoro flumine deuehis
 Classemque & euagata longè
 Ambracio pia bella ponto.
 Quò nos auorum bella trahunt, rettò
 Seri nepotes ibimus ? ibimus
 Pulchros redordiri labores,
 Et veteres reparare palmas ?
 Solusne palmas, solus Achaica
 Obliuiosi nocte silentij
 Abducit Abramus, tropæa,
 Et veteres reuocat triumphos ?

AD AMICOS.

*Se ad sacra studia animum
 appellere.*

O D E XXVIII.

Vixi canoris nuper idoneus
 Vates Camænis : iam cytharæ vector

Sermone, defunctumque longo
Barbiton ingeminare cantu
Iam feriatâ fistula cum lyrâ
Dependet vnco: rumpite tinnula
Vocalis argenti, sodales,
Fila, super vacuosque nervos.
O quæ corruscantûm atria siderum
Seruas, & aurei læue per ambulas
Mundi pavementum, molestæ
Pelle Themî stadium Mineræ:

FINIS.

Libri III. Lyricorum

MATTHIÆ CASIMIRI
SARBIEVII

SOCHETATIS IESV

LIBER EPODON.

AD IORDANVM VRSINVM.

Barcenorum Ducem.

*Barceni agri amœnitatem commendat,
ad quam per ferias Septembres
secesserat Româ.*

Huc ô quietis apta Musis otia,
Leuésque Ludorum chori.
Huc feriantûm Phœbe Musarû pater;
Huc hospitaes Gratiaë;
Huc delicatis ite permisti Iocis
Non inuerecundi Sales:
Hic otiosi mite Barceni solum
Vago coronemus pede.
Clemens supino cliuus assurgit iugo,
Cœlûmque paulatim subit,
Et solida subter terga scopulorum, arduo
Securus inessu premit:

Arcisq; iactat inter alta turrium:
 Insigne propugnacula,
 Timenda quondam Cæsarum turmis ducum,
 Timenda magno Borgiæ,
 Cum per minantùm militum æratos globos
 Metuenda iaceret fulmina,
 Ageretq; profugum Cæsarem & quasum meï
 Adusque promissum NIHIL.
 Hic ille magnus frenat Etruscas opes
 VRSINVS heroum decus,
 Hæres auitæ laudis, & princeps caput
 Magnæque laus Oenotriæ,
 Circùm coruscis scena quercetis viret,
 Cælumque verrit frondibus
 Suosque colles vestit, & parentibus
 Sese theatris explicat.
 Admota muris ponè Nimpharum domus
 Aprica præbet littora:
 Ripamque Baccho iungit, & vallum propè
 Lentis flagellat fluctibus.
 Maiore nusquam stagna Neptuno sonant,
 Aut æstuantis Larij,
 Aut qui seверо tangit Albanus lacu
 Inenatabilem Styga:
 Aut quæ procellis gaudet, & magno fremis.
 Superba ponto Iulia:
 Nec maior vsquam spumat, & rupes truci
 Benacus assultat salo.
 Intonsa curuo monte circumstant iuga,

Mitesque despectant aquas.
 Niuosus illinc terga Romanus mouet,
 Cæloque diducit minas :
 Illinc caducis ilicem quassat comis
 Sublime Cymini caput :
 Crudumq; Boream frangit impotētibus
 Depræliaturum Notis,
 Terrisque latè regnat, & cæli minis
 Opponit hybernum latus,
 Amica sternit interim lacum quies,
 Fluctusque fluctu nititur,
 Et ipsa secum pigra luctatur Thetis,
 Aquæque colludunt aquis :
 Quas vel carina, vel citata turgido
 Findit phaselus linteo :
 Finnâque latè vitreum cogens pecus
 Volente lino truditur.
 Setaque piscem ducit, & raris procūl
 Lacum coronat retibus.
 Hinc alta lucet diuitis Pollæ domus,
 Hinc pinguis Anguilaria,
 Trebonianas hinc amica vineas
 Vadosa plangunt æquora :
 Hinc delicati fundus Aureli nitet,
 Lymphæ salutaris pater :
 Vndâque morbos arcet, & viuacibus
 Luem fluentis eluit.
 At quâ superbum fontibus nomē dedit,
 Suumque Flota marginem.

Viuis perennes decidunt saxis aquæ,
 Camposque decursu lauant,
 Patremque longe Tybrin, & regem sonant,
 Romæque seruitum fluunt.
 Syncera circum regna naturæ nitent,
 Et artis immuneis loci:
 Adhucque virgo sulcus, & montes adhuc
 Molleis inexperti manus,
 Meramque Bacchus Tethyn, & Bacchum
 Thetis,
 Et pinguis inuitat Ceres.
 Hinc ille lætus surgit, & tenacibus
 Inserpit vlmis Euius,
 Vdoque cornu turgit, & fluentibus
 Crinem racemis impedit.
 Non Lesbos illi, non odorati magis
 Vineta rident Massici,
 Aut quæ Falernis educata solibus
 Sublucet vix purpura:
 Sed nec Falisci glaream malit soli,
 Nec pinguis vber Rhætia.
 Nec flaua tantum culta felicis Cypri,
 Graiamue dilexit Rhodon:
 Quantum suis superbit, & sese suis
 Miratur in Canalibus.
 Circum beatis imperat campis Ceres,
 Lateque rura possidet:
 Et arua flauo messium fluctu tument,
 Motuque culmorum natant.

Innube rarus inquinat cœlum vapor,
 Aut tensa nimbis vellera :
 Aut è Boreis, bella ventorum plagis,
 Raucusque sylvarum fragor
 Auditur vîquam : non proteruis insonant
 Exercitati Syrtibus
 Euris & Austris, contumaces Africi,
 Et perduellibus Notis.
 Tantùm serenus Vesper, & tenerrima
 Etesiarum flamina ,
 Albique soles, & serena lucidis
 Aspirat aura montibus :
 Purâque cœlo prouehunt Horæ facem,
 Et Phœbus Horarum pater
 Peculiari luce colles irrigat ,
 Pronâque perfundit die.
 Ramis tepentes ingruunt Fauonij
 Iocantis auræ sibilo,
 Et temperatis prouocant suspirijs,
 Lenique somnum murmure.
 At non loquaceis interim nidi tacent ,
 Matresque nidorum vagæ,
 Sed aut maritis turtur in ramis gemit,
 Et saxa rumpit questibus,
 Aut læta latè cantibus mulcet loca
 Famosa pellex Thraciæ ,
 Syluisque coràm plorat, & crudelibus
 Accusat agris Tereâ:
 Quæcunq; mœstæ vocibus dicunt aues?

Respondet argutum nemus,
 Affatur alnum quereus, ornum populus
 Affatur illex ilicem,
 Et se vicissim collo cuta redditis
 Arbuſta ſolantur ſonis.
 Huc ô Quiritûm ductor, huc Oenotriæ
 O magne regnator plagæ
 Iordane, tandem plenus vrbis, & fori,
 Rerumque magnarum ſatur,
 Sepone curis temet, & domeſticis
 Furare pectus otijs.
 Hic vel tuarum lene tranabis vadum
 Opacus umbris arborum,
 Tuosque colleis inter, & tuas procûl
 Perambulabis ilices
 Vel cum Decembre cæpus, & primâ niue
 Vicina canescent iuga:
 Nunc impeditas mollibus plagis feras,
 Syluamque præcinges metu.
 Nunc incitato capream rumpes equo,
 Teloque deprendes aprum.
 Iaculoque ceruos collocabis ſpiculo.
 Fureisque terrebis lupos.
 Quod ſi Latinæ laus Alexander plagæ,
 Sacræque ſidus purpuræ,
 Tecum paterno feriabitur ſolo.
 Seſeque curis eximet,
 Tuique ciues, hoſpitésque ciuium
 Toto fruemur gaudio.

CARMEN SECVLARE
DIVINÆ SAPIENTIÆ.

In Anno seculari M. DC. XXV.

*Cum VRBANVS VIII. Pont. Opt. Max.
portam auream aperiret.*

*In gratiam Pauli Frigerij Romani, publicè
de Philosophiâ disputaturi.*

Diva terrarum, pelagique præses,
Dicta sublustres habitare nubes
Inter, & latè cohibere pictis

Sidera frenis,

Patris æternas imitata flammæ,

Pura synceri soboles Sereni.

Mentis arcanum iubar, & coruscæ

Filia lucis:

Par patri natum sine matre numen,

Candor aspecti sine nube Veri,

Ingeni proles, genialis almi

Pectoris ardor:

O sacer mundi lepor, ô decora:

Fabra naturæ facies, paternæ

Mentis exemplum, liquidi serenus.

Luminis imber:

Patris interpres, similisque voci
 Nata fecundo genitoris ore,
 Vena virtutum, generosa pulchri
 Mater honesti :

Ante formosi vaga regna cœli
 Prima natales habuisse cunas,
 Antè vagitus, & anhelata parui
 Murmura ponti :

Antè quàm Phœbi celerisque Lunæ
 Vesper alternos reuocaret ortus,
 Antè quàm montes, & opaca staret
 Montibus arbor :

Antè quàm tellus, & aquosa Tethys
 Regna disseptâ sociaret vndâ :
 Et cauas circum sonûere fletu
 Littora cautes :

Cœlibi Patris generata partu,
 Cœlibi Patris generanda partu,
 Lumen, & verum semel elocuti
 Copia Veri :

Tu quater nexis elementa nodis
 Molliter firmas, & iniqua magnæ
 Bella naturæ premis, & quaternæ
 Iurgia causæ.

Tu tuos causis imitata vultus
 Diuidis toto simulacra mundo,
 Numinis formam studiosa vilis
 effingere limo.

Cùm Pater sacro redimiret igni
Siderum crines, tenerumque Solem,
Et rudes Lunæ radios honesto

Comeret auro.

Pondus, & Leges faciemque rebus
Ipsa fingebas : variæque rerum
Te penes Normæ, Numerique, & Ars, &

Lucidus Ordo :

Tu vagas zonâ cohibente stellas
Ausa nascentem religare Phœbum :
Ausa nascentem nebularum amictu-
-inuoluere terram.

Cresce, dicebas spaciosa cresce,
Fertilis frugum pecorisque tellus :
Hinc iugis, illinc medijs dehiscant

Vallibus agri :

Cresce, dicebas: simul ipsa mersum
Erigit ponto caput & refusis
Hinc aquis, illinc steterunt aborti

Collibus agri.

Quæ simul multâ tibi risit herbâ,
Latior celsas reparare sedes
Arduum molita tholum volantis

Nube columnæ

Diceris vastos equitasse supra
Nerei campos celer, & curules
Africi pennas super, & iugalis

Terga FauonI :

Rursus obliquo redeunte gyro

Isse per fluctus, tibi nauis ipsa,

Isse per campos tibi currus aptis

Ipsa quadrigis:

Docta sublimes peragrarè tractus,

Docta terrestres referare vectes,

Orbis obscœnum chaos, & latentis

Ultima mundi.

Clara te Lunæ stupuère templa

Sospitem flammis iterare plantam,

Inter & nimbos & acuta sicci

Regna Promethei.

Ad tuos lenis venit Aura frenos:

Hinc & hinc Ignès, patiensque lori

Pontus, & tractas sine fraude Tellus

Audit habenas.

Te Dies, & Nox, & Hyems, & Æstas,

Ver, & Autumnus, properique Menses,

Et leues Horæ, rapidoque cingunt

Secula passu.

Te vehit claro Cynosura plauastro,

Te nec iratâ mare sistit vndâ aut

Pertinax Euri furor, aut inelu-

ctabilis Austri.

Nec minax Cauri, Zephyrique frater,

Cùm truces iram struit inter imbres,

Aut freto pulsum Boream vadofâ-

Oppugnat arenâ.

Te renascentis videt ora Phœbi

Quæ vel excusso glomerata fluctu

Lora, vel currum pelago cadentem

Audit Ibero.

Quæque deuexo tegit astra nimbo,

Quæque sublimis speculatur Vrsæ

Hispidas arces & inhospitalis

Frigora brumæ,

Iamque mortales simulata cultus

Inter humanas manifesta turmas,

Nesciam gaudes lepido cateruam

Ducere ludo.

Inter & cœtus, solidamque plebem

Libero gestis volitare gressu, &

Ire per vicos, populique densas

Ire per Vibes.

Vtilis morum, placideque fortis

Certa permissi dare iura Recti, &

Siderum solers, patrioque mentem

Didita cœlo,

Qualis vmbrosâ Libanitis aurâ

Gedrus, aut læto cyparissus amni,

Qualis attolit caput è Cadanis

Sylua viretis,

Qualis Eois rosa regnat hortis,

Aut Idumæis opulenta baccis

Palma, quam præter fugientis humor

Educat vndæ:

Vere tu vincis veniente flores,

Vincis Autumno remeante vitæ:

Vincis & succos, & odora Medi
Vulnera trunci.

Myrreas vincis lachrymas & vdos
Balsami rores, & ineuolutos
Cinnami libros, volucremque ficci
Corticis auram.

Pampinus multâ tibi cedit vuâ,
Cedit effusis terebinthus vmbri,
Ver & Autumnus simul os decoris
Extulit aris.

Sceptra te circum, Trabæque & alta
Turba fortunæ, famulique retrò
Nimbus argenti fluit & frementûm
Vulgus honorum.

Prona te longè coluere regna,
Et per insignes gradientem & imos,
Et minas regum super, ac Tyrannorum:
- Ardua colla, &

Pauperum cœtus, humerosque vulgî
Ire sublimen. Tibi lætus Afer,
Et pedum Maurus minor, & supinis
Sarmata palmis

Scutâ deponunt. Tibi China nuper,
China non notæ dominator actæ,
Et ferox Iapon, & Arabs Latinis
Accidit aris.

Commodet raucus tibi sinistra Nilus,
Te sonet pulsus Arimaspus armis,

Te Lyci potor, vtreique dicat

Ciuis Enipei.

Prodigus laudes tibi fundat Ister

Ostijs septem ; tibi manet ingens

Tybris, immensâque vehat sonorum

Mole tributum.

Tuque neglectas miserata gentes ,

Nuper heu scædis malè pulsa rixis

Cassa bellorum refer heu pudendis

Otia rerris:

Si tuam votis veneramur urbem

Omnis Europe, Latiumque supplex

Prona certatim tulimus quaternis

Oscula portis.

Pelle vesanas Dea pelle cædes ,

Quæque vicinis agitata pugnis

Bella durauère sonora crudo

Secula ferro.

Neu nimis nostris inimica culpis

Oderis cerni : dominamque Romanam

Nubiam cursu super, & niuosis

Vise quadrigis.

AQUILÆ RADIVILÆ

Nuptialis Pompa.

AD PRÆSVLEM VILNENSEM,

Dithyrambus.

Age Musa nuptiales
 Imitata voce plausus,
 Per feracis arua Vilnæ
 Quære flores, carpe frondes :
 Carminumque mille fœta
 Vere pulchro cinge, pulchro rore sparge tēpora.
 Parce nunc Horatiano
 Alligare verba nodo:
 Age, molliora blandi
 Quære plectra Claudiani ;
 Mitte bella, differ arma ,
 Hospitisque Dithyrambi voce Vilnam persona.
 RADIVILÆ stemma ceræ
 Alitem Iouis ministrum,
 Qui per auras, qui per ignes ,
 Mille gyros, mille tractus
 Remiges fatigat alas ,
 Barbitique Carminumque voce, cœlo deuoca.
 Ales armiger Tonantis ,
 Blande fulminum satelles,
 Mitis ignium Tyranne ;
 Nubiumque, turbinumque

Linque serus officinas,
 Carpe frondes, & paterno sterne nidum stemmati.
 Carpe flores, quos maritis
 Parturiuit ALBA campis,
 Carpe frondes, quas paterni
 Educauit vnda Chroni.
 Quæ vel adbibere Vilnam:
 Vel propinguae lene murmur audiere Vilicæ,
 It volantis aura prati,
 Nexilis florum procella,
 Pingit Euros, & remisti
 Lilijs pluunt acanthi:
 Ludibundi veris imber
 Spargit arua, spargit vrbes, tecta spargit urbium,
 Ille nubium viator
 Pulcher ales, vt virentem
 Nube diuidit pruinam!
 Proque grandinum molesto
 Dejicit ligustra nimbo,
 Et roseta pro rubenti rubra iactat fulmine.
 Iactat herbas, quas iocantis
 Ludit inter ira venti,
 Quas adhuc seueriore
 Ore bruma non momordit,
 Sed Fauonius tepenti
 Fouit ore, fouit vdis Æolus suspirijs.
 Ite bella, quæ cruentis
 Ira colligat catenis.
 Perque viua regna Floræ

Nuptialis insolenti
 Vere frondeat Nouember.
 Quà maritus alba calcat , quà marita lilia.
 Æstuantis arua ponti
 Vexet innocenter Eurus ,
 Ad fugacis agmen vnda
 Ter quater reuerberatis
 Aura rideat cachinnis ,
 Ludicri fluenta perflent sibilis Etesia.
 Magne Præsul, quæ profano
 Ominamur ore vates
 Auspicata verba Sacro
 Omineris ore Præsul ,
 Littauæ sidus coronæ,
 Littai lumen Senatus, sol, VVOLLOVVICIA-
 Sit perennis ille torrens (DVM.
 Illa vena ingis auri ,
 Eloquentis ille linguæ
 Annis irriget Senatum.
 Architecta gratiarum
 Illa longum verba pronis imperent Quiritibus:

MATTHIÆ CASIMIRI
SARBIÆVII

SOCIETATIS IESV

EPIGRAMMATVM

LIBER VNVS.

AD TARQVINIVM GALLVTIVM

è Societate IESV Oratorem &
Poëtam clarissimum.

*Cùm ei sua de Diuino Amore Epi-
grammata traderet.*

I.

DVm tibi diuinos iussi ferremus Amores,
Virget Amor gressus ferre, referre Timor.
Hic trahit, hic retrahit gressus: hic pugnat, & ille:
Ille suis nixus viribus, iste suis.
Hic iaculum iacit, ille iacit: pugnatur: Amoris
Tela Timor, vitat tela Timoris Amor.
Vt tibi diuinos tandem ferremus Amores:
Victus vterque fuit, victor vterque fuit.

Reli-

II.

RELIGIOSVM PAUPERATIS
VOTVM.

*Si dederit homo omnem substantiam pro dile-
ctione, quasi NIHIL despiciet eam.*

CANTICORVM 8.

Venalem nuper cœlo mercabar Amorem.
 Quis credat? qui se venderet, ipse fuit,
 Aurum donabam: sed emi se noluit auro.
 Cùm largirer opes, rejiciebat opes.
 Omnia donabam: sed noluit omnia, totum
 Quod superest: (inquam) si placet, aufer, Amor.
 Risit, & æthereo quid inutile quæris Amori
 Sollicitus pretium? da NIHIL (inquit) Emese

III.

Hastiludium Fortune & D. Amoris.

Dotalis, Fortune anulus, orbis.

Seneca.

*Deus est Sphæra: cuius centrum est ubique,
circumferentia nusquam.*

Proclus.

Meta volaturæ steterat teres anulus hastæ.
 Anulus ad dociles peruia meta manus.
 Anulus orbis erat: Fortune ciebat ad Orbem,

146 EPIGRAMMATVM.

Et simul æthereus tela ciebat Amor.
 Fortunæ mediam teres anulus induit hastam,
 Maior, ait, nobis meta petetur, Amor,
 Et temerè iactum iaculatus in æthera telum,
 Nusquam meta mea est, inquit, vbiq; mea est.

IV.

Veniat dilectus meus in hortum suum.

CANTICORVM 5.

Plucher Amor sumpsit rudis instrumēta coloni,
 Et sua deposuit tela, suasque faces.
 Et manibus stiuam rapuit : castique laboris,
 Ad sua rucolas iunxit aratra boues.
 Ilicet, vt facili subuertit vomere corda,
 Castaque virginibus Gratia creuit agris:
 Flos, ait, vnus abest : sunt cætera millia florum.
 Vt nullus possit, Christe, deesse, Veni.

V.

*De S. Mammete Mart. à Leonibus, quibus
 erat obiectus, intacto.*

Paruus in extremam Mānes descendit arenam,
 Squallebant tenui pallida membra fame.
 Horruit hanc prædam venantūm turba ferarum
 Et potuit sese vincere longa fames.

Vnde proteruorum ieiunia victa Leonum ?
Sic docuit Martyr : sic didicere feræ.

VI.

De eodem.

Prætor inhumanis, Mâmes, te dentibus offert;
Immaturus adhuc, paruule, Martyr eras.
Præfide mansueti sed plus sapuere Leones,
Pro puero mores dedidicere suos.
Norant septenni faciles ignoscere prædæ :
Cui prætor rabidas iusserat esse feras.
Parcere si placidi puero sciuere Leones,
Illi Prætores, tu Leo Prætor eras,

VII.

*Quis mihi det te fratrem meum sugentem
vbera matris meæ, ut inueniam
te foris.*

CANTICORVM 8.

Quò tandem meus auolauit ille,
Formosissimus ille natus, ille,
Quò tandem meus auolauit, Infans ?
An iam Bethlemium reliquit antrum,
Natalesque casas, & hospitalis
Fortunata petit fluuenta Nili ?
Obstent culmina, fabulosus obster
Æmus, Pelion, Ossa, Pindus, Othrys.

148 EPIGRAMMATVM

Vt pulsum celer assequar puellum ,
 Nimbis ocyor ocyor procellis ,
 Pergam per saliceta, per rubeta ,
 Per deserta per asperos hiatus,
 Per spineta, per iliceta pergam.

An rursus Pharias prorsus oras
 Damnato redit exul è Canopo,
 Tranquillamque petit redux Idumen?
 Vt pulsum celer assequar puellum:
 Stent inter scopulique, frondeisque
 Syluz verticibus minentur inter,
 Damis ocyor ocyor capellis,
 Vadam per fruticeta , per vepreta ,
 Per dumeta, per inuios recessus ,
 Per querceta, per æsculeta vadam.

An larè Solymas peragrat oras.
 Et Pinguis iuga calcat Hermonæi ,
 Carmelique super niuale tergum
 Formosis spatiat in viretis ,
 Quà circumfluus elegante ripâ ,
 Singultantibus euolutus antris
 Iordanes sonat, & remurmurantes
 Sese fluctibus alloquuntur vndæ?
 Vt pulsum celer assequar puellum ,
 Pardis ocyor, ocyor lænis,
 Curram per siliceta, per fruteta ,
 Per pineta, per obuias paludes ,
 Per saxeta, per arboreta curram.
 An nostri vitij iniquus orbis

Centum Tænarios triumphat hostes,
 Stellarumque procùl fauente pompâ,
 Phœbi scandit equos, & ordinata
 Mollis sidera temperat capistro?
 Vt latum celer assequar puellum,
 Fulgetrisque curulibusue flammis,
 Aurigantibus Africis & Euris,
 Et blandis Zephyris, Fauonijisque
 Per lenes ferar inquietus auras,
 Et desiderij vehente pennâ
 Spirantum vehar effedo Notorum,
 Vernarumque rotis Etesiarum.

Sed quò me rapit incitatus ardor?
 Ambo ludimur, ambo : dum puellum
 Quæro, quærit & ipse me puellus,
 Et vastos procùl obsècrat recessus,
 Obrestatur agros, nihilque de me
 Respondentia sciscitatur arua :
 Sic & me fuga ludit & puellum,
 Stabo, quémque vagum nequit, videbo
 An possit DEVS inuenire stantem.

VIII.

DED. MARIA MAGDALENA.

*Per vicos & plateas queram, quem diligit
anima mea.*

CANTICORVM 3.

ET gemit, & miseris singultibus astra laceffit,
Et falso teneras irrigat amne genas.
Et caua per, per acuta celer, per inhospita fertur,
Et per aperta fugax, & pes iniqua ruit.
Quid facit ad tantos tã prodiga lachryma cursus,
Magdalis in lachrymis nauigat ipsa suis.

IX.

De Pueru Iesu nato.

Quid esse possit hoc puello carius,
Cui mellis ore plena manat copia,
Illime plenis balsamum riuis abit,
Et liberali nectar amne labitur,
Stellæ serenis illigantur crinibus,
Puraque cirri luce ceruicem rigant,
Et è bisulcâ siderum natus face

Pectit coruscas aureus pecten comas ?

Sed exoletâ nascitur puer casâ ,

Et exquilino natus in fimo iacet ,

Dextrâque culmum prensat, & scœnum premit,

Cœloque coràm nudus, & coràm gelu

Iniuriôsâ stringitur puer niue.

Quid esse possit hoc puello vilius ?

X.

Casta sed fœcunda.

Memores uberum tuorum. Cant. 1.

Ibi dabo tibi ubera mea. Cant. 7.

Velle meas, mi Sponse, canis te sugere mamas :

Sic quæ Sponsa fui, iam tibi mater ero.

Ipsa tuas etiam memini me sugere mammas ,

Sic qui Sponsus eras, tunc mihi mater eras.

Ambo iterum bibimus de mammâ sapius vnâ :

Sic soror ipsa tibi : tu mihi frater eras.

○ Amor, vnus Amor, quos non effingis Amores :

Omnibus omnis eris, si tibi nullus eris.

XI.

*Surge Aquilo, & veni Auster, perfla hor-
tum meum, & fluent aromata illius.*

CANTICORVM 4.

Astra rogant lenes morientia lilia nimbos,
Et rosa sub nimio sole precatur aquas.
Quid faciat? ventos Amor aduocat, aduocat im-
Irriguo quorum rore reuixit ager. (bres:
O casti flores! quos vt colat, ipsa labore
Terra quidem spirat, sudat at ipse polus.

XII.

De Puero IESV castitatis amatore.

Ego flos campi. CANT. 12.

ETesiarum Gratia, vagorumque
Fauoniorum, Sarmatæque tibicen
Septentrionis, & Britanne cum Cauro
Apliota, Regis Æoli turmæ,
Circumuolate præpetes meum florem,
Blandóque lætùm sibilo salutate:
Dulcésque malas, floreámq; ceruicem,
Corallinúmque floris aurei labrum
Nō flante naso, nec tumentibus buccis,

Sed complicatis osculemini labris :
 Sed antè frontem, mystacàsque nimborum
 Abradat Auster, & nouaculâ veris
 Morosus vdam tondeat Notus barbam ,
 Ne recta puris obftet osculis seta.
 Tum verò sudi gratiâ decens vultus
 Tam deliciarum basiabitur florem,
 Et lenis auræ murmur in susurrabit.
 Adfint & omnes graminúmque florumque ,
 Omnésque castæ Chloridis venustates,
 Suásque vadant ordinata per turmas ,
 Argenteorum castra lilietorum,
 Et aureorum copiæ rosetorum :
 Omnes supinâ supplices comâ, reddant
 Suo tributum laudis Imperatori ,
 Nouámque veris gratulentur ætatem.
 Neu sit pudori, lilijsque, nardisque ,
 Pronisque calthis, cernuisque verbenis,
 Rogare velle floridæ iuuentutis
 A liberali Rege prærogatiuam ,
 Et castitatis impetrare decretum.

Exinde pulchra connocentur ad signa
 Sub castitatis Rege militaturi,
 Tecti rubente fusilis comæ cristâ
 Duces acanthi, militésque verbenæ,
 Amazonúmque prima turma caltharum.
 Eant & Indi protinùs Granadilli ,
 Et expeditis spiculísque clauorum,
 Hirtisque spinis, lanceísque, flagrísque,

154 EPIGRAMMATVM

Contra furores audeant Dionæos
 Veneficorum senticeta philtorum.
 Herbosa contra tela, Cyprios flores,
 Amasiosque dimicare Narcissos.
 Morare miles? & vocante Bellonâ,
 Sparsi per hortos otiamini flores?
 Fios ecce vestri primus agminis Ductor
 Pro castitatis laude præliaturus
 Se Martiali collocavit IN CAMPO.

XIII.

Lampades eius lampades ignis.

CANTICORVM 8.

O Ego si fierem medio sita cardine tellus:
 Sponse, tuâ starem pendula Sponsa manu.
 O ego si fierem liquido torrentior amni:
 Ad nutus fluerem lenior amne tuos.
 O ego si fierem rapidis perniciosior Euris:
 Fingerer obsequijs promptius ipsa tuis.
 O tandem nisi sim celeri velocior igne,
 Vel fieri cuperem cuncta, & esse nihil?

XIV.

Trabe me post te, curremus.

CANTICORVM I.

M I Iesu, sine te per opaca per inuia tendam?
 Et potero longas te sine ferre moras?
 Fœlix, ah fœlix olim tua Magdala, quæ se

Nexerat vinctis ad tua crura comis
 Sic comes illa tuum nunquam linquebat Amorē:
 Tu captiuus eras illius, illa tui.
 Altera ne dubites ego sum tua Magdala, Christe:
 Ergo trahas vel me, Sponse, vel ipse mane.

XV.

Ad omnia versatilis.

CAstus Amor ramo pharetram commendat &
 arcum;

Arma valete : nouum me vocat, inquit opus,
 Alana per æquales se strauerat area campos,
 In glacie qualem Dædala fingit hyems.
 Hic Amor adducto ludentis more flagello
 Ludendi locus est, sed trochus (inquit) abest.
 Eia cor huc prodi, clamo: cor prodit, & inde
 Dum putat esse trochū, cor mihi versat Amor.

XVI.

D. Magdalena sub Cruce flens.

AH sitio! clamas: absunt his rupibus vnda,
 Sola fluunt oculis flumina, sola bibe.

Reuertere Sunamitis. Reuertere dilecte.

CANTICORVM 6.

Insequeris, fugio: clamasque, reuertere, Iesus:
 Et reduces ad te flecto repente vias.
 Insequor, ipse fugis; clamoque reuertere Iesu:
 Et faciles ad me flectis amice vias.
 Assequeris, fugio: fugis, assequor: O bonus error!
 Obsequij fœlix ô in amore fuga!
 Ad te, ne fugias, tua me fuga, Christe, reducet:
 Dux tibi ne fugiam, vel meus error erit.

XVIII.

Sacri studiosus Obsequij Cadauer est.

Fortis vt Mors dilectio.

CANTICORVM 8.

VT scires, quo, Christe, tui flammæ amore:
 Non vnus pro me nuncius iuit amor.
 Cor ad te misi, Cor non est, Christe, reuersum:
 Mitto voluntatem, Christe, nec illa redit.
 Vt tandem totam posset tibi dedere mentem
 Intellectus erat missus, & ille manet.
 Nunc animam mitto, quòd si non illa redibit,
 O ego quàm viuum, Christe, cadauer ero!

XIX.

Epitaphium viuo.

ET viuo, & morior, quid inanes demoror auras?
 Quid iuuat ambiguis neectere fata moris?
 Construe perpetuis halantem floribus vinam,
 Et tumulum nobis pone superstes Amor,
 Hic sepeli miserū, & lachrymis adspere iacentē,
 Et duo marmoreis carmina caede notis:
 Et viuo; & morior: possis in amore Viator
 Et quo viuo, mori; & viuere, quo morior!

XX.

*Bernardino Hosti missa Imago Christi
 cruci affixi.*

ME segnis non figis Amor? sunt omnia praesto:
 Crux arcus, iaculum Christus, & Hostis
 ego.

XXI.

Super rinulos aquarum.

ERrabam nuper vitreas propè Tybridis vndas,
 Quà solet ad scopulum naufraga lympha
 queri.
 Dicebam: mea lympha, meos lachrymeris amores.

158 EPIGRAMMATVM

Nam me iam lachrymæ destituere meæ.
 O ego si possem fieri tam prodigus amnis,
 Æternâ fluerem pulchra per arua fugâ.
 Hæc ego: sed tacitas suspendit lympha querelas:
 In me mutari forsân & ipsa cupit.

XXII.

*Imago B. Stanislai Kostkæ
 Romana.*

Q Vis te tam lepidâ mentitur imagine pictor?
 Quæ tam viua tuas temperat vmb. a genas
 Tu palles, paller, quod si rubet illa, rubescis.
 Tu vitâ, vitâ non caret illa suâ.
 Tu sine corde manes: manet hæc sine corde, lo-
 quente
 Te loquitur, visus te iacente, iacit.
 Par est laus vobis, disparque: fidelis imago
 Illa tui: sed tu STANESILAE Dei:

XXIII.

Nuncietis ei, quia amore languo.

CANTICORVM 5.

P Orrigo dum terris aures, dum surrigo cœlo:
 Clamat, Ama, tellus, clamat Olympus,
 Ama.
 Sint irata licet, gelidum mare suadet amare,
 Fulgur amore micat, fulmen amore tonat.

Aura tuos, Ignisque mihi commendat Amores,
 Saxa repercussis vociferantur aquis.
 Non opus est post hac nobiscū, Christe, loquamur:
 Orator nostri mundus Amoris erit.

XXIV.

Amor Diuinus.

COr mihi clamat : Amor clamat : Cor dor-
 mit, & ille.

Ambo tacent : surgit Cor mihi, surgit Amor.
 Cor mihi plorat : Amor plorat: cor ridet, & ille:
 Ambo canunt: plaudit cor mihi, plaudit Amor.
 Tēne verecundi Cor Amoris dixero fratrem?
 Tēne mei fratrem dixero cordis, Amor?
 Nescio, quid sit Amor cordi, quid cor sit Amori?
 Hoc scio quod totus Cor ego: Christus Amor?

XXV.

Osculetur me osculo oris sui.

CANTICORVM I.

Quærebam nostris si quis daret oscula labris,
 Dum meus, heu, longo tempore Sponsus
 abest.

Oscula poscebam cælum : dabat oscula cælum :
 Sed satiare meas non potuere genas.

Oscula poscebam terram : dabat oscula terra :

160 EPIGRAMMATVM.

Sed fuerant tactis asperiora petris.
 Terra vale, cœlumque vale, dabit oscula Sponsus:
 O essent, quot sunt vota, tot ora mihi!

XXVI.

Meliora sunt vbera tua.

CANTICORVM I.

Hinc mihi se Tellus mensâ ponebat in vnâ,
 Inuitans tacito murmure : Sponsa sede.
 Illinc se paterâ mare propinabat in vnâ,
 Increpitans rauco vortice : Sponse bibe.
 Tunc ego: Terra tuos nolo, Mare nolo liquores:
 Tu mihi, Sponse, fames, tu mihi, Sponse, sitis.
 Audiſt & geminum Sponsus mihi protulit Vber:
 Tu mihi, Sponse, cibus, tu mihi potus eris.

XXVII.

De Angelo B. Aloysio aſtante.

Qvàm benè ſiderei vultus imitatur Ephebi,
 Et ſimili ridet lacteus ore puer!
 Hic niueis par eſt, niueis par ille liguſtris:
 Ille rosâ, multâ purpurat iſte rosâ.
 Pura verecundo ſublucunt lumina ſole:
 Et roſeus teneras ſtat pudor ante genas.
 Diſſimiles habitu, ſimiles ſibi moribus ambo:
 Dicite, ſint ſimiles, diſſimilèſne magis?

XXVIII.

De eodem.

A Ngele GONZAGA es: si pietas exuis alas:
Si GONZAGA alas induis: Angelus es.

XXIX.

Venatio Amoris.

V Enatum cæli croceos Amor ibat in agros:
Sed, qui corda pius depopulatur Amor,
Occurrere lupi, procùl occurrere leones,
Et procùl in iaculis hispidus ibat Amor.
Ecce volaturæ vix erupere sagittæ,
Protinùs æthereæ procubere feræ.
Quid clausum tam sæua iuuat custodia cælum?
Pandit Amor planas per fera monstra vias.

XXX.

Venatio Amoris & Iesu.

S Vrgè, volaturas Amor eiaculare sagittas:
Es mihi meta Deus, sum tibi meta Deus.
Corda cruentandis pateant tua Christe sagittis,
Ut fias iaculis faucia præda meis.
Corda cruentandis pateant mea, Christe sagittis,
Ut fiam iaculis faucia præda tuis.
Quàm tibi, Christe, capi, venari tam mihi dulce:
Quàm tibi venari, tam mihi dulce capi.

*Sagitta Diuini Amoris.**Vulnerasti cor meum.*

CANTICORVM 4.

Illa ego fidereis deprompta Sagitta pharetris ,
 Quàm pius ad superos eiaculatur Amor.
 Quæro meam, sed quæro meo sine vulnere metâ,
 Nam mea non didicit vulnera ferre manus.
 Quis credat potuisse dari sine vulnere metam ?
 Hic requiesce meo vulnere, Christus ait.
 Accelero, metamq; premo sine vulnere : sed iam
 Ne possem vulnus figere, vulnus erat.

XXXII.

*B. Aloysius pingitur inducto super
 togam Linteo.*

Pluchra Dies, & Nox pulchræ germana Dici,
 Artificem puero fortè locabat acum.
 Altera prætextam, longam dabat altera pallam,
 Illa nigram, niueam neuerat illa togam.
 Quos puer vt riguos in se conspexit amictus,
 Et Nox, & moto fulsit ab ore Dies.
 O formose puer ! quò se formosior esset
 Ipsa puer te Nox induit, ipsa Dies.

XXXIII.

*Donec aspiret dies , & inclinentur
umbra.*

Quid nocti lumen , luci quid quærimus um-
bram ?

Nocte dies nobis est Amor : umbra die

XXXIV.

Fortis ut mors dilectio. Cant. 8.

Mors & amor gemini pugnant de laude tri-
umpho,

Mors pharetrâ , pharetrâ conspiciendus
Amor.

Mors ait, expugno certis ego corpora telis :

Expugno flammis pectora, dixit Amor.

Maior, ait, mihi Mors victoria cedit Amore,

At mihi maior, ait gloria cedit Amor.

Tentarent & Tela, pares nisi diceret esse

Victor utroque Deus, victus utroque Deus

XXXV.

Inversa & humi iacens retrò

B. Aloysij Corona.

Qualis vbi liquidæ riguis singultibus undæ

Proluit aprici culta Galefus agri :

Talis in assiduos lachrymis ALOYSIUS imbres

164 EPIGRAMMATVM.

‡ Liquitur, & puris pectus inundat aquis.

Scilicet ex istis nascuntur lilia riuis,

Déque pio viuis flumine potat ager.

Quid mirum? si versa retrò, si spreta Corona,

Quam dominus fletu sparserat, occat humum.

XXXVI.

Eiusdem posita retrò Corona.

A Vrea cum felix diademata poneret hæres,

Visa sibi raptis flere Corona comis

Cumque suos iterum vellet circumdare crines,

Ad domini caros proctubuisse pedes.

Ipse sed acciduam pedibus calcaste coronam

Fertur, & ingratas post habuisse preces.

Illam retrò reuoluta, iacens: lux Principis olim,

Umbra mei post hac Principis, inquit, ero.

XXXVII.

Qualis est dilectus tuus?

CANTICORVM 5.

Qualis erat, tuus ille? tuus pulcherrimus ille?

Dicebat nuper nescia turba mihi.

Arripio dextrâ pennam, læuâque tabellam,

Et noto, Christe, tuo quicquid in orbe noto.

Pingo rosas, aurum, gemmas, viridaria, sylvas,

Arua, lacus, celeri sidera pingo manu?

Et tabulam monstrans, noster pulcherrimus, in-
quam,

Qualis erat, vultus discere? talis erat.

XXXVIII.

Caput eius aurum optimum.

Manus eius tornatiles aurea.

CANTICORVM 5.

Ponite gemmifero, frondentia serua metallo,
Pulchra triumphales ponite sepra manus.
Rex meus est Iesus: Rex formosissime Regum,
Tu mihi Dictator, tu mihi Cæsar eris.
Qui sceptri fulgore caret, qui luce coronæ,
Rex, ait, ille tuus? Rex erit ille meus.
Cui caput est aurum, manus est tornatilis auro,
Illius est Sceptrum, dextra: Corona caput.

XXXIX.

In idem sacrum Canticum.

Vitis eram: nostros carpebat nemo racemos;
Flumen eram: nostras nemo bibebat aquas;
Arbor eram: nostrâ nemo confedit in vmbra;
Ductor eram: nostrum nemo tenebat iter;
Phœbus eram: nostro lucebat lumine nemo;
Vmbra fui: nostrâ nemo quieuit humo.

166 EPIGRAMMATVM

Quid faceret Iesu? Aurum placet omnibus
Aurum

Vt placeam post hac omnibus, inquit, ero.

X L.

Veni de Libano Sponsa.

ET fugis, & fugiens clamas, quid Sponsa moraris?

Non fugis, vt fugias: vt capiare, fugis.

X L I.

De Pullato & Linteato Aloysio.

Quem pullæ cernis squallentē in funere pallæ,
Hunc nimius sacro tertuit igne Deus.

Quid niueum, Pictor, pullo superaddis amictum:

Et regis hybernâ torrida membra niue?

Hæc, vbi sidereos iuuenis conceperit æstus,

A minimo Domini vestis amore fluet.

Perge tamen liquidas gelidâ niue spargere flammâs:

Vt liquidum à flammis discat amare gelu.

XLII.

Pullatus post Prætextam Aloysius.

*Alluditur ad Mincium hospitem
cygnis fluuium paternum
Aloysij solum.*

VECTUS oloriferi iuuenis propè fluminâ Minci
Ibat in herbosos Castilionis agros.
Hic niuei dominum cum mirarentur olores,
Squallida mutatâ pallia ferre togâ.
Pullatum fleuere ducem, visusque repentè
Plurimus attonito Cygnus ab amne queri.
Atque aliquis: quin nos etiâ nigrescimus, inquit,
Quando tam niueus sponte nigrescit olor?

XLIII.

Oculi B. Aloysij lachrymabundi.

QVIS modus, ô oculi, nimis manare fluentis,
Et teneras fletu perdere velle genas?
In fluuios liquidis, abeunt duo lumina riuis,
Et lachrymæ gemini fluminis, instar eunt.
Intereâ medio fluitant suspiria luctu,
Et pius irrugas ventilat Eurus aquas.
Remigium, socij, naues & vela paremus:
Sunt, quibus in cælum velificemur, aquæ.

XLIV.

*B. Aloysio in horâ meditationis con-
stituto Roseum imminet
Sertum.*

PUlchra coloratis vbi pingitur Hybla rosetis?
Sicanias triplex colligit Hora rosas.
At modò quòd croceos religat tibiserta capillos,
Vndè repentinis emicuère comis?
Te Matutinæ pietas modò detinet Horæ,
Illâ tibi viuo tempora flore ligat,
Quot tibi mille legent formosos Secula flores?
Vnica millenas si legit Hora rosas?

XLV.

De eodem Serto.

IPsa corona, rosa est puero? puer ànne Coronæ
Ipse rosa est? puer est ipse Corona, Rosæ.

XLVI.

*B. Aloysius sacro lumine
circumfusus.*

NOx erat: & posito iuuenis requierat amictu.
Venit Amor, positâ se tegit ipse togâ.
Sic ibat! sic ipse nigrâ sibi veste placebat!
Sic erat in refluxo plurima ruga sinu!

Interea tacito vestes vruntur ab igni,
 Et bibit admotas proxima palla faces.
 Manè vigil positos iuuenis repetebat amictus,
 Et circumfusæ luxit in ignæ togæ.
 Non miror iuuenem tacitis arsisse fauillis,
 In tacitas, miror, non abijisse faces.

XLVII.

Oculi B. Aloysij.

Bis geminos olim mater Natura lapillos
 Pygmalioneas inter habebat opes.
 His frenare comas, & eburnea cingere colla;
 Hos memori nusquam mittere velle manu.
 Et chalybum nodis, & abeno vecte solebat,
 Et vigili clausos sollicitare serâ.
 Parua tamen caris custodia visa lapillis,
 Quæuè moram furto tollere posset, erat.
 Ergo pro geminis ALOYSI munus ocellis,
 Accendit geminas casta per ora faces.
 Tam fortunatis, inquit, custodia gemmis
 Firmior esse potest, tutior esse nequit.

XLVIII.

Lilia manu præfert Aloysius.

HÆc, quæ virgineis nituntur lilia culmis;
 Vnde verecundas explicuere comas &

H

170 EPIGRAMMATVM

Non generant similes Pæstana rosaria flores,
 Nec simili Pharius messe superbit ager
 Non hæc purpureis mater Corcyra viretis,
 Nec parit æquoreis pulsa Carystos aquis.
 Cùm nullas habeant natales lilia terras,
 Quis neget è castâ lilia nata manu?

XLIX.

*Petro Malaspina Rectori Florentino
 Societatis I E S V.*

SCitata est flores nuper Florentia: cingat
 An bona spina suas, an mala spina rosas?
 Optauère malam, tangi quæ fortè volebant,
 Nam mala tacturos pungere spina nequit.
 Optauère bonam, tangi quæ fortè negabant:
 Nam bona tacturos pungere spina solet.
 Sic demùm variam clausit Florentia litem,
 Effet vt alterutris assita spina Rosis.
 Nullus vt has tangat, tangantur ab omnibus illæ,
 Sit bona Spina Malis, sit Mala Spina Bonis.

L.

De Capto Oromusio.

*Quæ vrbs vulgò ab Indis Gemma orbis
terrarum appellatur.*

A Nulus est Orbis, pulcherrimus anulus orbis
Indutus digitis Lysia pulchra tuis.
Non tamen ille fuit pulcher sine diuite gemmâ,
Diues Oromusij nam sibi gemma fuit.
Gemma fuit, non est: subiti nam turbine belli
Nuper Erythreo perdita gemma luto est.
Ergò tuam quæres pulcherrima Lysia gemmam
Inter barbaricos Persica busta sinus.
Ecce meos (inquis) poscunt mea regna lacertos,
Ecce meas poscunt Chinica claustra manus.
Non opus est humeris: Oromusia, gêma videtur:
Ipse satis pollex, vt capiatur, erit.

L I.

*Ioanni de Lugo, dum post morbum ad
intermissam de Pœnitentiâ
doctrinam rediret.*

Fertur inornatis nuper Metanœa capillis
Flesse, repentinâ cum raperere feбри,
Fertur & indomito frenos laxasse dolori,
Et lachrymis madidos exhibuisse sinus.
Cum rursus domito repetis tua pulpita morbo,
Fertur inornatas disposuisse comas,
Et domitos hilari risu frenasse dolores,
Et lachrymis vacuos explicuisse sinus.
Quis, Pater, incolumi de te non gaudeat, ipsæ
Si gaudent Lachrymæ, ridet & ipse Dolor?

L II.

Ad Pontilianum.

E Templis quoties redeo, Pauliue sacello,
Occurris reduci, Pontiliane, mihi,
Et subito quæris: placuere palatia Pauli,
Et Pelusiacâ secta sacella Pharo?
Cum dixi nitidis placuisse palatia tectis,
Et placuisse suis, ardua templa tholis.
Tu rursus, fontesque tibi, circosque placere,

Vasta placere crepas amphitheatra tibi.
 A placitis cessa, ne Roma Placentia fiat:
 Ipse Placentinus ne videre, tace.

LIII.

*Augustino Vinaldo primum in Lithuania,
 ac deinde Romæ Prouinciali Præposito
 Societatis JESV.*

CVM te Parthenope Patrem, cùm Parma vocaret,
 Optaretque suum Trinacris ora Patrem,
 Roma suas dominis mundi de montibus arces
 Prospicit, & studiis inuidet vna trium.
 Quid faciam? Parmæ cedam? Trinacria flebit:
 Parthenope cedam: Parma, queretur: ait.
 Trinacriæ cedam: Siren & Parma querentur.
 Quin potius tantum sortior ipsa Patrem:
 Cedite iam Natæ, Matri concedite Patrem:
 An non vester erit, si meus, inquit, erit?

LIV.

De Timido Ansa Fulvio.

DVM bellicosus nuper Ansa prandentes
 In Othomanum Sarmatas adhortatur,

174 EPIGRAMMATVM

Prandete, dixit, milites, triumphalis
 Iam cœna vobis præparatur in Cœlo :
 Dixit : sed ipse iam mouentibus signis ,
 Et buccinarum, tympanique rumore
 Perterrefactus, ordiente Bellonâ ,
 In ciuitatem primus Ansa profugit.
 Interrogatus inde cur fugam mallet ,
 Et cur ad astra nollet ire cœnatum ?
 Hac luce, fallax inquit Ansa, ieiunio.

L V.

*Augustino Vivaldo Præposito Prouincialis
 Romano Societatis 7 E S V.*

CVm te nuper Honor liquidis circumuagus
 auris
 Altus inauratis insequeretur equis ,
 Trans Alpes, Helicemq; volas, vbi prentus Honoris
 Dignaris meritâ Littaua frena manu.
 Cùm tamen ingratos aspernaretis honores ,
 Itala festinâ corripis arua fugâ.
 Hic Latias iterùm caperes cùm iussus habenas ,
 Et victus meritis erubuisset honor ,
 Non pudet à merito, dixit, me præside vinci :
 Sed vinci toties à fugiente pudet.

LVI.

*Scitum arrogantissimi Ministri
Caluiniani Tauelli.*

Ad Cassianum.

Nolo videri, sed suspici.

NON vult videri, CASSIANE, TAVELLVS,
A me TAVELLVS suspici cupit semper.
Nolo, videre, CASSIANE, cœnantem,
Stantem videre nolo, nolo currentem,
Et dormientem nolo, nolo stertentem:
NÔ vult videri, CASSIANE, TAVELLVS:
Sed vt TAVELLVS suspici mihi possit,
Volo videre, CASSIANE, pendentem.

LVII.

Ad Plantum.

SIue peregrinas mittam tibi, Plaute, Camœnæ:
Siue Medusæis fuisse carmen aquis,
Non poteris, inquis, melius mihi mittere carmē,
Nec melius magno cum Cicerone loqui.
Non poteram melius? laus hæc mihi salsa videtur.
Quæue vel inuiti stipitis esse potest.
Laudari puto me melius potuisse, sed à te
Laudari melius non potuisse puto.

LVIII.

Mater Neronis ad Neronem.

QVò gladium vibras : vtero, mammisne mi-
naris :

Ah reprimat cæcus nescia tela furor !
Lactabam mammis vtero te, nate, ferebam :
Dignus erit veniâ forsan vterque locus.
Erramus, qui te miseras malè fudit in auràs,
Dignus vterque mori : Cæsar vtrumque feri.

LIX.

*Eloquentia Francisci Cardinalis
Barberini.*

QValis odoriferi per aprica rosaria Pindi,
Garrit Hyantææ lubricus error aquæ :
Talis Apollinæ Procerum doctissime linguæ,
Pura palatinas copia fundit opes.
Et tibi doctiloquæ posuère silentia Cirrhæ,
Victaque regaseus comprimit ora liquor.
Sæpè loqui docto possit cum principe Roma:
Discet ab egregio principe Roma loqui,

LX.

Eiusdem sacra Poësis.

CUm tibi Pierios, velaret purpura crines,
 Visa sibi raptis Laurea flere comis.
 Illa fuit nostris quondam data gloria ramis :
 Cede meis, inquit, purpura cede comis,
 Risit, & è summo, respondit purpura vultu :
 Cingo meas, inquit, laurea, cingo comas.
 Quid facitis: meritos ambæ præcingite crines :
 Laurea Vatis erit : purpura Regis erit.

LXI.

*Ad Adm. R. P. Mutium Vitellescum
 Prepositum Generalem Societatis
 JESV.*

EXcubat in medio tibi pulchra Modestia vultu,
 Et niueus roseo regnat in ore pudor :
 Simplicitas oculis, sacrâ Facundia linguâ,
 Ridet in argutis Gratia viua genis :
 Maiestas humeros, placidam Clementia frontem,
 Pura verecundus pectora Candor habet :
 Præ foribus famuli, video, famulæq; morantur :
 Virtutem Dominam quis neget esse domi :

H S

LXII.

Cerea Neronis effigies.

DVrus & in molli figit Nero vulnera cerâ :
 Mollis & in duro cera Nerone furit.
 Cerea quid frustra Solem deuitat imago ?
 Ipse suo iratus diffluet igne Nero.

LXIII.

In eandem Neronis effigiem.

EXprimit & verum mentitur cera Neronem:
 Et docet & verâ fallit Imago notâ.
 Hos oculos gerit illa quidem, quos ille gerebat:
 Et quas ille genas, has gerit illa genas.
 Tu tamen his oculis, hoc vultu luderis hospes.
 Id fieri possit quâ ratione rogas ?
 Materiâ peccat, non peccat imago figurâ:
 Cerea materies, ferreus ipse fuit.

LXIV.

*In Maritimam Pali munitiorem
 Ducum Ursinorum.*

PVluereis simulant dum rauca tonitrua flammis,
 Martiaque artifici fulmina nube ruunt.

Attonitis pelagi genitor Neptunus ab undis
 Sulphureo afflatum sustulit igne caput.
 Ecquis, ait, nostri tranquilla silentia regni,
 Et resides bello sollicitauit aquas ?
 Iamque sibi duci volucres ad frena quadrigas ,
 Tritonemque cauâ prælia flare tubâ.
 Armarique Notos, Tempestatesque iubebat,
 Et Thetin armatis vellere signa feris.
 Cùm procùl Vrsini fluitantia signa Gradiui
 Prospicit impulsis velificata Notis.
 Vrsus erat signum, picto quà sutilis Vrsò
 Pensilis è summâ carbasus arce fluit.
 Heus, ait, inceptis Hyemes absistite pugnis ,
 Et vos cæruleæ ponite bella feræ :
 Nouimus excussum iaculantia monstra profun-
 dum :
 Quæ fera concepto mugit igne, noua est.

LXV.

Ad Cosmicum de Quincto.

Mulum QVINCTVS emit : sed cæcum COS-
 MICE, mulum.
 Vnum oculum mulus non habet: ille duos.

LXVII.

*De Ludouico XIII. Galliarum Rege
Christianissimo.*

L Vdo vices, LVDOVICVS ait, Mars tistit: & ohe
Lude meas, inquit, Rex Ludouice, vices.
De puero, ni Rex esses Ludouice, vereret:
Et puer, & Rex es, regie lude puer.
Iacta Rupellani cecidit simul alea belli,
Ante tuos cecidit victa Rupella pedes.
Ludere perge vices, vt sunt tibi prælia ludus:
Sic LVDOVICE tibi vincere, ludus erit.

LXVIII.

Libellus de Pietate Christianâ laudatus.

Pietatis iste liber est, auctoris tamen
Nomen tacetur: ipsa conscripsit, reor.

LXIX.

Ad Timantem Pictorem.

Pinxisti pulchrum pulchrâ cum matre puellâ:
Nec tamen illa fuit pulchra, nec ille fuit.
Pictorem Mariæ meliùs vis pingere Lucam:
Quis scit an errores corrigat ille tuos?

LXX.

De A. Persij Satyris.

VIS PERSI tetricas videre noctes?
Auditor lege scripta, lector audi.

LXXI.

*Tumulus coniugis Pauli Sapienae duos
inter equites hastatos.*

Quis iacet hic: magnâ magnus de stirpe SA-
PIENAE.

Quis propè? SAPIENAEDES sunt prope signa-
nurus.

Quo clarus coniux? clarissimus omnibus: armis,
pace, fide, patriâ, religione, toro.

Qui certant equites? certant, quis viuere possit,
Vel meliore nura, vel meliore viro.

LXXII.

In cothurnatum Gallicum.

VEstari rauco pudor est tibi, Gallice, curru?
Cur ergò rauco non pudor ire pede?

LXXIII.

*Ad Ioannem Carolum CHODKEVIC
Ducem Exercituum Poloniae aduersus
Osmanum Imperatorem Turcicum.
Cum Gymnasium inuiferet.*

Spernere si nolis vatis præfagia Musæ,
Nil in te iuris, CAROLE, casus habet.
Vilnæ nuper dum mandat Apollo Thaliæ:
Grammatica nomen flectere Lege tuum.
Cunctatur, dubitat, pallet, rubet, hæsitat, alget,
Hæc hilari tandem voce Thalia refert:
CHODKEVIC, ait, est indeclinabile nomen:
Robore bella gerit, Casibus ergò caret.

*In Stemma eiusdem W. literam duode-
cimam inuersam.*

LXXIV.

Magnus Alexander, Magnus Pöpeius habetur,
Magnus habebaris CAROLE, Magnus
Otho.
Scilicet hos Magnos magni fecêre triumphî:
Te maior Magnum, CAROLE, palma facit.
Per lege stéma tuum: Vincis te, Vincis & hostem,

Hic quæ terra legi non putat, astra legunt.
 Si dubitas: hoc ipse Deo da stemma legendum:
 De cælo Magnum Maximus ipse leget.

LXXV.

Ad Robertum Cardinalem Bellar-
minum.

De pijs de Æternâ felicitate, & Gradibus,
&c. libellis, quos Sophia

Melecia Palatina magno studio paulò
ante mortem euoluerat.

Ingens gloria temporum tuorum
 BELLARMINI Pater beatiorum
 Facundissime cygne gratiarum:
 Conatusque tuos, tuasque noctes,
 Sanctæ pignora lucubrationis,
 Victuros pylam libros senectam
 Palatina pio terebat usu,
 Nec torpere sinebat, anguloque
 Aut segnes humili iacere mensâ,
 Cœli delicias, Gradusque cœli:
 Queis sacrâ pariter, tuâque pennâ,
 Æternam reseras beatitatem:
 Et gemmantia templa nundinaris,
 Lamentis, Gemituque, Lachrymisque;

Istos illa diu legens libellos
 Festinabat, & omnibus lacertis,
 Remis omnibus, omnibusque velis
 Ad cæli properabat vsque portum.
 Nunc densis lachrymis, laboribusque
 Et densis lachrymis, doloribusque,
 Cæli nobile nudinata culmen,
 Formosis spaciatur in viretis.

Quid dici melius beatusue,
 BELLARMINE, tuis potest libellis:
 palatina tuis beata libris,
 Tu lectore beatus es librorum.

LXXVI.

Ad Cæcilianum.

CVM modò Magdalios cecinisses carmine fletus
 Et rapidos Afræ, Cæciliane, focos.
 Continuò madidæ properata volumina chartæ
 Ad nos perferri, Cæciliane, iubes:
 Legi iudicium quæris de carmine? dicam.
 Digna fuit lachrymis Magdalis. Afræ focis.

LXXVII.

*De nouo Gymnafij Florentini adificio, cuius
 inftauratio fub aduentu Caroli Austria
 Archiducis coepta.*

ARnus, an vmbrofas interliquidiffimus alnos
 Permeffus Latijs luxuriatur agris?
Æfar, an Aufonias fubterlabentia turreis
 Flumina Caffaliis vociferantur aquis?
Pindus, an audaces mediis in nubibus Alpes
 Piniferis comunt frondea colla iugis?
 Quicquid erit: veram referet Florentia Cirrhã.
 Quam nouus Austriacã condit Apollo lyrã.

LXXVIII.

SCAZON.

AVLAM FVGIT ALOYSIVS.

FAllacis Aulæ pompa, criminum mater,
 Quæ turbulenti puluerem bibis Romæ,
 Rituque femper fluctuantis Euripi
 Et huc & illuc ambulando curfando,
 Confabulando, garriendo, ludendo,
 Et vſque & vſque & vſque conſalutando,
 Quotidiano merſa nauigas cæno,

186 EPIGRAMMATVM.

Centumque pictis curribus lutum rumpis.
 Sis ô beata, delicata, formosa,
 Morum Charybdis aula, pectorum Circe,
 Dolosa Siren, innocentiae labes,
 Fraudum satelles, officina fucorum:
 Eas superbis semifultra lecticis.
 Eas sereni luce pulchrior phœbi,
 Et per Latinæ colla plebis, incedas.
 Habe venustos, aureos, capillatos
 Pictos, perunctos, deque scrinio totos
 Scitos Quirites, elegantiae mystas,
 Vestæ nepotes, bellulos Remi vernas,
 Antambulones laudis, & trahas pompæ;
 Dum noster aulas ALOYSIVS vitet,
 Centumque velis, & rudentibus centum,
 Centum phaselis, palmulisque deuitet,
 Habe capaces patrimonij Scyllas,
 Fundi Maleas, spongias crumenarum,
 Onusta laudum plaustra, nomina rhedas,
 plenas iocorum, risuumque carrucas,
 Ineptiarum mille turgidos folles.
 Quibus dolosæ ficta dona naturæ
 Vultus poëtas, & poëtrias linguas
 Fecere dudum susque deque vertère.
 Quibus loquacis inficetiae plena
 Negotiosa liminum salutatrix
 Famelicorum turba circulatorum
 Nugasque mille vendit, & locat risum,
 Fraudumque frustis mille, mille fucorum.

Mendaciorum mille, mille nugarum
Sutque subsutque mille centones :
Dum noster aulas ALOYSIVS vitet ,
Centumque Phœbis, & Phlegontibus centum,
Centum quadrigis, Pegasisque deuitet.

Illum citato præpes impetu Virtus
Supra secures Cæsarum, & Numæ fascēs,
Regumque & omne culmen Imperatorum,
Vndamque supra ciuium, & fori fluctus
Enauigantem, passibusque non tardis
Mortalitatis sæua iura calcantem,
Nimbosque latè, filiosque nimborum
Super Cometas, rauca fulminum regna,
Puerperamque grandinum & niuis Lunam
Ad vsque rerum vexit vltimos fines.
Ibi ille pulcher imperator astrorum,
Nouæ beatus institor voluptatis,
Plenum sonorâ gaudium bibit ripâ,
Rerumque dulci naufragatur in ponto,
I nunc superba, delicata, formosa,
I diues aula : sis beata, sis pulchra
Conchyliata, purpupata, sis magna :
Dum te inde noster ALOYSIVS ridet.

LXXIX.

Hyems transijt, imber abijt, & recessit.

CANT. 2.

*In immaturam mense Iunio B. Aloysij
Gonzagæ mortem.*

O Nix! ô niueis albentia colla pruinis!
 O oculi, ô niueo lumina vincta gelu!
 O niuæ cervicis hyems! O læue genarum
 Frigus, & hybernâ roscida labra niue!
 O niuæ crystalla manus O mitte comarum
 Vellus, & intactis alba pruina genis!
 Ah vereor, ne vere novos abeatis in imbres,
 Dum celer æstiuos Iunius vrget equos.
 Siste, precor, Iuni, crudeles sistite soles,
 Hic minimo liquidus diffluet igne puer.
 Non opus est flammis, satis est sibi dicat IESVS:
 CESSIT Hyems, imber cessit: Amice, Veni:

LXXX.

Scæzon de B. Aloysio.

IOscose Scæzon, si quid hætenus mecum
 Molli sub vmbra populiæ, lauriæ,
 Leniæ buxi pampiniæ, lusiti,

Valere iussis arbitrisque curisque
 Mecum sub altâ feriare cupressis,
 Mundoque versu, simplici que dicamus,
 Quid ille noster, ille ciuis astrorum,
 Agit coruscis ALOYSIVS campis?

Non ille nostros ducit ampliùs soles:
 Non hac phaselo corporis, leuis mundi
 Tumultuoso fluctuatur in ponto.
 Non has vocabat patrias domos vnquam:
 Cœlum vocabat patrias domos semper:
 Huc ille remis, huc rudentibus totis,
 Ipsisque plenus carbasis anhelabat:
 Huc æstuanter dirigebat antennas:
 Huic alligavit insulæ suam nauim.

Hic sempiterni vere cingitur Maij,
 Hic peruagatur elegantibus campis,
 Hic rure cœli fruitur, & procùl curis
 Inter virentes aureis comis lauros,
 Crispas cupressos, ilices capillatas
 Quotidianus ambulat incedit.
 Quà bruma nusquam, vel comantis Autumni
 Tonfor Nouember frondeum nemus radit,
 Ridetûe caluos Ianuarius montes.
 Sed delicatos criniuntur in flores
 Æterna prata: musici strepunt luci:
 Ripæ loquuntur marmurantibus riuis:
 Et lympidorum margines fluentorum
 Et hinc, & illinc verberante se fluctu,
 Et hinc & illinc inuicem cachinnantur:

190 EPIGRAMMATVM

Manusque pulsu, vel volubilis plectri
 Obliuoso de silentij somno
 Expergefacta spontè garriunt plectra :
 Lenique subter dormiente Neptuno
 Tenerrimorum mollis aura ventorum
 Depectit agros : desides hiant Euri,
 Et otiosis oscitantur in campis,

Hic ille noster, ille ciuis astrorum,
 Conchyliato purpuratus ornatu,
 Eunte pompâ siderum coronatur,
 Solisque fuluâ totus ardet in pallâ.
 Et nunc per arces cœlitum, per accessus,
 Amethistinata templa, gemmeas sedes,
 Et ciuitatis per forum Sionæ,
 Et fulgurantùm porticus platearum.
 Calcat superbum siderum pauimentum.

Hic Lainium compellat, hic Euerardum,
 Hic lætus ambit Borgiam salutator,
 Ignationè flammeouè Francisco
 Enarrat, ipsâ delicatior Suadâ,
 Miranda temporum acta Claudianorum:
 Suoque longos Mutio rogat Soles,
 Mellisque riuos, balsamique miratur,
 Et gaudiorum, nectarisque, lactisque,
 Formosa pictâ stagna traiecit cymbâ,
 Et delicato nauiculatur in ponto.
 Nanosque colles, hispidasque verrucas
 Pulcherrimorum lustrat ilicetorum.
 O gestientùm dulce siderum regnum!

Vestrum clientem, pro laboribus tantis,
 Doloribusque, lachrymisque, curisque
 Desideratos recreate per campos.
 Gaudete Tempe siderum, domus cœli:
 Ridete, quicquid est domi Voluptatum:
 Plorate, quicquid est foris Querelarum.

LXXXI.

*Ioannis Caroli Chodkeuicij Polonicij
 Lituanicijque contra Osmanum Tur-
 cicum Imperatorem Exercitus
 Duc̃toris.*

Statua in hortis Mediceis.

Quem modò Threicij pulchrâ sub fronde tri-
 umphi
 Marmoreâ spectas ponere bella manu:
 Hic Asiae populos, & flaua Propontidos arma.
 Strauit, Abydenas depopulatus opes.
 Fortis adhuc meminit bellacis dextera ferri,
 Dilectumque latus conscius ensis amat.
 O nisi captiuas vincirent marmora plantas,
 Let in hostiles libera dextera globos!

LXXXII.

*Intres Fluios, Stemma Ioannis Caroli
Chodkeuicij, dum Templum Collegio
Societat. IESV Grosense
extrueret.*

Quæ gemmantibus hinc & inde riuis
Currunt flumina? Chodkeuicianæ |
Currunt flumina Liberalitatis.
Non tam diuitibus superba ripis
Gaudet Lydia: non amœnitatum
Tellus mater, & elegantiarum
Fœlix Americæ fluentis auri,
Quæ centum populis tributa soluens
Effundit facilem per arua censum,
Et crebro sata comit vnione.
Quàm quis Patria, Martiusque fulgor,
Et pictæ superûm rigantur aulæ.
Hæc scis, vnde fluant fluenta nobis?
Ostendis CAROLI manum? sapisti.

Dictum

LXXXIII.

*Dictum Ioannis Caroli Chodkeuicij, cum
Castra ad Chocimum in Dacia contra
Byzantinum Imperatorem
moueret.*

VEloX Fama malum tumultuosos
Dum præteruolat incitata pennis
Arces, oppida, rura, Ciuitates,
Ducentis canit, & canit trecentis,
Braccatis canit, & canit sagatis,
Hostem millibus imminere Turcam,
Et iam terga remurmurantis Istri
Securum super ambulare Marrem.
Addit, Bistonas, impiosque Thracas
Mistos innumeris venire turmis.
Hæc dū CAROLVS audit: vt sciamus
Veri nuncia Fama, num sit, inquit.
Hic hostem mihi computabit ensis.

*Statua M. Tullij Ciceronis apud Magnam
Hetruriam Ducem,*

ORa Myron, humeros Lysippus, lumina finxit
Praxiteles: vocem fingere nemo potest.

*Pompa, quã Sacratissimum Corpus à
Romanis Pontificibus ad D. Pe-
trum deportatur.*

ÆLia cur tantis glomerantur compita turmis,
Et populi toto fluctuat vnda foro?
Cur refluus feruent Vaticana palatia turbis,
Dardaniæque vomunt agmina mille viæ?
Quid iuuat æthereis populos accurrere mensis?
Vt satiet populos ambulat ipse cibus.

*Paulo Pimelio missum ex Succino
munus.*

QVæ placet ipsa sibi secretæ fidere formæ,
Ridet & arcanâ succina gemma die.
Supplicibus xulgò libanda dat oscula culmis:
Libandas stipulis, pulueribusque genas.

Et me, PAVLE, tuus rapit ad sua lumina candor:
Nimirum gemma es succina, puluis ego,

LXXXVII.

Latabimur memores uberum tuorum.

CANTICORVM I.

Ad Sponsam cœlestem.

Dicebas te velle tuis me pascere mammis.
Dum mea sollicitus pectora torret amor.
Clamabam: mea mamma meum mihi manna mi-
nistra:

Nec tu præstò mihi, nec tua mamma fuit.
Adspicio Terras, & Cœlum: forsitan, inquam,
Dextra Dei tellus mamma, sinistra polus.
Risisti, dicens: ipso te Numine pascam.
Os vtinam nobis Terra, Polusque foret.

LXXXVIII.

*Reuerendo Patri Leoni Sanctio conciona-
toris munere functo, Româ
discedenti.*

Nec potui Latius altum te cernere rostris,
Quassantemûe pio conscia corda metus?
Ah saltem pro me, cui tanta potentia fandi,
Orator magni Numinis esse velis:

196 EPIGRAMMATVM

An non id merito possim te iure precari?
Cui meritò possim dicere, sancte LEO?

LXXXIX.

De Diuino Amore.

Retia neſtentem nuper mirabar Amorem.
(O quid non facilis fingere poſſit Amor!)
Aurea pinna fuit : lapis aureus : aurea reſtis,
Aurea compages, aurea naſſa fuit.
Aureus ipſe fuit : ſed dum ſibi flumina deſunt.
Heu mea quò veritam retia? dixit Amor.
Ad Ieſum conuerte Puer, tua retia, dixi;
Ipſe tibi fuerim piſcis, & ille Mare.

XC.

*In Stemma Ioannis Caroli
Chodkeuicij.*

*Crucem Sagittæ implexam & Calci,
Tria flumina; & Grypha pedibus gla-
dium vibrantem.*

CRUX micat in telo, Crux altera calce co-
ruſcat:
Forſitan hæc fortem nunciat, illa Pinam.

Aurea tergemino voluuntur flumina lapsu:

Ista docent Largum flumina forsan herum.

Felicem gestat felix auis ore lapillum:

Felicem dominum forsan & illa notat.

Quid dubitem Fortem, Felicem, & dicere Largū,

Cum Gryphs ad voces annuat Ense meas?

XCI.

In Gryphem.

Dum Ioannes Carolus Chodkenicius, aliquot

relictis cohortibus in Moscouiâ,

ad regni Comitia abiret.

Viderat Hyrcanis Moscouia Grypha pruinis

Ad Litauum tandem vertere rostra solum.

Ille ferus Gryphs, inquit, abit, nil Ense nocebit,

Non ales rostro, non petet Vngue Leo.

Non est, cur à te, quod flexerit ora, triumphes:

A tergo longa est cauda relicta: Caue.

XCII.

In duas Sagittas terra cœloque obuersas.

*Stemma Illustrissimi Eustachij Vollandicij
Præsulis Vlnensis.*

Bis geminos Petrus Christo monstrauerat enses,
 Vrbs raperet captum cum Solymæa Deum.
 Ferre cruentandum, clementia lumina, ferrum,
 Ferre necaturas non potuere manus.
 Vltrices maiora manus tamen ausa parabant,
 Ut tandem Christus dixerit, esse satis.
 O si tunc geminas monstrasses, Perte, sagittas,
 Quàm meritò Christus diceret esse satis.

XCIII.

In duas easdem Sagittas.

Allusio in Cant. 4.

In vno oculorum, & in vno crine colli.

Virgilius quondam Telum facit Ira, canebat:
 Tela facit, meliùs sed cecinisset, Amore
 Est oculus Telum: diuino crinis Amori

Est Telum, quid non fingere possit Amor?
 Est oculus, sed qui superas se tollit ad auras,
 Est coma, deciduo quæ petit ima gradu.
 Quis scit, an obuersæ Cælo Terrisque Sagittæ
 Hæc oculus non sit Præfulis, illa Coma?

XCIV.

In eadem Sagittas.

ÆRis, & Argenti, & Ferri rude vulgus, &
 Auri

Ibat ad Ætnæi iurgia fortè fori.
 Lis fuerat, quorum posses, Vulcane, metallo
 Digna Volouiciâ condere tela manu.
 Caussidicum vicit, Vulcano iudice, Ferrum,
 Factaque sunt forti Ferrea Tela viro.
 Tum Faber ad socios operum: sint Ferrea Tela;
 Ipse mihi VOLOVIC aureus, inquit, erit.

XCV.

*Ad Illustrissimum Hieronymum Volto-
 uicium, dum Samogitiam
 ingrederetur.*

Iffe suas vt te Samogitia sciuit in oras,
 Lusurunt vitreo pulchra fluenta pede.
 Florida festiuas agitarunt rura choreas,

200 EPIGRAMMATVM

Lætitiâ madidæ personuère domus.
 Ocyûs i Præses: si fortè venire moraris,
 Huc venient campi, flumina, rura, domus.

XCVI.

*In Soleam tribus insignitam Crucibus,
 Stemma.*

*Illustrissimi & Reuerendissimi Stanislai
 Kiskeæ Præsulis Samogitia.*

Q Vis tam concordî iunxit duo robora nexu?
 Quis Soleam socias iussit habere Cruces?
 An quia Kiskanz monstrant insignia gentis,
 Certatimque sacro laudis honore nitent?
 An quia calcari cupiunt, humilesque latere,
 A Domino morem quem didicere suo?
 O celebres, humilesq; nimis! magis inter honore
 Dum nituère, latent: dum latuère, nitent.

XCVII.

In tres eiusdem Cruces, & tres Tubas.

K ISSKA tuas dum cerno Cruces, dum Classica
 cernô:
 Sollicitat mentem terror, amorque meam.

Cerno Cruces ? ignis Sancti me flammam amoris,
 Et dico : mentis Crux medicina meæ est.
 Cerno Tubas ? timeo: fors, inquam, bella paratur;
 Sed cum nulla sonent prælia, rursus amo.
 Quid secura tuæ faciet Fiducia plebis
 O Præsul: si te diligit ipse Timor?

XC VIII.

*In tres Tubas eiusdem Reuerendissimi
 Præsulis cœuntes.*

Catholicos sæuis dū prouocat Hæresis armis,
 Innumeris parent impia castra Tubis.
 Hæc Batauam, canit hæc Scotam, canit illa Bri-
 tannam,
 Et diuersa sonat quolibet ore fides.
 Non sic Catholicas hortantur cornua turmas:
 Vna fides ternâ consonat ecce Tubâ:
 Quæ tam concordî sociantur classica cornu,
 Impia castra, Tubas creditis esse ? Tuba est.

XCIX.

In Ensiferum Grypha.

*Stemma Ioannis Caroli Chodkieuicz M. D.
L. Supremi exercituum Ducoris.*

Hic, qui supinos defluentibus plumis
Inuestit armos, & bicorporis plantæ
Effultus vngue rectus imminet cælo,
Et lethiformi Marte præliaturus
Explorat enses prouidus duellator,
Non Articarum flexili chorearum
Proludit orbe, non rotatili plausu
Reciprocante verberat solum plantæ
Cuniculos non Amazonum syluis
Inhospitales Arcton appulit gressus.
Sed è tropæis latus Imperatorum
CHODKEVICANAS transmigravit in ceras,
Suisque clarum stemma laudibus fulsit.
Nunc ad Poloni Martis æreos cantus,
Tubæque gratum murmur exsoporatus,
Formidolosos ense fulminat Turcas.
Auertat isthinc peruicax Ethruscorum,
Et Apulorum veritas Sacerdotum
Victoriarum nuncias coturnices,

Vatès columbos, auguresque cornices.
 En certiora, Magne Militum Ductor,
 Gryphs Lechicorum signa dat Triumphorum.
 Ut dum per auras fluctuante subsultu
 Stat ludibundus, & velut theatri
 Pugil bipenne motat areâ ferrum,
 Spectator ipse nesciat, Tuum Grypha
 An præliantem cernat, an triumphantem?

C.

*De B. Agapi & Chroniâ Virginibus &
 Martyribus, quæ, sorores ob Christum car-
 cere maceratae, postea in ignem missæ, sed
 inuiolatae, oratione ad Christum fusæ ad
 cælum euolarunt.*

Nil iuuat includi tenebroso carcere Diuas:
 Te melius, cæco carcere, Christe, vident.
 Nil iuuat ignitis immergere membra caminis:
 Ignoscit casto conscia flamma pedi:
 Compositis ambæ venerantur sidera palmis,
 Et fociâ superûm culmina mente petunt
 De flammâ carcer, de carcere flamma meretur,
 Flamma soror; carcer frater vtrique fuit.

C I.

*De S. Leone Pontifice, qui Attilam Hun-
norum Regem in Italiam cum copijs
influentem monitu suo & ora-
tione repressit.*

Attila Pannonicis populatur cædibus Alpes :
Obuia magnanimus tendit in arma LEO.
Aduersâ gemini concurrunt fronte Leones,
Inde LEO Dacus, Tuscus & inde LEO.
Conscijs ille sui, fera reppulit arma, furoris,
Nempe tuâ monitus maxime voce LEO.
O quem te memorem ! quo Regem nomine dicâ?
Ille LEO raptor, tu LEO pastor eras.

C II.

*De S. Ardelione, qui ex Mimo repente
Christianus effectus, sui testimonio
Sanguinis, Christum con-
fessus est.*

ARDELIO sacros deridet carmine ritus,
Festaque non æquâ voce theatra quatit.
Audiit Omnipotens: non est opus, inquit, hiulco

Fulmine, tam facilem Gratia vince virum,
 Deserit illa polos, & deserit iste theatrum,
 Et tereti sacrum voluit in ense caput.
 Sic, sic inquit, abit nostræ Comœdia vita:
 Terra vale, cælum plaude, Tyranne feri.

CIII.

*De SS. Basilissâ & Anastasiâ, quæ sub
 Nerone linguâ, pedibusque præcisâ,
 percussâ gladio occu-
 buerunt.*

FORTIS ANASTASIÆ comes est BASILISSA
 sorori:

Illa canit Christum voce, nec ista tacet.

Cæsareas vtriusque sonus dum venit ad aures:

Vulnere lingua, simul pes vtriusque cadit,

Vtraque sponte genu sinuato vulnere curat,

Et te proci duo poplire Christe colit.

Iraisci Christo nescis improvide Cæsar!

Quem tacuisse velis, sic coluisse iubes,

CIV.

De S. Apollonio Senatore, qui lectâ pro Christi Religione in Senatu Apologiâ gladio percussus est.

CReber APOLLONIVM pronâ bibit aure Senator,
 Dum legit arcano nobile dogma libro.
 Eratemque canit Christi, Sanctosque triumphos,
 Et stygiâ nuper capta tropæa domo.
 Sed tamen infontem mulctat sententia Dium,
 Romanumque iubet tingere cæde forum.
 Ne dubitate nouo Romani credere libro:
 Mucro stylus, sanguis littera, Roma liber.

CV.

De S. Adalberto Gnesnensi Archiepiscopo & Martyre, qui à Prussis lanceis remisque appetitus, pro Christo fortiter occubuit.

SÆpè Tyras, ALBERTVS ait, & sæpè Tibiscos
 Istrum Sæpè peto, nauigo sæpè Salam.
 Ah quando tandem stellantia littora visam!
 Ah quando certâ sidera puppe petam!

Dixerat, & crudis Prussus dat vulnera contis,
 Et creber remis pectora nauta quatit.
 Vtere iam remis, & largum funde cruorem,
 His remis, isto flumine, viso Polam.

C VI.

Puer Iesus totus desiderabilis.

HYblæi rores, & Hymettia liba valete,
 Pinguiaque Assyriis deflua mella fauis.
 Me trahit ille ferax Sanctorum vultus amorum,
 Ille verecundo viuus in ore pudor.
 Cùm mea mens sacræ satiatur imagine formæ,
 In desideriis pascitur ipsa suis.
 O IESV, mea sola fames, mea sola voluptas,
 Quàm sapiis ipse, tui si sapit ipsa fames:

C VII.

Vox dilecti mei.

AH ego tam liquidas surdus non audio voces?
 Alter & infaustâ cantus in aure sonat?
 Clamat, Ede, tellus: respondent æquora: Pota:
 Vasta sitim faciunt æquora, terra famem:
 Terra dehisce, cauis arefcite flumina ripis:
 Respuit & voces auris, & ora cibum.
 Vt solo te, Christè, frui possimque velimque,
 Totus & os posthac, totus & auris ero.

CVIII.

*Imago Sanctissima Virginis
Planco missa.*

Misi, Plance, tibi tenerum cum Matre pu-
ellum,
Deliciasque meas, deliciasque tuas.
Mittere nobilius, maius comprehendere palmæ
Nil potuere meæ, nil voluere tuæ.
A me plura tamen si munera, Plance, requiris:
Non à me, à donis plura requite meis.

CIX.

*De plurimis Christi Martyribus, qui navi
vetusta impositi, demersi sunt.*

DEgenerem relinquunt tenebrosi carceris um-
bram,
Ut scandat fragilem mascula turba ratem.
Sunt illic merces, plagæ: sunt vota, rudentes:
Mors, precium, virtus, prora: carina, salus:
Vincla, Fides: malus, pietas: suspiria, venti:
Spes, velum: remus, gratia: rector amor:
Tunc Deus: his, si navis, ait, mea cingitur armis:
Typhi tuam cælo deijce, mitte meam.

LIBER VNVS. 215

Hic vni iuuenis dum fortè resistere vellet,
Ebria non meritum messuit ense caput.
Tollite de lautis iuuenes conuiuia mensis
Quis scit, an ex vestris non bibat illa scyphis.

FINIS.

ADVERTISSEMENT DE L'IMPRIMEUR.

A My Lecteur, l'adjonction des Livres
suiuans, hors de leur ordre, vous pour-
ra faire croire qu'il y a quelque manquement
en ce volume. Pour vous en empescher la
creance, ie vous ay voulu donner aduis, que
depuis que i'eus mis sur la Presse les vers
precedens, que i'imprimay sur vne copie
d'Anuers, il m'en est tombé entre les mains
vne plus ample, laquelle comprend ceux qui
suiuent: que i'ay mieux aymé ioindre icy
(estant pieces détachées) que de priuer l'Au-
theur de la gloire que luy ont acquis ses ou-
urages, & le Lecteur de la satisfaction qu'il
en peut pretendre.

CX.

*De Palmulo adolescente Sanctissimo
immaturè vitâ functo.*

Vixisti tibi, vixisti quoq; Palmule, Christo,
Longa tibi fuerat vita, breuisque Deo.
Semper vixisti Christo: tibi, Palmule rarò:
Longa Deo fuerat vita, breuisque tibi:
Mortuus, es victurus: erit tua, Palmule, vita,
Longa breuisque tibi, longa breuisque Deo.

CXI.

De S. Simeone Stilitâ.

Est, inquit, SIMEON tellus mihi paruula
punctum:
Quis velit in puncto, Christe, mouere pedes?
Ergò pedes posthac æternùm stabitis, inquit,
Ne tam parua meum semita fallat iter.
Constitit: & stanti trigesima vertitur ætas.
Quæ tandem merito contulit astra viro.
Si tibi terra fuit punctum, sint Circulus astra:
Iam lato choreas plaude per astra gradu.

CXII.

Christi in Cruce vox SITIO.

AH Sitio, clamas, Princeps pulcherrime re-
rum,
Non habeo pro te dulcia vina, sibi.
Tu tamen, ah sitio clamas, dabo pocula, Sponse:
Heu mihi sed misto pocula felle dabo.
Hæc, mi Sponse, bibes: quæris cui fortè propines?
Ad me pro mundi, Christe, salute bibe.

CXIII.

*De S. Ignatio Martyre, cuius in corde no-
men IESV augustissimum aureis inci-
sum literis, post mortem inuentum.*

AVrea in IGNATI fulgent cognomina corde:
Hic tua tu tecum nomina, Christe, locas.
Sparserat effuso Martyr cor sanguine: de quo
Aurea te referens littera facta fuit.
Vnde potest fuluum mutari sanguis in aurum?
Sed tamen est sanguis Martyris: ergo potest.

CXIV.

*In gratiam Martini Badach ex Vilmensis
Academia in Germaniam
proficiscentis.*

Si te Theologum iudex audiret Aquinas,
Ingenium Thomas diceret esse suum.
Si te Oratorem facundo Tullius ore
Audiret, linguam diceret esse suam.
Quæ tua sunt, si fortè, BADACH, Tua dixeris
esse:
Ingenio Thomas, Tullius ore caret.

CXV.

*In Tres Tubas, Stemma
Ioannis Rudomina Equitis Lithuani.*

Tres nuper Diuæ, Bellona, Diana, Thalia
De RYDOMINÆIS dimicuère Tubis.
Nostra Tuba est Bellona inquit, Turba nostra
Diana est,
Hæc inquit, potius nostra, Thalia Tuba est.
Audlit & Getico Mauors subrisit ab Hæmo,
Nil mihi cum vestris numina docta tubis.
Vestra Tuba est Bellona, inquit, Tuba vestra Dia-
na est,
Vestra thalia tuba est, sed RYDOMINA meus.

CXVI.

*De morte Caesaris Grimaldi, qui Scenicum
dum lustrat calum, præcepit inopino
casu ad theatrum datus
expiravit.*

VIuus ubi roseum fulgor mentitur Olympum,
Et simulant viuas aurea tecta domos.
Picta renidentis dum lustra siderat Scenæ,
Atque alacres CÆSAR fertque refertq; gradus
Pendula nitentes decepit bractea plantas,
Atque suâ quassum mole necavit onus.
Noria Caesaribus semper sublimia : quisquam
Ad superos veniat CÆSAR, & inde ruct.

CXVII.

Idem loquitur de se.

Falsa theatralis dum sidera miro Olympi,
Vera, mihi, dixi, sidera pande DEVS.
Dum meus has LOIOLA Pater modo cerneret
oras,
Putida clamabat, quàm mihi sordet humus!
O mihi, tam pulchra referentur morte penates!

Vera mihi referat, dum loquor, astra Deus,
 At quia mors aberat cælo quæsitæ, cadendum
 Ad terram nobis, vt moreremur, erat.

CXVIII.

De duplici Seneca. ad Paulum.

DE gemino Senecâ pugnat sententia Vatum.
 Conueniet, si tu, PAVLE, secundus eris:

CXIX.

In Philippum Rhetorem.

NON poterat iussus tria dicera verba PHI-
 LIPPVS:
 Si vultis causam nosse, disertus erat:

CXX.

*In Minodium Calvinistam Ministrum, à
 quo reprehensus fuerat, de producto
 in carmine, & correpto
 Sathanâ.*

QUOD breuiem, tendamque simul mirare Sa-
 thanam,
 Communem facias cùm tamen ipse tibi:

CXXI.

*De morte Caesaris Grimaldi, qui Scenicum
cælum dum lustrat, præceps inopino casu
ad terram datus exspirauit.*

SCenica, mentiti, dum fortè palatia cæli,
Et dubio CÆSAR scanderet astra pede.
Aurea, quæ falsi simulauerat, atria cæli
Scissa ruinosum tela fefellit iter.
Decepto ruit ille gradu: tragicique doloris
Ad sua materies ipse theatra redit.
Et Iesum vocat ore, pij ne flete sodales,
Non ruit ex astris CÆSAR, in astra ruit.

CXXII.

*De nobili adolescente in ferijs Bac-
chanalium miserabiliter
extincto.*

SAltantes nuper mors viderat atra Lupercos,
Et se festiuis miscuit ipsa choris.
Ebria perque domos saltabat, perque plateas
Morborum longo præueniente choro.

Hic vni iuuenis dum fortè resistere vellet,
Ebria non meritum messuit ense caput.
Tollite de lautis iuuenes conuiuia mensis
Quis scit, an ex vestris non bibat illa scyphis.

FINIS.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

Faint, illegible text in the middle of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

Faint, illegible text at the bottom of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

MATTHIÆ CASIMIRI.
SARBIÆ VII
SOCIETATIS IESV

LYRICORVM

LIBER QVARTVS.

AD EQVITES POLONOS.

*Cum montem Carpatum redux ex Italiã
inuiseret.*

ODE. I.

Æ Ternã magnis carmina Carpatũ
Inscribo saxis. Discite posteri,
Castisque descendam puellis
Et pueris geminate cantum.
Frustrã, Poloni, cingimus oppida
Muris, & arceis addimus arcibus;
Delubra si squalent, & altis
Cælituum viret herba tectis,
Frustrã caduci fulminis artifex
Moles ab altã turre remugiit,
Si mœsta respondere cantu
Templa negant, Superũnque priderũ

K

Sacro stupeſcunt æra ſilentio.
 Quòd ſi nec idem ſit Superis honos
     Templis in iſdem, nec ſub vnâ
     Lege ſuperſtitioſioris
 Per ora vulgi religio fremat :
 Ciues iſdem non bene claudimur
     Portis, & infelix eundem
     Inſtruimur acies in hoſtem.
 A plebe Numen ſeparibus malè
 Placatur aris. ſcimus vt impias
     Vaſtata Graiorum per vrbeis
     Sacra ſuis perière rixis
 Fumant propinquæ templa Bohemiæ :
 Concuffa Regni viſcera Pannonæ
     Eleuère collatis in vnam
     Viribus incubuiſſe ſtragem.
 Hinc inde læuos deſpice Carpato
 Polone campos, quos pecorum ferax
     Drauiſque Sauuſque, & bicornis
     Frugifero ſecat Iſter amni :
 Quanto careret corpore Thracius
 Regni tyrannus, ſi bene mutuas
     Menteis & obligata Diuis
     Barbarus extimuiſſet arma !
 Atqui timendæ Panno potentiz
 Vallârat altis oppida mœnibus,
     Pontemque dedignatus, omni
     Danubius famularis vndâ
 Cingebat Vrbeis. ſed quid inutili

Possent scelestæ præsidio manus,
 Quas ira non læti Tonantis
 Riserit, indigetesque Diui?
 Iam nunc Polonis fata Quiritibus
 Edico vates: Dum tibi consona
 Votisque cantûque & Sabæo
 Thure calent precibusque tēpla,
 Omnis recuruo Lechia poplite
 Dum, Virgo, primâ, dum mediâ die,
 Dum te salutamus supremâ,
 Et dubio tibi lucis ortu
 Septena coràm flamma Decembribus
 Collucet aris; dum tibi patrium
 Pæana dicit, supplicesque
 Accumulat pia turba ceras:
 Noster niuoso Vistula Carpato,
 Nosterque ab ipso fonte Borysthenes,
 Labentur in Pontum, nec Austrum
 Aut Gothicam metuemus Arcton.
 Errôrne mentes, ambiguas rapit
 An clamor aures? vox grauior cauâ
 Respondit è nube, & serenùm
 Non dubij micuère Diui.

AD STANISLAVM LVBIENSKI

Episcopum Plocensem, Regni Poloniae Senatorem.

O D E II.

Sunt & nouarum non vacuæ mihi
 Laudum pharetræ pro me reconditum
 O Musa telum : quem sonoro
 Pieridum iaculemur arcu ?
 Sit meta Præsul , cui modò Plocia
 Centum Poloni margine Vistulæ
 Eduxit armenta , & smaragdis
 Grande pedum , Tyrioque vittas.
 Inscribit ostro, se speciosius
 Plerumque doctæ Palladis artibus
 Indulget , & Musis amicam
 Gaudet Honor redimire frontem.
 Pulchro ligari fœdere gestiunt
 Libris Tiaræ. Romuleas super
 Aras Honori , & dedicatis
 Thura ferunt eadem Camœnis.
 Artisse quondam : sed vigil ambitus ,
 Si possit , ipsas Cœlituum solo
 Permiscet aras , atque ab alto
 Astra rapit Superosque cælo.
 Vester , Camœnæ , vester ad inclytas
 Stat Præsul aras, vos adamantinam
 Sparastis electro Tiarâ ,

Quà vitreo pretiosus amni.
 Pingit feracem Naruia Mœsiam :
 Vos & bicorni Palladium caput
 Pressistis auro , & gratulatâ
 Carmina personuistis vnda.
 Vos pectus altum , consiliis simul
 Absterfit atræ nubila patriæ ,
 Mulcetur , & fastidioso
 Excipitis reducem Senatû :
 Quondam & perenni viuere nobilem
 Donastis æuo , cùm tulit aureos
 Ad astra mores , atque auaro
 Egregij monitus **PSTR OKONI**
 Inuidit orco , candidus eloqui ,
 Verique diues : vos , miserabili
 Bellis inhorrescente Regno ,
 Consiliis facilique rerum
 Firmastis vsu ; ne popularibus
 Fatiscat vndis , neu malè pendulis
 Dextramque ceruicemque rebus
 Subtrahat , ille meis legetur.
 Pars magna chartis ; seu tenui lyrâ
 Dicam Geloni fœderis otia ,
 Maiore seu plectro Lechæi
 Arma virumque canam Gradini.

Regnum sapientis.

O D E I I I.

L Atè minaces horruimus Lechi
 Regnare Thracas. latius imperat,
 Qui solus, exemptusque vulgo
 Certa sui tenet arma voti.
 Imbelle pectus parce fidelibus
 Munire parmis; neu latus aspero
 Lorica cinctu, neu decorum
 Arcus amet pharetræque collum.
 An cimber, an te lectus ab vltimis
 Pictus Britannis ambiat, an Geta,
 Nil allabores: ipse miles,
 Ipse tibi pugil, ipse Ductor.
 Exile regnum, PAVSILIPi, sumus:
 Sed se obsequentem qui sibi subdidit,
 Hic grande fecit. si suasmet
 Ipse roget, peragatque leges
 Armata Regem non faciet cohors,
 Non tincta vulgi purpura sanguine,
 Aut nobili stellatus auro
 Frontis apex, teretique gemmâ.
 Rex est, profanos qui domuit metus:
 Qui cum stat vnus: castra sibi facit:
 Casumque fortunamque pulchro
 Prouocat assiduus duello,

Non ille vultum fingit ad improbi
 Decreta vulgi, non popularia
 Theatra, non illum trophæa,
 Non volucris mouet aura plausu.
 Beatus, à quo non humilem grauis
 Fortuna vocem, non tumidam leuis
 Expressit vnquam, curiosis
 Dum tacitus premit ora fatis.
 Ad prima si quis vulnera non gemit,
 Solo peregit bella silentio:
 Celare qui nouit sinistros,
 Ille potest benè ferre casus,
 Ille, & caducis se licet vndique
 Suspendat auris pontus, & in caput
 Vnius & flammæ, & vndam, &
 Vertat agens maria omnia Auster,
 Rerum ruinas, mentis ab arduâ
 Sublimis aulâ, non sine gaudio
 Spectabit, & latè ruenti
 Subiiciens sua colla cælo
 Mundum decoro vulnere fulciet:
 Interque cæli fragmina, lugubre
 Telluris insistet sepulchrum, ac
 Incolumis morientis æui
 Heres, ab alto prospiciet, magis
 Hæc magna quam sint quæ pedibus premit,
 Quam quæ relinquet; iam tum Olympi
 Non dubius moriturus hospes.
 Quò cum volentem fata reduxerint,

Nil interest, an morbus, an hosticus

Impellat ensis, quò supremum

Urget iter, semel aduehemur

Quam nauigamus semper in insulam:

Seu lata magnis strauimus æquora

Reges carinis: seu Quirites,

Exiguâ vehimur phaselo.

Illo beatum margine me meus

Exponat asser, cur ego sistere

Æterno reformidem quietus

Littore, si peritura linquam?

Celebris POLONORVM de Osmano

Turcarum Imperatore victoria, prælio ad

Chocimum Dacico, anno Domini M. DC.

XXI. VI. Non. Septemb. commisso parta.

Galesi Agricole Dacici Cantus inducitur.

O D E IV.

Dives Galesus, fertilis accola

Galesus Istri, dum sua Dacicis

Fatigat in campis aratra,

Et galeas clypeosque passim, ac

Magnorum aceruos eruit ossium;

Vergente serum sole sub Hesperum

Fessus resedisse, & solutos

Non solito tenuisse cantu

Fertur iuuenos : Carpite , dum licet ,

Dum tuta vobis otia , carpite ,

Oblita iam vobis vireta

Emeriti , mea cura , tauri ,

Victor Polonus dum positâ super

Respirat hastâ , sic etiam vigil

Sæuusque. Prô quantis , Polone ,

Moldauici tegis arua campi

Thracum ruinis ! quas ego Bistonum

Hic cerno strages ? quanta per auos

Disiecta latè scuta colleis ?

Quæ Geticis vacua arma truncis ?

Hac acer ibat Sarmata , (Thracibus

Captius olim nam memini puer.)

Hic ære squallenteis , & auro

Concanus explicuit cateruas.

Heu quanta vidi prælia , cùm Dacis

Confertus hastis campus , & horridi

Collata tempestas Gradiui ,

Ambiguis fluitaret armis !

Suspensa paullùm substitit alitis

Procella ferri ; donec ahenea

Hinc inde nubes sulphurato

Plurima detonuisset igni.

Tum verò signis signa , viris viri ,

Dextræque dextris , & pedibus pedes ,

Et tela respondere telis ,

Et clypeis clypei retundi.

Non tanta campos grandine verberat

226 LYRICORVM

Niualis Arctos, non fragor Alpium
 Tantus, renitenteis ab imo
 Cùm violens agit Auster ornos,
 Hinc quantus atque hinc impetus æreo
 Defusus imbri. Miscet opus frequens
 Furorque, virtusque, & perenni
 Immoritur breuis ira famæ.
 Diu supremam nutat in aleam
 Fortuna belli. stat numerosior
 Hinc Bessus, hinc contrà Polonus
 Exiguus metuendus alis.
 Sed quid Cydones, aut pauidi Dahæ,
 Mollesque campo cedere Concani,
 Quid Seres, auersoque pugnax
 Parthus equo, Cilicumque turmæ,
 Contra sequacis pectora Sarmatæ
 Possent fugaces? hinc ruit impiger
 Polonus, hinc Lithuanus; atro
 Quale duplex ruit axe fulmen:
 Aut qualis alto se geminus iugo
 Deuoluit amnis, raptâque cum suis
 Armenta siluis, atque aperto
 Præcipitat nemora alta campo.
 Heu quale sæuus fulminat æneo
 Borussus igni! non ego Liuonum
 Pugnæ, & inconsulta vitæ
 Transierim tua Russe signa.
 Vobis fugaces vidi ego Bistonum.
 Errare lunas, signaque barbaris

Derepta vexillis, & actam
 Retrò equitum peditumque nubem:
 Virtute pugnant non numero viri:
 Et vna siluam sæpiùs eruit.
 Bipennis, & pauca sequuntur
 Innumeras aquilæ columbas.
 Heu quæ iacentùm strata cadauerum,
 Qualemque vobis Ædonij fugâ
 Campum retexere? Hic Polonam
 Mordet adhuc Othomannus hastam:
 Hic fusus Æmon: hic Arabum manus
 Confixa telis: hic Caracas iacet
 Conopeis subter Lechorum
 Non bene pollicitus minaci
 Cœnam Tyranno. Spes nimias Deus
 Plerumque fœdos ducit ad exitus.
 Ridetque gaudentem superbum
 Immodicis dare vela votis.
 Quò me canentem digna trahunt equis
 Non arma tauris? sistite barbaræ,
 Non hæc inurbanâ, Camœnæ,
 Bella decet memorare buxo,
 Maiore quondam quæ recinent tubâ
 Scri nepotes; & mea iam suis
 Aratra cum bubus reuerti
 Præcipiti monet axe vesper.

PARODIA.

EX IOANNIS KOCHANOVVII
Poëtarum Polonorum Principis Libri II.
 Ode XXIV.

Cum Scythæ citeriorem Podoliam inopinatò inuasissent, populariter decantata.

ODE V.

ÆTerna labe, nec reparabile
 Polone damnum: Podoliam Getas
 Impunè vastare, & dolendas
 Ponè Tyram numerare prædas.
 Eheu pudendum! Threicij canes
 Egère præ se non popularium
 Armenta damarum, paternis
 Non iterùm reditura lutris.
 Pars impudicis vendita Thracibus,
 Pars Tauricanos iussa sequi Scythas.
 Eheu Gelonorum Polonis
 Strata canum caluere nuptis:
 Manus latronum ruris & oppidi
 Ignara, nostras intruit (heu pudor:)
 Vrbes, quibus pellita raptas
 Plaustra vehunt reuehantque gazas;
 Neglecta quondam sic peccorum lupi

Armenta vastant; quæ neque peruigil
 Seruat Magister, nec fideli
 Cura canum comitata gressu.
 Quantum Gelono pectoris addimus,
 Si versa turpi terga damus Scythæ,
 Iam panè laturo probrosas
 Ciuibus Imperiòque leges!
 Heu rumpe somnos, & vigiles age
 Polone curas, nec reuocabili
 Diffide fortunæ, aut fugaci
 Anteueni tua fata tergo.
 Tibi refuso nunc age sanguine
 Pulchri Gelonus nominis eluat
 Labem, & colono:um cruentis
 Damna riget lacrymosa riuis.
 Surgemus? an nos distinet aurea
 Mensæ supellex? quos manet (heu dolor!)
 Hæc mensa conuiuas? is auro
 Nempe bibat, cui dulce ferrum est.
 Neruum recusis in pretium scyphis
 Bello paremus, quæ malè per vias
 Sparfit platearum, tuendis
 Hæc eadem neget arca mutis?
 Hæc numerati, nos potioribus
 Seruemus ausis. pectora non priùs
 Quàm vulnerantur scuta: frustra
 Exanimem tegit umbo dextram.
 Me prisca lactat fabula: crescere
 Per ipsa Lechum damna, sed heu! recens

Ne me refellat fama , Lechum
 Damna suis cumulare damnis.

PALINODIA

ad Parodiam IOANNIS KOCHANOVVIT.

Cum victoria de Turcis parta renuntiaretur, ac paullo post STANISLAVS KONIECPOLIVS Exercituum Regni Poloniarum Ductor Campestris Scythas prosperis praliis fudisset.

ODE VI.

ÆTerna laudum nec violabilis
 Polone merces : sanguine Concanos
 Pacem redemisse , & reuictam
 Vno Asiam Lybiamque bello.
 Extrema latè quà rigido subest
 Europa cælo , cornua fregimus
 Lunæ , cui lustrat subactas
 Sol oriens moriensque terras.
 Io triumphæ : Lechiadæ Duces
 Egêre præ se signa fugacium
 Latè Gelonorum , Polonis
 Non iterùm reditura campis,
 Pars iussa pacis viuere legibus ,
 Pars fœderatâ cedere Daciâ :
 Io : Corallorum Polonis

Signa ducum micuere templis.
 Gens quæ niuali deuia Caucaſo,
 Vndaſque terrasque, & dubium manu
 Concuffit orbem; non decoro
 Anteiſt ſua fata tergo.
 Nocturna quondam ſic humili meant:
 Sub antra grefſu degeneres lupi,
 Si quando venantùm tumultu
 Auia perſonuere luſtra,
 Quantum cruenti pectoris & Gotho
 Dememus hoſti, qui modò Liuonum
 Terras repentinâque cinctam
 Terruit obſidione Rigam!
 Sed ne ſecundis heu niſiùm pij
 Credamus armis: ſæpè ſuum leuis
 Fortuna victorem reliquit:
 Et medios ſecuit triumphos
 Contemptus hoſtis ſic Lacedæmonum,
 Sic bellicoſi mœnia Romuli
 Creuere contemptu, & perennes
 Gentibus impoſuere frænos.
 Dat ira vires quæ tumido dolet
 Ab hoſte temni: ſunt & inermibus
 Iræ columbis, ſunt echinis,
 Sunt apibus ſua tela paruis.
 Hic ipſe qui nunc improbus æreas
 Tutùm fluenti Danubio Geres
 Neſcit catenas, cùm ſecundis
 Podoliam populatus armis

Spernet Lecheæ robora dexteræ :

Me vate , tinget sacrilegâ Lechos

Ceruice mucrones. potenti

Sic Nemesi , placitumque fatis

AD CÆSAREM PAUSILIPIVM

Dini Davidis Regis & Vatis Lyrica Pœ-

si Latinam non esse parem.

O D E V I I.

IEssea quisquis reddere carmina

Audet Latini pectine barbiti ,

Audet redordiri superbæ

Turrigeras Babylonis arces.

Quantus Poloni è vertice Carpati

Ruptis inundat Vistula fontibus :

Se fert , inexhaustusque tanto

Ifacius ruit ore Vates.

Vtcumque Pastor duxit in auias

Armenta valleis , aut gelido super

Iordane , muscosæque Bethles ,

Aut liquidis Acaronis vndis :

Dulci renarrat carmine melleis

Manasse retio sæcla liquoribus ,

Vinique riuos , & vetustas

Lacte nouo trepidasse ripas :

Seu fortè miles belligeras lyrâ

Transsumit hastas , & Superùm pio.

Scutumque loricaque Regi
 Induitur, femorique magnum
 Appendit enses, qui malè pallida
 Vrat minaci sidera fulgure,
 Urbesque Regesque, & tremendo
 Regna metat, populosque ferro
 Seu Christianis grande nepotibus
 Euoluit æuum, siue adamantinis
 Decreta cæli fixa valuis;
 Siue hominum Superùmque Patrem
 Stellante mundi sistit in atrio,
 Cùm toruus alti nube supercili
 Diudicandorum supremus
 Consilio sterit in Deorum.
 Illi & propinquus Terror in aureo,
 E Fas, & Æqui strenua Veritas,
 Et Candor, assedère scamno,
 Et liquidæ sine nube Leges.
 Quis ducat æquo pectine sutilem
 Et luce pallam? quis sub ianthini
 Tentorio cæli sedentem,
 Quis rutilis diadema dicat
 Crinale stellis? quis memoret Deum
 Latè trahentem syrma per aureum
 Mundi pauimentum, sequaci
 Sidera conglomerare limbo?
 At quantus inter Niliacas chelyn
 Intendit vndas, cùm reducem Pharo
 Mosen, Erythræisque ducit

Ifacidùm pia castra lymphis?
 Hinc ruptus atque hinc artificio lyrâ
 Pontus rigenti diffiliit freto, &
 Circùm pependerit euntes
 Marmoreis maria alta muris,
 Vidère stratis te Deus æquora
 Vidère tonsis, & liquido pede
 Fugère: porrectas in altum
 Ipse timor glaciauit vndas,
 Et stare iussit: non humili sono
 Terrasque & ictos increpuit polos
 Armatus æther: hinc rubenti
 Fulgura dissiluére rimâ:
 Interque crebræ verbera grandinis,
 Vndasque, flammæque, & trepidantium
 Duella ventorum, superbi
 Frænigeras Pharaonis alas,
 Currusque, & hastas, sanguineum mare
 Iam non inani nomine proruit
 Latè superfusam: cruentos
 Seruat adhuc memor vnda sulcos.
 Tum verò victor quadriugas super
 Sublimis auras se Deus extulit,
 Longéque frænatis tetendit
 Sacra Notis Zephyrisque lora:
 At læta circùm flumina vitreis
 Plausere palmis, & velut arietes
 Succussa certatim supinis
 Culmina subsiliere siluis.

Hæc nos nec olim Sarmaticâ rudes
 Ausi Camœnâ : nec modò Dardanas
 Culti per arteis , fortiore ,
 PAVSILIP I, recinemus æstro.
 Satis datari , si Salomoniam
 Vtcumque lenes tendere barbata,
 Castam Sunamitum , & pudicos
 Carmine sollicitamus ignes.

LAUS DANTISCI.

*Memoratur insignis Dantiscanorum de
 Classe Teutonicâ victoria, & fides erga
 Polonia regnum collaudatur.*

ODE VIII.

QVæ puppis aut quis Pegasus ultimas
 Tibi dicatum carmen in insulas
 Portabit , ô sidus Borussæ
 Gentis , Hyperboreique latè
 Regina cæli , quæ vitrei super
 Sedisse felix margine Vistulæ,
 Terrasque liquentesque circum
 Oceani speculata campos,
 Iniecta septem fræna Trionibus
 Doctâ relaxas & cohibes manu,
 Vtrimque pollens , siue tellus,
 Siue tuas tremat vnda leges?

Gazas tuorum non ego ciuium
 Canam profanus : non ego turribus
     Balthim coronari , & trecentas
         Portubus aduigilare proras
 Non , quòd Britannos nauiget , aut tuus
 Eoa remus verberet æquora :
     Non quòd tuis Ormusianæ
         Mercibus infremuere ripæ.
 Non , aut propinquas digna Palatia
 Æquare nubes , aut Superùm canam
     Delubra , non imaginosis
         Atria conspicienda ceris.
 Olim reuictos consilio dolos
 Dicam Plauenl. cetera distuli
     Nondum Ausus Amphion perennes
         Cantibus ædificare mutos.
 Humana quidquid composuit manus ,
 Humana rursus difficiet : iacet
     Ingens Alexandria , & altæ
         Mœnia procubuère Romæ.
 Natura cassos subruit æmulæ
 Artis labores. heu malè prouidi
     Casura mortales in altum
         Extruimus , colimúsque , iisdem
 Mox obruendi ! Troia premit Phrygas ,
 Graios Mycænæ : sola Fides super
     Turrita terrarum sepulchra
         Euenit , & iacuisse gaudet ,
 Quidquid caduco condidit omine

Non sola virtus, oppida Ciuium
 Virtus tuetur, non athena
 Claustra, Semiramiaëve turres,
 Non sulphuratis feta tonitribus
 Tormenta, non arx clausa decemplicis
 Errore muri, sola diros
 Vrbe Fides prohibebit hostes.
 Hac arte lato Teutonas æquore
 Vrbs magna fundis, quam neque callidum
 Perrupit aurum, nec dolosi
 Munera blanditiæque belli.
 Nam Fas, & Æqui prisca Seueritas,
 Simul potentum limina Ciuium,
 Muniuit, & dona & repulso
 Arma retrò retulère gressus.
 Mœstum locuto iam redeuntibus
 Signis Magistro; nunc ego (prò pudor)
 Ferar per Europen celebris
 Fabula, dedecorasse sacri
 Leges Gradiui, & degenerem dolo
 Armasse dextram, non ego (prò dolor)
 Ferro Borussia nec auro
 Dedecores animos probaui;
 Vtrimque fœdus, classis in vltimam
 Dissiecta Thulen, & profugæ rates
 Heu turpe vulgabunt PlauenI
 Opprobrium: vice plus quaternâ
 Tentata nostris mœnia classibus
 Stetisse, & auri muneribus meas

Ferrum regessisse in carinas,
Non iterum reditura dona.

Quem fœderatis nunc ego nuntium
Mittam Sicambri? quos ego Teutonum
Fastis recensebo triumphos?

Quæ patriis spolia ampla fanis?
Frustrâ pudendis Fama superstitem
Narrat ruinis. ô ego naufragus
Perisse dicar? donec alter

Me melior puido triumphus
Excuset orbi: si tamen hoc quoque
Fortuna versâ iam negat orbitâ,
Me vera non falso probriosum
Naufragio Libitina condar.

AD ROMAM.

Eam bonarum artium nutricem esse.

ODE. IX.

SEcunda cælo Roma, perennia
Quam iura dantem quadriiugo vehit
Hinc Africa Europæque supplex,
Inde Asia Americæque curru,
Olim cruentis non sine præliis
Frangere terras aspera, nunc potens
Pacis sacramento quietæ
Belligeras cohibere gentis,

Nec omne terram prospicit undique

Cælum, nec omnis parturit omnia

Tellus, & in magnis relucet

Discolor ingenii venustas.

Te mire cælum, te genius loci,

Et quæ bonorum copia plurimo

Se fundit è cornu, colendis

Mortibus ingenioque blandam

Fecere matrem, non tibi nubila

Mentes, sed album quæ generosius

Bibere solem, sunt aperto

Pectora candidiora cælo:

Verique pugna, & niuei vigil

Pubes Honesti: fulgurat indoles

Vultuque, cultuque, & fideli

Non dubius sedet ore Candor.

Sunt & benignæ quæ bona pectoris

Ornant Camœnæ, non veteres ego

Vates, & ignotos amico

Carmine sollicitabo maneis:

Testis mearum viuida **BENCII**

Thalia laudum: testis amœnior

Argenteis **GALLVTIORVM**

Barbitos insonuisse neruis.

Testis feroci qui premit impetu

Papianiani prælia pectinis

DONATVS: heu testis Tragœdiæ

Postuma Calliope **STEPHONI**,

Diuesque **STRADÆ** cultus, & integer

240 LYRICORVM

GVINISIANVS candor & aurei
 Lepos PETRUCI, aut qui Latino
 Dulce fuit GODEFRIDVS ore.

Quamquam nec armis desit idonea
 Campoque pubes : & tibi Thracium
 Depræliaturos Tyrannum

Magnanimos Latium nepotes
 Cultuque & almis educat artibus ;
 Qui regna Cypri , qui Rhodon asserant
 Armis , Palæstinósque colleis ,
 Et Solymi iuga parricidæ.

Vidi Latinas , vidi ego , ludicro
 Latè Phalangas feruere prælio ,
 Primi rudimentum Gradiui ,

Dum Ligurum Allobrogúmque quondam

VRBANVS acres non sine numine
 Componit iras , cùm fera militum
 Ferrara vicinum quietis

Eridanum monet esse ripis.
 Heu quanta bello robora ! non mihi
 Indictus olim vixeris , altiùs

TORQVATE fraternâ sonari
 Digne lyrâ , Comitum propago
 TORQVATE Regum. te Latiis grauem
 Bohemus armis , te validum leues

Sensère Daci , tu perempti
 Non humilis socius BVQVOI,
 Tunc Vaticano primus in agmine
 Pugnam docebas : qualis adhuc rudem

Chiron

Chiron Achillem, qualis alto
Æmona Proteſilaus Æmo.

Dicent COLUMNAS qui grauioribus

Dicent Camœnis edomitum mare, &

Opima Naupacti trophæa, &

Auſonio pia bella ponto.

Non & ſonandus non geminus pari

URSINVS æstro? ſed benè credidit

Imbelle plectrum, non pharetram,

Autabilem mihi Phœbus arcum.

AD Q. DELLIVM.

*Non tam populari exemplo, quàm potius
rationis ductu vitam eſſe inſtituendam.*

ODE. X.

DELLI, ſi populo duce
Vitæ degenerem carpimus orbitam,

Erramus, procul arduis

Virtus ſe nimiùm ſepoſuit iugis.

Illuc quò via tritior,

Hoc eſt certa minùs. Longus inutili

Error neſtitur ordine:

Et mores populum, non ratio trahit.

Casu viuitur, & viam

Non metam premimus, quà præcuntium

Per veſtigia ciuium

Infanæ strepitus plebis , & improbæ
Voces inuidiæ vocant.

Exemplis trahimur , & trahimus retrò,
Soli nemo sibi est malus ,

Nulli vita sua est : dum vaga postero
Turbam turba premit gradu ,

Sunt primi exitio sæpè sequentibus.
Me Parnassus & integer

Plebeiis Helicon cœtibus eripit
Sublimem : vnde vagantium

Errores animorum , & malè desidis
Vulgi damna patent. iuuat

Ex alto intrepidum colle iacentia
Despectare pericula , &

Cautum non propriis viuere casibus.

AD SIGISMVNDVM LÆTVM.

*Gloria inanis despicientiam & silentium
commendat.*

ODE. XI.

LÆTE, quid cassis sequimur fugacem
Gloriam telis ? fugit illa Mauri
More, vel Parthi, regeritque ab ipso
Vulnera tergo.

Hospes vnus negat esse tecti
Garrulus vulgi fauor : hinc inani
Auræ rumores legit, inde veris

Falsa remiscet.

Hic velut nidum positurus hæsit,
Mox vbi vano vacuum tumultu
Pectus illudit, tacitis in altum
Subsilit alis.

Vera laus sciri fugit. ipse pulcher
Se suâ Titan prohibet videri
Luce : qui totus potuit latere,
Maior habetur.

Qui premit sacram taciturnitate
Pectoris gazam, benè non silenti
Tutus in vulgo, benè suspicaci
Regnat in aulâ.

Præterit mutas benè cymba ripas,
Quæ simul raucis strepuère saxi.
In latus cautam sapiens memento
Avertere proram.

AD IANVM LIBINIVM

Solitudinem suam excusat.

O D E XII.

Q Vid me latentem sub tenui lare
Dudum moretur, cum mihi ciuium
Atica certatim patefcant
Atria, sæpè rogas LIBINI.

Me plenus, extra quid cupiam? meo
In memetipsum clausus ab ostio,

In se recedentis reuiso
     Scenam animi, vacuúmque Iustro
 Viræ theatrum, sollicitus mei
 Spectator, an quæ fabula prodij
     Matura procedam, & supremo
     Numinis excipienda plausu.
 Omnes recenset Numen, & approbat,
 Vel culpat actus: quo mea iudice
     Si scena non læuè peracta est,
     Sim populo sine teste felix.
 Odi loquacis compita gloriæ
 Plebeia: quam cùm Fama fauentibus
     Euexit auris, sæpè misso
     Inuidiæ stimulata relo,
 Aut inuidentùm territa vocibus
 Parùm obstinatis & malè fortibus
     Dimittit alis. illa nudam
     Plangit humum, lacerósque faxis
 Affligit artus. Me melius tegat
 Priuata virtus, & popularia
     Numquam volaturum per ora
     Celet iners sine laude tectum:
 Semota laudem si meruit, verat
 Audire virtus tutiùs inuidi
     Longinqua miramur: propinquis
     Læuus amat comes ire Liuor.

AD CÆSAREM PAVSILIPIVM.

Aduersa constanti animo ferenda esse.

O D E XIII.

SI quæ flent mala lugubres
 Auferrent oculi, Sidoniis ego
 Mercarer benè lacrymas
 Gemmis, aut teretum merce monilium.
 At, ceu rore seges viret,
 Sic crescunt riguis tristia fletibus.
 Virget lacryma lacrymam;
 Fecundusque sui se numerat Dolor.
 Quem fortuna semel virum
 Vdo degenerem lumine viderit,
 Illum sepe ferit; mala
 Terrentur tacito fata silentio.
 Ne te, ne tua fleueris
 Quæ tu, care, vocas, PAVSILIPI, mala,
 Quam pellunt lacrymæ, fouent
 Sortem dura negant cedere mollibus.
 Siccas si videat genas,
 Duræ cedit hebes fors patientiæ:

AD CRISPVM LÆVINIVM.

*Rogatus cur sæpè per viam caneret ,
respondet.*

O D E XIV.

CVm meam nullis humeros onustus
Sarcinis tecum patriam reuiso
Lætus , & paruo mihi cùmque diues
Canto viator,

Tu files mœstùm : tibi cura Musas
Demit , & multi graue pondus auri ,
Quæque te quondam malefida rerum
Turba relinquet.

Diues est qui nil habet , illa tantùm
Quæ potest certâ retinere dextrâ,
Sèque fert secum , vaga quò migrare
Iussit egestas.

Quid mihi , qui nil cupiam , deesse
Possit ? vmbrosi placet vna Pindi
Vallis : ô sacrum nemus , ô iocôsæ
Rura Camœne !

Quæ meos poscet via cumque gressus
Delphici mecum , mea regna , colles
Itis , & festum comitante circum-
sistitis vmbrà.

Me Gothus sæuis religet catenis ,
Me Scythes captum rapiat , solutâ

Mente vobiscum potero tremendos
Viscere Reges.

AD MVNATIVM.

*Nihil in rebus humanis non tædio
plenum esse.*

ODE XV.

Nil est, MVNATI, nil, iterum canam,
Mortale, nil est, immedicabilis
Immune tædi. Clarus olim
Sol proavis atavisque nobis,
Parum salubris, nec maculâ reus
Damnatur vnâ: quidquid in arduo
Immortale mortales Olympo
Vidimus, inuidiæ caducâ
Fuscamus umbrâ. non placet incolis
Qui sol auitis exoritur iugis,
Aut prisca quæ dudum paternam
Luna ferit radiis fenestram.
Cælo quotannis, & patriis leues
Migramus aruis, hunc tepidæ vocant
Brumæ Bataurorum, huic aprici
Ausoniæ placuere soles
Frustrâ; fideles si dominum retrò
Morbi sequuntur, nec tacitus Dolor
Absistit, aut Veiente curru,
Aut Venetâ comes ire cymbâ.

248 LYRICORVM

Tandemque nobis exsulibus placent
Relicta. certam cui posuit domum

Virtus, huic numquam paternæ
Fumus erit lacrymosus aulæ.

Virtus agresti diues in otio

Sese ipse claudit finibus in suis

Plerumque, & insonti quietum

In paleâ folium reclinat.

AD EQVITES POLONOS.

*Illos quàm maximè campestribus præliis
idoneos esse.*

O D E XVI.

Nec Lechus neque Lechicis
Proles ille fuit nata nepotibus,
Primus qui docuit suis

Vibes Sarmatiæ fidere machinis.

Campestris bene Sarmatæ

Campo bella gerunt: sub Ioue libero

Natam militis indolem

Frustrâ belligero clauditis otio;

Arctis oppida mœnibus

Virtutem cohibent, dum malè fortibus

Addunt consiliis moram, &

Crescentes hebetant Martis adoras.

Sic non vincimus, vt diu

Vincamur, miseri, ni vetet exteri

Campèstris manus auxili
 Hostem quassa diu cingere mœnia ,
 Aut vis viuida ciuium
 Rumpentis nebulam more tonitru
 Clauso proruat oppido ,
 Et murum solido pectore suppleat.
 Agrestes meliùs feræ ,
 Quarum non vacuis iurgia sub iugis ,
 Sed plano generosior
 Campo pugna calet , prodit inertibus
 Antris impaudus leo ,
 Hostem conspicuis sternere collibus.
 Àer ingenuis patet
 In pugnas aquilis. mollibus euolat
 Nidis , cum violentior
 Visis accipiter pugnat oloribus.
 Quid nos picta leonibus
 Frustrà parma tegit ? cur Iouis alitem
 Aut cur accipitrem cauo
 Gestemus clypeo , si malè Martiæ
 Respondet nota dexteræ ,
 Nec pulso resonat gloria pectori ?
 Quòd si non vacuum genus
 Iactamus timidi , cur fugimus sacrum
 Immiscere periculis
 Cælo teste caput , non sine stemmate ?
 Magno magna ruant loco ,
 Aut vincant. videat sol meliùs mori
 Quos nasci benè viderat ,

Et laudis spatium mors habeat suæ;
 Hac virtute Chaber vagum
 Sub consanguineæ iura Poloniæ
 Iussit ire Borysthenem,
 Captiu'que super marginibus Salæ;
 Et Silesidos Oderæ,
 Metas imperio fixit aheneas,
 Quà certo pede gloriam
 Stantem non stabilis præfluere liquor,
 Nos fœdam Lare patrio
 Ætatem tegimus, solliciti parùm,
 Quàm vicinus aret Gothus,
 Vel quàm frugiferæ rura Podoliæ
 Creber diripiat Scythes:
 At non & madidi sub iubar Hesperii
 Inter pocula nescij
 Noctem sanguineo ducere iurgio.
 Quòd si prima senes hyems
 Admouit tepido cum pueris foco,
 Patrum dicere prælia
 Hausto non humiles historici mero,
 Fecundam scelerum pij
 Ætatem querimur, quam noua posterum
 Inter pocula liberis
 FLEMUS, quæ miseri sæcula fecimus.

AD VIOLAM.

*Kalendis Maij quotannis Pueri IESU
caput coronaturus.*

ODE XVII.

A Vrora veris, punicei recens
Regina campi, cinge mei precor
Frontem puelli: cur sub auro
Paruulus heu grauibúsque gemmis,
Aut sub prementis sidere purpuræ
Laboret? ô cui pauperies mei
Regnum dicauit, neçte fertum,
Neçte meo diadema Regi.
Paruo coronat munere se Deus
Plerumque, si quæ paupere dat manu
Diues voluntas: dona magnis
Parua animo placuêre magno.

AD ROSAM.

*Quotannis Kalendis Junij D. Virginis
caput coronaturus.*

ODE XVIII.

Siderum sacros imitata vultus
Quid lates dudum rosa? delicatum
Effer è terris caput, ô tepentis
Filia cæli.

Iam tibi nubes fugiunt aquosæ,
Quas fugant albis Zephyri quadrigis,
Iam tibi mulcet Boream iocantis
Aura Fauoni.

Surge, qui natam deceant capilli
Mitte scitari: nihil heu profanæ
Debeas fronti, nimium seueri
Stemma pudoris.

Parce plebeios redimere crineis,
Te decent aræ: tibi colligenda
Virginis latè coma per sequaceis
Fluctuat auras.

AD IESVM OPT. MAX.

EX SACRO SALOMONIS EPITHALAMIO.

*Indica mihi quem diligit anima mea, ubi
pascas, ubi cubes in meridie.*

O D E XIX.

DIcebas abiens : Sponsa vale, simul

Vicisti liquidis nubila passibus.

Longam ducis, I E S V,

In desideriiis moram.

Ardet iam medio summa dies polo,

Iam parcit segeti messor, & algidas

Pastor cum grege valleis,

Et pictæ volucres petunt.

At te quæ tacitis distinet otiis

O I E S V regio? quis mihi te locus

Cæcis invidet umbris,

Aut spissâ nemorum comâ?

Scirem, quo iaceas cespite languidus,

Quis ventus gracili præflet anhelitu,

Quis riuus tibi grato

Somnum prætereat sono;

Ah! ne te nimio murmure suscitent;

Nostræ diluerent flumina lacrymæ,

Et suspiria crudis

Miscerentur Etesiiis.

AD DIVAM VIRGINEM.
CARMEN VOTIVVM.

ODE XX.

Regina terris non humili, Deum
 Enixa partu, cui vigiles comam
 Flammæ coronauere, & albo
 Sidera circumiere gyro,
 Vt cumque viles respicis aureâ
 E nube terras, lenior excipe
 Non antè testudo locutis
 Quæ mea cumque sonat Camœnis,
 Me torua circum mugiat horrido
 Malea ponto, me fera sorbeat
 Charybdis, enantem per ipsas
 Eripiet tua dextra morteis.
 Importuosi seu iubar æquoris
 Audire gaudes, seu Pelagi Pharos,
 Seu certa tu maus vocari
 Ambiguus Cynosura nautis:
 Seu naus olim credita naufragum
 Seruasse sæclum, cum scelerum Pater
 Vltor superfuso Gigantum
 Obrueret genus omne cælo:
 Me pestilenti Sirius halitu
 Afflet, cadacum tu benè proteges
 Vmbrâ clientem, seu comanti

Dulce vires Terebinthus auro,
 Seu celsa gaudes Cedrus in arduo
 Nutare Sina, seu Libano super
 Cupressus, aut latè Cadanis
 Populus aspicienda campis.
 Dicam & minoris carmine barbiti
 Inter seueras nobile Liliū
 Florere spinas, & comantem
 Flore Deo tremuisse Virgam.
 Cingat frementū me globus hostium,
 Dicere denso Exercitus agmine
 Alas, & æqualem reductis
 Cornibus explicuisse campum :
 Dicere virgo Turris, eburnea
 Dicere Turris, quam nec aheneus
 Perrumpat imber, nec ruinam
 Flamma graui meditata plumbo.
 Quòd si canoro carminis alite
 Indis morantem Musa cubilibus
 Hortetur exire, & nigrantes
 Luce nouâ reparare terras :
 Non & benignis respuis auribus
 Aurora dici : surgis & integro
 Nunc Luna vultu, nunc Eoo
 Cynthius inueheris triumpho.
 Quocumque gaudes nomine, me tuum
 Tuere Mater, si mihi per tuas,
 O Virgo, non immunis aras
 Mica salit, Cilicésque nimbi.

Hic Vaticanis non sine laureis
 Appendo functum carmine barbitum, &
 Olim Polonorum trophæa
 Sollicitam cecinisse buxum.

EX SACRO SALOMONIS EPITHALAMIO.

*En dilectus meus loquitur mihi : Surge,
 propera amica mea, columba mea, for-
 mosa mea, & veni. Iam enim hyems
 transijt, imber abiit, & recessit : flores
 apparuerunt in terrâ nostrâ, tempus pu-
 tationis aduenit : vox turturis audita est
 in terrâ nostrâ : ficus protulit grossos
 suos : vineæ florentes dederunt odorem
 suum. Surge, amica mea, speciosa mea,
 & veni.*

ODE XXI.

FAllor ? an Elysij læuâ de parte Sereni
 Me mea vita vocat ?
 Surge soror, pulchris innectito lora columbis,
 Pulchrior ipsa super
 Scande rotas, Libanîque leuem de vertice currû,
 Has, age, flecte domos.
 Ad tua decidui fugiunt vestigia nimbi,
 Turbidus imber abit :
 Ipsa subinnocuis mitescunt fulmina plantis,

Ipsa virescit hyems.

Interea sacris aperit se scena viretis,

Sub pedibusque tibi

Altera floret humus, alterque vagantia late

Sidera pascit ager.

Hic etiam trepidi pendent e rupibus hœdi,

Præcipitesque capræ,

Hinnuleique suis, passim dum flumina tranant,

Luxuriantur aquis.

It leo cum pardo viridis de colle Saniri

Mitis uterque regi,

Cumque suo passim ludunt in montibus agno

Exsuperantque iuga.

Plurimus hos circum tacito pede labitur amnis,

Pumicibusque cauis

Per violas lapsæ, per decliues hyacinthos,

Exspatiantur aquæ.

Lenè fluunt riui, muscosis lenè susurrus

Murmurat e scopulis.

In vitreo pisces saliant hilares crystallo,

Dulcè queruntur aues.

Nec verò, si mœsta placent solatia, cælo

Flebile murmur abest:

Nam sibi dum vestro regemunt ex orbe palūbes,

Huc sonus ille venit,

Sic dum se viduo solatur carmine turtur

Gaudia nostra placent.

Cetera non desunt. pronis vindemia pendet

Officiosa botris.

Hic etiam vulgò violas, albertia vulgò

Vngue ligustra leges :

Ipsa tibi, leti succos oblita priores,

Mitia poma cadent :

Ipsæ maturá labentur ab arbore ficus,

Percutientque sinum.

Interea falcem vindemia nescit, aratrum

Saucia nescit humus.

Ipsæ sponte virent segetes, innoxius ipse

Messibus albet ager.

Præbent hospitium platani : præbet formosos

Graminis herba toros.

Cædua Panchæos sudant opobalsama nimbos,

Et genialis odor

Adspirat quoties, nutantibus hinc atque illinc

Ingruit aura comis.

Surge, quid indignos ducis per tædia soles ?

Surge, age, cara soror.

Ecce tuis ipsæ iam circum fræna columbæ

Ingemuère moris.

Huc age, formosas formosior ipsa columbas

Hospita flecte soror.

AD VIRGINEM MATREM.

*Quasi aurora consurgens, pulchra ut luna,
electa ut sol, terribilis ut castrorum acies
ordinata.*

O D E XXII.

Quando te dulci sine prole solam
Miror, Eoo reducem cubili,
Miror Auroram croceo rigantem
Æthera nimbo.

Mater at nato simul adstitisti,
Integram miror radiare Lunam,
Ora debentem, radiosque & almo
Lumina Soli.

Cinge maternis puerum lacertis :
Sol eris, vel quæ vigil explicatis
Siderum turmis Acies tonantem
Circumit aulam.

AD CICADAM.

O D E XXIII.

O quæ populeâ summa sedens comâ,
Cæli roriferis ebria lacrymis,

260 LYRICORVM

Et te voce, CICADA,

Et murum recreas nemus.

Post longas hyemes, dum nimiùm breuis

Æstas se leuibus præcipitat rotis,

Festinos, age, lento

Soles excipe iurgio.

Vt se quæque rapit: nulla fuit satis

Vnquam longa voluptas,

Longùs sæpiùs est dolor.

AD D. VIRGINEM
MATREM.

*Pæan militaris POLONORVM, quem
Diuus ADALBERTVS Archiepis-
copus Gnesnensis POLONORVM
Apostolus & Martyr conscripsit, Re-
gnóque POLONIARVM testa-
mento legauit.*

*Poloni acie explicatâ manum cum hoste
collaturi populariter decantant. Petrus
Skarga olim SIGISMVNDI III.
Polonorum Regis Theologus in vitâ D.
ADALBERTI recensuit & expli-
cuit. Auctor ex Polonico carmine in
Latinum vertit.*

ODE XXIV.

Dua per latas celebrata terras
 Cælibi Numen genuisse partu
 Mater & Virgo, genialis olim
 Libera noxæ :
 Dulcè ridentem populis Puellum
 Prome formosis bona Mater vlnis ,
 Expiaturum populos manu de-
 mitte Puellum.
 Apta dum nostris venit hora votis,
 Supplices audi, meliore mentes
 Erudi voto, sociâ Puellum
 Voce precamur.
 Integram nobis sine labe vitam,
 Prosperam nobis sine clade mortem,
CHRISTE, stellatâque **MARIA** Diuûm
 Annue sedes.
 Numinis natam tibi crede prolem,
 Qui pius credi cupis : ille multis
 Pressus ærumnis populos ab imo
 Eruit orco.
 Ille non vmquam pereuntis æui
 Scripsit heredes, & inobsequentis
 Præsidem leti, cohibet seueræ
 Lege catenæ :
 Ausus indignum tolerare letum,
 Sontis Adami memor, ille necdum

Præuius ductor penetrarat alti
 Limina cæli,
 Donec informi Deus è sepulchro
 Prodiit victor : bene iam supremo
 Assides Adam folio perennis
 Hospes Olympi.

Nos tuam plebem sobolémque sanctis
 Adleges campis , vbi regna Diuùm
 Gaudij torrens & inundat almi
 Flumen amoris.

Saucium nobis latus & cruentas
 Ille plantarum manuúmque plagas
 Sustinet : nobis medicos latus de-
 stillat in imbres.

Hoc fide concors animique maior
 Turba credamus , scelus eluisse ,
 Et salutarem patuisse nobis

Vulnere CHRISTVM.

Ite , iam fœdam (monet hora) labem,
 Ite , mortales prohibete : magno
 Carmen & totam sine fraude mentem
 Impendite Regi.

Tu tuâ , VIRGO , Sobolémque Regémque
 Ætheris , leni prece , ne malorum
 Turbo per præceps cumulosque sese
 Explicet omnes.

Siderum ciues , facilem precati
 Siderum Regem , referate cælum,
 Ciuibus terræ socialis olim

Turba futuri.

Ille nos, I E S V, locus, illa tecum
Regna coniungant, vbi nos canentùm
Cælitum pridem vocat in beatam
Exercitus aulam.

Sic erit, votis iteramus omnes,
Sic erit, septem bona verba læto
Profer euentu Pater, & beatos
Pande Penates.

DIALOGVS

PVERI IESV ET VIRG. MATRIS.
CARMEN VOTIVVM.

Ex Cant. Canticor. I. IV. V. VI. & VII. Cap.

O D E XXV.

Puer. VIRGO sidereis pulchrior ignibus,
Auro fulgidior, lucidior vitro,
Rubro gratior ostro,
Albâ candidior rosâ.

Virgo. I E S V purpureo clatior Hespero,
Lunâ splendidior, Sole serenior,
Vernis gratior aruis,
Hibernâ niue purior.

Puer. Sic fulges oculis, vt geminus propè,
Qui cùm lusit agtis fons Eſeboniis,

Clausum stare quieto

Se miratur in otio.

Virgo. Sic luces oculis, vt geminæ propè
Lucent, seu fluuio, siue liquentibus
Lotæ lactæ columbæ
Assedere canalibus.

Puer. Ornant ingenuæ colla tibi comæ,
Lydis lota velut purpura fontibus,
Summis aut Galaadi
Declines capræ iugis.

Virgo. Ambit pulchra tuas cæsaries genas,
Qualis frondifluis palma viret comis,
Qualis coruus in ipsis
Plumarum tenebris nitet.

Puer. VIRGO lenè tuis verba fluunt labris,
Hyblæo veluti mella fluant fauo,
Aut demissa solutis
Errent flammea tæniis.

Virgo. IESV, dulce tuis ora natant sonis,
Infuso veluti pocula cæcubo,
Aut humecta caducis
Gemment lilia roribus.

Puer. Mammæ sunt similes hinnuleis tuæ,
Qui tondent teneris lilia moribus,
Dum se fessus anhelò
Inclinet senio dies.

Virgo. Certant NATÈ tuis vberibus botri,
Botri, quos viridis parturiit Cypros.
Aut quos educat almis

Engaddus

Engaddus viridariis.

Puer. Quisquis VIRGO tuas aspiciet genas,
Pœnis aspiciet mala rubentia
Ramis: cetera claudunt
Imo se bona pectore.

Virgo. Quisquis N A T E, tuis hæserit in genis,
Pictam dispositis artificio manu
Liliisque, rosisque,
Emirabitur aream.

Puer. Qui te non amat, est barbarior feris,
Pardis asperior, tigride sæuior,
Impacatior vrsis,
Iracundior anguibus.

Virgo. Qui te non amat, est marmore durior,
Saxis horridior, furdior æquore,
Inconstantior auris,
Immansuetior ignibus.

AD AVRAM

ODE XXVI.

AVra, quem veris tepor & serenâ
Thraciæ vectant animæ quadrigâ,
Huc ades, quâ te vocat hospitali
Populus umbrâ.

Hic tibi liber Zephyrus comas per-
sultet & ramos, vagus hîc supinas
Increpet frondes teneroque vexet
Gramina lusu.

M

Dum per apricos reuoluta flores,
 Vitreæ somnum fuga suadet vndæ,
 Méque suspensamque comante perfla

Barbiton alno.

Sic tibi cælum, lepidóque soles

Rideant vultu: pede sic liquenti

Ros tibi manet, tacitâque se sus-

pendat in herbâ.

Sic tibi Seres Cilicesque campi

Sospiti centum geminent odores:

sic adulantes violis rosarum

Pecte capillos:

Sic meo chordas quatiente plectro

Inter admissis digitos acutum

Sibilo Iudas, lyrico comes Po-

etria vati.

NOE VATICINIVM.

*Luxuriam præteriti, & Idololatriam futuri
 sæculi dequeritur.*

ODE XXVII.

DEmersa latè sæcula cùm Noë

Enauigaret, naufraga dicitur

E puppe prospexisse regna,

Et malè iam pelago latenteis

Fleuisse terras: Sæcula, sæcula

Libido fœdis mergit amoribus ;
 Totòque restinguendus orbis
 Oceano , simul omnis vno
 Peccauit igni , Scilicet impiis
 Polluta Regum limina nuptiis
 Spectante frustra Sole possent
 Stare diu ? Pudor , heu ! nefasque
 Nascentis æui , turpis amor , nihil
 Intaminatum liquit : & innocens
 Natura deformis nocenti
 Supplicium graue pendit vsu.
 Incesta fœdi fecimus omnia ,
 Et digna perdi. Marmoreis vbi
 Vrbes coronatæ Colossis ?
 Aut vbi turrigeræ potentum
 Arces Gigantum ? queis modò , liberi,
 Festo choreas agmine plausimus ;
 Delphines insultant plateis,
 Et vacuas spatiosa cete
 Ludunt per aulas , ac thalamos pigeræ
 Pressère phocæ : defluit illito
 Aurum lacunari , & refixæ
 Ad pelagus rediére gemmæ.
 Iam nec vetustis sculpta scientiis
 Famosa moles perstat , & aureis
 Inscripta maiorum sepulchris
 Funditus occubuère saxa.
 Ingens egeitas , & simul omnium
 Lactura rerum , flagitium , Dei

Cultúque delubrisque & aris ,
 Heu miserum malè nudat orbem !
 Iam iamque coget sæcula proprium
 Nescire Numen : nec scelerum graue
 Pensare permittet nepotes
 Supplicium. simul omne ripas
 Habebit æquor , rursus & inclyta
 Tellus in herbam surget , & aureus
 Titan inaurabit recenti
 Arua die , populisque magnus
 Crebrescet orbis. non eadem fluet
 Ætas , & auro deterius diem
 Procudet argentum , ac sonoro
 Belligerum gemet ære tempus :
 Tandemque ferro sæcula corruent.
 Et , qui malorum summus apex , Dei
 Oblita. me rerum parentem
 Sacrilego colet igne tellus :
 Falsumque numen (prô pudor !) impio
 Narrabor orbi, ceu veteri Chao
 Hac puppe discreuisse , & omnem
 Naufragio recreasse mundum :
 Mox stare terras , currere flumina ,
 Frondere siluas , arua virescere
 Iussisse paulatim , nitentis
 Frugibus explicuisse campos.
 Me Bactra Cælum , me Babylon Iouem ,
 Me Susa Solem , me Pharij suum
 Dicent Osyrim , me bifrontem

Aufoniæ colet ora Ianum.

At, ô potenti qui regis æthera
Terresque sceptro; verte, Pater, Pater,

Vndasque terrasque & trifidum

In caput hoc iaculare telum,

Eedusque iam nunc stragibus obruar

Labantis ævi: barbaricis ego

Solus superuiuam pudenda

Materies titulusque sacris?

AD DIVINAM SAPIENTIAM,

*Cùm noui è Germaniâ, Galliâ, Italiâque
motus bellici nuntiantur.*

ODE XXVIII.

O Mens quæ stabili fata regis vice,

Vt nos pulchra tui seria consili,

An te nostra vicissim

Delectent, age, ludicra?

Nam tu cùm variâ spargis opes manu,

Effusas lepto non sine iurgio

Raptamus, puerorum

Sparsas turba velut nuces.

Hic cùm scepra capit, frangit; hic antequam

Gestet, fracta videt. Fluctuat, heu! miser,

Alternâque potentum

Mundus diripitur manu.

270 LYRICORVM

Punctum est, fors auidis quod secat ensibus
 Inter tot populos. hoc precor vnicum
 Pauper : Secum auidi dum
 Pugnant, tecum ego rideam.

AD EQVITES POLONOS

Anno M. DC. XXX.

ODE XXIX.

QVos fera gignent sæcula posteros
 Narrabo vates. stemmata patriis
 Delete ne ceris, Quirites,
 Egregiis geminanda factis
 Olim minorum. si quid aui rudes
 Inominatâ gessimus àlire,
 Reducet in laudem, nepotum
 Auspicio meliore virtus.
 Non scuta frustra, non galeas decent
 Gryphesque pardique, arque leonibus
 Vexilla nequidquam, & chimæris
 Sarmaticæ micuère parma.
 Quis ille ductor Balthida Lechicis
 Incendit armis ? quod iuuenum recens
 Examen Arctoum Polonis
 Increpat Oceanum sub armis ?
 Iamque & minaces bella fremunt Gothi,
 Hinc Martis, atque hinc tonitruis
 Immugit vnda : iam propinque

Prælia conseruere proræ,
 Pro ! quantus armis in mediâ quoque
 Formosus irâ , quantus in arduum
 Assurgit ensem , quantus hastâ
 Per Gothicas iuuenis phalangas
 Exultat ? O lux , ô veterum recens
 Sidus Iagellonum , ô patriæ Pater,
 Primasque bellantis per vndas
 Sarmatiæ Cynosura saluc.
 Turrata saxis se tibi Suecia
 Muiisque pandit : iam tibi patrij
 Cultus , & heroes reuinxit
 Laurigerum diadema crines.
 Iam Vilna latè , iam veteris Craci
 Festo plateæ carmine personant :
 Tu Typhis alter , tu seuerus
 Belligero dare fræna ponto.
 Princeps agrestes , & nimum diu
 Tertæ tenaces Martis adoras
 Latum refudisti per æquor ,
 Ausus humo pelagóque magnum
 Miscere nomen. te niueis super
 Attollet altùm Fama curulibus ,
 Quà vesper atque Aurora sacrum
 Purpureo lauit amne crinem.
 Hæc tum madenti vespere , Sarmatæ,
 Canenda seris bella nepotibus
 Bis terque sub noctem lyrâque , &
 Nisouiiis iterate neruis.

Cras aut biremem , aut rursus equum citi
 Scandetis. Eheu ! quæ noua barbaris
     Effusa tempestas ab oris
         Fulminat ? agricolasque latè
 Camposque , frugesque , & pecorum procul
 Armenta vasto proruit impetu ?
     Impunè , prò pudor ! Polonas
         Thracia depopuletur vrbes ?
 At ô virorum quisquis amicior
 Marti , citato scande ratem pede :
     Quà pontus & neglecta Thracum
         Claustra vocant , vacuæque turres ,
 Perrumpe muros , dirue mœnia ,
 Inuade portas , sterne solo domos :
     Heu ! sterne Byzantî pudendis
         Templa diu famulata sacris.
 Io triumphè ! Sarmata Bosporo
 Et belluosæ fræna Propontidi
     Iniecit , Eoumque seris
         Imperium reparauit armis.
 At vos secundâ tempora Milites
 Umbrate lauru , dum gemino super
     Procedit Arctoüs triumpho
         Victor Agenoreumque retrò
 Frontis minorem , & compedibus grauem
 Ducit tyrannum ; dicite consono
     Vtrimque plausu : Tu tuorum ,
         Tu patriæ Pater , atque Cæsar.
 Post hæc auito Pax bona parieti

Suspendet enses; & patrias nouæ
 Narrabit ad tædas maritæ
 Emeritus sua bella coniux.
 Mox & quod atrâ Mars rapuit manu,
 Castæ reponent prole puerperæ;
 Nouique reptabunt per arcus,
 Scuta per & galeas nepotes,
 Iam nunc proterui, nunc etiam truces
 Ad sæua ferri fulgura: sed diu
 Neglecta pacabunt inuentam
 Otia, Palladijque ludi.
 Suâ quietus quisque sub arbore
 Cœnam pudici cum sociâ tori,
 Gnatisque, prosternet propinquo
 Pocula prætereunte riuo.
 Non aut malarum iurgia litium
 Emptusve iudex, sed bona veritas
 Componet itas, aut iocosi
 Vina super epulasque amici:
 Non spes bonorum, non studium lucri,
 Cogent potentem visere curiam,
 Tractusque longinquos viarum,
 Et viduos numerare menses,
 Quem manè siccum prima dies domo
 Dimittet, illum sera dies domum
 Potum reducet, & maritæ
 Excipient sine lite cœnæ.
 Mox ad paterni ruris amœnior
 Surget labores: siue suas leo

Æstiuus ad messes vocabit ,
 Siue redux ad aratra taurus.
 Sed ipsa messis spontè fidelibus
 Insurget agris ; non segetem graues
 Vrent auenæ , non feraces
 Sugēt iners paliurus agros :
 Sed alba rubris lilia cum rosis
 Canæque nardi stantibus annuent
 Hinc inde ventis : atque in omni
 Alta Ceres fluitabit aruo.
 Tunc ipsa labens æthere Faustitas
 Passim per vrbes neçtet , & oppida
 Lætas Napæarum choreas ,
 Quam niueus Pudor , & solutis
 Per colla passim Simplicitas comis,
 Rerumque plenis Copia cornibus
 Priscóque gauisæ sequentur
 Naiades Dryadesque cantu.
 Hæc vera dicat tunc ego præscius
 Dixisse vates : tunc mea carmina
 Discenda grandæui parentes
 Virginibus puerisque dicent.
 Frustrà : nam in vrnâ surdus & immemor
 Iacebo puluis. me tamen integræ
 Lauri coronabunt iacentem , &
 Circùm hederæ violæque serpentes.

AD IANVSSIVM SKVMINVM
TISZKIEVVICIVM
PALATINVM TROGENSEM.

*Cum BARBARÆ NARVZEVVICIÆ
coniugi carissima iusta persolueret.*

O D E XXX.

SI tibi pollicitum numen, si fata fuissent
Æternos fore coniugis annos;
Iure per assiduos, Procerum fortissime, fletus
Ereptam querere IANVSSI.
Quē Pietas quē non moueat non tristib⁹ vmq̃
Arx animi concussa procellis,
Et Pudor, & proni niueo de pectore sensus,
Et regina Modestia morum,
Aut bona sedulitas, aut non incauta futuri
Præfagæ solertia mentis?
Prouida sed longum magnis virtutibus æuum
Non audent promittere Fata:
Nec possunt, si quæ maturauère, profanis
Astra diu committere terris.
Nunc adeò parces longis onerare querelis
Depositum repetentia magnum.
Ingentes animi gazas, & robur, & aureo
Incoctum benè pectus honesto:
Sic Tanaquil, sic quæ cunctantem Claudia rexit

Virgineâ ceruice Cybellen,
 Quæque maritali successit Thessala fato,
 Et Latiis vaga Clœlia ripis:
 Ante diem raptæ viuunt post funera, vatum
 Perpetuos in carmine fastos.
 Illa quidem non si surdos ad carmina Manes
 Orpheâ testudine vincam,
 Eductas adamante fores, & ahenea rumpat
 Elysij pomœria muri,
 Reddaturque tibi. Stat nulli ianua voto:
 Nullis exorata Poëtis.
 Sunt tamen exiles insigni in limine rimæ
 Quæ possint arcana videri,
 Hæc ego, si nullos fallunt insomnia mancis,
 Aut vidi aut vidisse putauit
 Errantem campo in magno, quem gêmea circum
 Perspicuis stant mœnia portis:
 Auto prata virent; arbor crinitur in aurum:
 Crispantur violaria gemmis.
 Quæ nec Apellæus liquor, nec pulchra trigoni
 Assimulent mendacia vitri.
 Centum ibi formosis in vallibus Heroïnæ
 Æternum Pæana frequentant.
 Stant virides campo stellæ, madidisque corusca
 Conniuent sibi sidera flammis.
 Illa inter medias paruo comitata nepote
 Et roseo viuacior ore,
 Ibat ouans, grandemque sibi, grandemque nepoti
 Nectebat de flore coronam.

Cetera me vetuit magni caligo serini
 Mortali percurrere visu
 Nec tu plura velis. fatis est, cui fata dederunt
 Æternis mutasse caduca.

AD PHILIDIUM MARABOTINUM.

O D E XXXI.

Vides vt altum fluminis otium
 Rerum quietâ ludit imagine,
 Solemque lunamque, & sereno
 Picta refert simulacra cælo.
 Talem seueræ lege modestiæ
 Compone mentem: seu caput horridis
 Fortuna circumfultat vndis,
 Seu placidâ tibi mulcet aurâ.
 In nube semper rideat aureo
 Pectus sereno: quò meliùs sacros
 Deique Naturæque vultus
 Non dubiis imitetur vmbris.
 Pulchrum est quietâ mente volatili
 Instare Vero, nec trepido gradu
 Vigere Naturam nec inter
 Ambiguas fluitare causas;
 Sed mente fixâ ducere liquidos
 Rerum colores, & capitis sacrâ
 Ab arce prospectare Verum, &
 Fixa suis sua rebus ora.
 Frustrâ proteruis fræna damus feris;

Si nulla nostræ fræna proteruiæ
 Aptamus. excussère cælo
 Non vacui Phaëtronta fræno,
 Sed lege, currus. qui refugit sui
 Rex esse, regni nesciet exteri:
 Quicumque dat sibi, regendo
 Ille potest dare iura mundo.
 Ut mentis almo cuncta premas sinu,
 Ipsum seueris te preme legibus:
 Sic tu probis solers minister
 Consiliis, ego fidus auctor.

AD ALBEKTVM TVRSCIVM.

De suis somniis & lyricis.

O D E XXXII.

TVRSCI, seu breuior mihi
 Seu pernox oculos composuit sopor;
 Pennas Somnia læuibus
 Affigunt humeris; iamque virentia
 Latus prata superuolo,
 Quæ se cumque nouum molle tumentibus
 Campis explicuit nemus,
 Herbosæque patet scena superbiæ:
 Mox & nubibus altior,
 Mistus flumineis ales oloribus,
 Viuos despicio lacus,
 Et dulci volucrem carmine mentior;

Iam tunc nubila , iam mihi
 Blandis diffiliunt fulmina cantibus :
 Et quæ plurima circuit
 Collum , puniceâ vincior Iride
 Idem iam vigil , & meus ,
 Non ingrata simul somnia dispuli,
 Cùm ter mobilibus lyram
 Percussit digitis , immemor & ducis
 Nil sectator Horatij,
 Sublimis liquidum nitor in aëra :
 Et nunc littora , nunc vagas
 Siccis traiciens passibus insulas ,
 Nil mortale mei gero , &
 Iam nil sollicito debeo ponderi.
 T V R S C I , sæpè tamen mones ,
 Olim ne veteri clarior Icaro
 Veris fabula casibus
 Mutem Parrhasij nomina Balthici,
 Frustrà : nam memor Icarì ,
 Adde stultitiæ consilium breui :
 Nam , seu dormio , me torus ;
 Seu scribo , stabili sella tenet situ.

MATHIÆ CASIMIRI
 SARBIEVII
 SOCIETATIS IESV
 LYRICORVM
 LIBER QVINTVS.

AD D. VIRGINEM MATREM
*Cum in inclita Vilnensi Societatis IESV
 Academia Curriculo Philosophia finem
 imponeret, scholasticam praelecturus
 Theologiam.*

O D E I.

ET iam quietis anchora puppibus
 Littus momordit. soluite carbasa,
 Proramque, malumque, & virenti
 Remigium religate lauru.
 O cui frequenti plurima supplicat
 Stagira portu; si tibi consona
 Respondet ex omni iuuentus
 Turre, Palæmonijque flammis
 Risere montes: si tibi peruigil

Depræliantùm exercitus ignium
 Hinc pugnat atque hinc, atque ahena
 Puluereo tonat ore moles:}

Emancipatis adde clientibus
 Gratiam laborum, nec vacuum tui,
 O VIRGO, pubem; siue castris
 Siue tibi famuletur aris.

AD QUINTIVM TIBERINVM.

ODE II

Duitem numquam, TIBERINE, dices,
 Cuius Eois potiora glebis

Rura, Fortunæ sine fæce pulcher
 Riuus inaurat;

Quem per insignis geniale ceras
 Stemma clarauit, vaga quem per varbes;

Quem per & gentes radiante vexit
 Gloria curru.

Pauper est, qui se caret: & superbe

Ipse se librans, sua rura latam

Addit in lancem, socioque fallens

Pondus in auro.

Ceteris paruus, sibi magnus vni.

Ipse se nescit, pretioque falsæ

Plebis attollit, propriaque se mi-

ratur in vmbra.

Splendidam verâ sine luce gazam,

Turgidum plenâ sine laude nomen

Mitte; te solo, TIBERINE, disces
Esse beatus.

AD PAVLVM COSLOVIVM.

O D E III.

IAm pridem tepido veris anhelitu
Afflarunt reduces arua Fauonij:

Iam se florida vernis

Pingunt prata coloribus:

Stratus frugiferis Vilia puppibus

Grato præterabit rura silentio,

Quamuis proximus omni

Collis personet alite;

Quamuis & viridi pastor ab aggere

Dicat gramineâ carmina fistulâ,

Et qui nauita debet

Plenis otia carbasis.

Æquas Palladiis, PAVLLE, laboribus

Interpone vices. Cras simul aureo

Sol arriserit ore

Summorum iuga montium,

Scandemus viridis terga Luciscij

Quâ celsâ tegitur plurimus ilice,

Et se prætereuntum

Audit murmura fontium.

Illinc è medio tota videbitur

Nobis Vilna iugo; tota videbitur

Quæ Vilnam sinuosis

Ambit Vilia flexibus.

Illinc picta procul quæ radiantibus
Fulgent sana tholis , & geminam super

Despectabimus arcem ,

Magni regna Palæmonis.

Vt longo faciles Pacis in otio

Se tollunt populi ! nam tria tertio

Surrexere sub anno

Priscis templa Quiritibus :

Et quæ conspicuis se Gediminia

Iactant saxa iugis , & Capitolium ,

Et quæ tecta superbis

Intrânt nubilaterribus.

Auget magna , Quies : exiguus labor

In maius modico prouenit otio.

Hinc & terga virentum

Latè prospice collium.

Quæ nunc mobilibus nutat Etesis ,

Segni cana stetit sub niue populus

Qui nunc defluit , altâ

Hæsit sub glacie latex :

Qui nunc purpureis floret ager rosas ,

Immoto sterilis delituit gelu :

Verno quæ strepit ales ,

Hiberno tacuit die.

Ergo rumpe moras , & solidum graui

Eure deme diem. quem tibi candidus

Spondet vesper , & ælbis

Cras Horæ reuehent equis.

AD EQVITES POLONOS ET LITHVANOS.

Amphion, seu Ciuitas benè ordinata.

O D E I V.

EXteros mores prohibete pulchrâ
 Lege, Thebani: patriasque leges
 Et pios ritus, & auita gnatos
 Sacra docere.

Templa Fas sanctam, Fora lultret Æquum:
 Veritas, & Pax, & Amor per omnes
 Ambulet vicos: scelus omne castâ

Exulet vrbe.

Nullus est murus sceleri. per altas
 Urbium turres, triplicesque portas
 Pœna perrupit. Vigilant in omnes
 Fulmina culpas.

Concolor Vero Dolus, & superba
 Exulet regni fitis, & cupido
 Defidis lucri, tacitòque segnis
 Copia luxu.

Publicos discat germinare census
 Sæua paupertas: & in arma ferrum
 Sit satis. raptò malè pugnat olim
 Miles in auro.

Sive res bellis agitanda, siue
 Parce: collatas sociate vires.

Alta centenis meliùs recumbunt

Templa columnis :

Inter errantem scopulos carinam

Certiùs plures docuere stellæ :

Fortiùs proram gemino reuincit

Anchora morfu.

Gliscit æterno sociale nexu

Robur. arcanas opulentiorum

Ira per rixas agitata magnas

Eruit vrbeis.

Hæc vbi dulci modulante neruo

Dixit Amphion : ter eunte fluctu

Substitit Dirce, ter opaca mouit

Terga Cytheron.

Saxa resperunt, scopulique, circum

Deuio campos petiere saltu,

Et nemus, pronusque silex ab alto

Monte cucurrit.

At simul Vates tacuit : per omnem

Barbaræ rupes coiêre murum, &

Septies clauæ steterunt ahenæ

Cardinæ Thebæ.

AD IOANNEM PALMIUM.

*Ex Ioannis CochanouI Poëtarum Polono-
rum Principis Lib. II. Oda xx.*

*Cum Regni Poloniarum Ordines positus ad
Vistulam castris STEPHANVM I.
Regem Polonia dicerent.*

O D E V.

PALMI, futuri Regis inutileis
Omitte curas. Dudum adamantino
Cui fata subscripsere libro
Sarmatici diadema tegni,
Non Auster illum, non Boreæ domus,
Non limen Euri, non Zephyri dabit.
Rex est, POLONI, quem potenti
Rex Superum iubet esse voto.
Hic ipse (quamquam se propior daret
In regna Princeps) miserat extero
A sole Regem, qui relicta
Vela retrò citò ferret aulâ.
Quò vana pulchræ nomina gloriæ?
Quò pictus auro miles, & inclyti
Cessere Gascones? Inani
Spes tumidæ crepuere vento.
Fortuna naueis, & dubias agit
Fortuna pugnas. hæc popularibus

Ut cumque se miscet cateruis,
 Ambigui regit ora vulgi.
 Absiste verbis, Nos medio procul
 Campo coronam figimus arduâ
 In rupe Rex esto, priore
 Quisque emet sibi Regna cursu,

AD LIBERTATEM.

*Cum VLADISLAVS IV. maximis ad
 Vistulam Comitiis Rex Poloniae
 renuntiaretur.*

ODE VI.

NAM quæ reuisas limina dulciùs
 Mauortiarum maxima gentium
 Regina LIBERTAS, Polono
 Orbe magis, Litauisque campis?
 O prouidentis filia Consilii,
 O Faustitatis mater, & otij
 Beata nutrix, ô Polonæ
 Primus honos columenque gentis;
 Quæ sita multo sanguine gloria,
 Reperta multo! Regibus altior,
 Ipsâque Maiestate maior,
 Et Patriæ melior Magistra
 Felicitatis! leniter attrahe
 Frenos, & imâ nube super leuem
 Suspende curram quâ refusus

Vistuleas tibi propter vndas
 Hinc Lechus, atque hinc Littauus aureis
 Collucet armis, quâ tibi ciuium
 Tranquilla tempestas ouanteis
 Implet agros, prohibetque tota
 Latè videri. Non tibi sedimus
 Seruile vulgus: sed genus inclyti
 Mauortis, æternus Deorum
 Sanguis, Hyperboreoque clari
 Ab vsque Lecho, legibus additum
 Optare Regem: fallere nescij
 Quemquam, nec inuidere nati,
 Extera nec metuisse sceptrâ,
 Suoque magni. Publica clariùs
 Virtus per omnes emicuit gradus,
 Cùm magna libertatis vmbra
 Sceptrâ simul populumque texit.
 Tunc non coactis nobile viribus
 Omne obsoleto vitat in otio
 Latere robur; tunc aperto
 Ingenium volat omne campo,
 Ad vsque palmam: tunc faciles, neque
 Duri Quirites conspicuo palàm
 Parere Regi, per cruentum
 Laudis iter sequimur volentem
 Quacumque ducit. Sic gelidum caput
 Ausi niualis scandere Carpathi:
 Æmiquè victores nigrum cal-
 cauimus Æmoniaque collum.

Sic Thracis olim littora Bospori.
 Sparsumque latè terruimus Geten,
 Baltimque inaudacemque Cimbrum:
 Et spoliis Asiæ superbes
 Numquam otiosi vincere Leucotas,
 Metas Poloni fiximus imperi, &
 Ternam Boleslai columnam
 Triplice protulimus tropæo:
 Præter-triumphis vecta Borysthenem
 Volgamque pubes, belligeri super
 Aras Alexandri, & Laponi
 Cæruleas Aquilonis arceis.
 Scit læuus Ister, scit vitreis vbi
 Iungit Bootes æquora pontibus,
 Fractoque iam Mæotis arcu
 Sarmatici mala longa belli,
 Quo Rege terris pulchra Parentium
 Exempla Gnati reddimus? Annue
 O pulchra Libertas, & orbis
 Consilio trepidisque Regum
 Obsessa votis, dulce supercili
 Remitte pondus, quem tibi Maximus
 V R B A N V S, Augustusque gratâ
 Congeminat vice F E R D I N A N D V S;
 Pro quo perorat mundus, & ipsa quem
 Gaudes rogari: regnet ab ultimo
 Primus S I G I S M V N D O, & vetusto
 Proximus à I A G E L O N E sanguis.
 Ut nulla possunt fallere præscios

Futura vates ! O hominum salus,
 O cura LADISLAE Diuûm,
 Lechiacæ dominator oræ
 Salue ! secundis te Lechici Patres
 Et Martiorum castra Quiritium
 Regem salutauere votis :
 Iam galeis tibi nutat omnis
 Hastisque pubes : iam resonabiles
 Campi iocosâ vocis imagine
 Collésque certatim , & profundæ
 Plausibus intonuere siluæ.
 Ter visus omni se Pater Histula
 Mouisse ripâ : ter tibi frondeam
 Flexisse cervicem , & reclini
 Carpathus attremuisse pinu.
 Qualem peracto sæcula te retrò
 Debent Nouembri ! iam tibi Gloria
 Bellique maturus Cupido
 Non humileis stimulauit iras ,
 Quamquam recentis mulcet amœnior
 Caligo regni, quantus in impiam
 Assurgis , absentemque vincis
 Consiliis animisque Moscum !
 Qualis minaci præfuit impetu ,
 Et quantus iræ ! siue acie leui
 Campos inundare , & repenti
 Mœnia terrificare bello ;
 Deliberato seu calor incidat
 Pugnare ferro, Sic Iagelonida

Ab hoste laudari cruentâ

Et metui porperere dextrâ :

Sic dum priores aequat avos Pater,

Egit timeri fortis, & improbam

Mulctavit, exhaustisque factis

Invidiam, sobolique tantum

Maiora liquit, rugemino potes

Aui Patrisque nomine duplicem

Miscere laudem : siue pacis,

Siue grauis per acuta belli.

Cum læta poscent, consilij celer ;

Cum moesta rerum, strenuus ingeni, &

Immotus innixusque semper

Ipsè tibi, patiensque curæ,

Rerum sub alto pondere rector

Maiorque stabis. Sic tibi Sarmatae,

Sic fata iurauere, toto

Sic Superi statuere cœlo.

AD SVAM TESTVDINEM.

ODE VII.

SOnora buxi filis sutilis

Pendebis altâ barbite populo

Dum ridet aër, & supinas

Sollicitat leuis aura frondeis.

Te sibilantis lenior halitus

Perflabit Euri. me iuuet interim

Collam reclinasse, & virenti

Sic temerè iacuisse ripa.
 Eheu ! serenum quæ nebulæ tegunt
 Repentè cælum ! quis sonus imbrium !
 Surgamus. heu semper fugaci
 Gaudia præteritura passu !

AD STANISLAVM SARBIEVVSKI
 FRATREM EQVITEM POLONVM.

O D E VIII.

SI transacta retro sæcula respicis,
 Si ventura vides ; tristibus omnium
 Incumbunt tumulis nigra silentia, &
 Altæ obliuio gloriæ.
 Frustrà belligerum carmine suscitās
 Sarbieui SARABETEM, & sibi conscio
 Maneis esse veras, qui benè barbaro
 Pridem in puluere dormiunt.
 Armorum studio clarus auum nepos
 Ad vitam reducem splendidiùs dabis ;
 Nos cantu dabimus, qui tacitos sacro
 Soles ducimus otio.
 Multi magna loqui possumus : ardua
 Raros ausa vocant. Nobilium fluunt
 Infecunda Ducum sæcula ; nec bono
 Succrescit soboles Patri.
 Ætas si pariat quælibet Herculem,
 Sit fecunda satis. sed sua sæpiùs

Tellus monstra videt, Geryonem, aut Libyam
Antæum, aut validum Gygen.

Cessant omnia : nec præpete curritur

Ad maiora gradu. cum potioribus

Seruant parua vicem. deterior subit

Prauis fama nepotibus.

Si se quisque tamen vincere gestiât,

Olim æquabit auos. Tu modò fortibus

Insta consiliis, & rude nobili

Virge propositum manu.

Ipsa ad conspicuas nominis inclyti

Ducent fata fores; quâ labor arduam

Emunire domum pugnat, & aureis

Sudor præfluit arcibus.

Nunc seu Cæsareo miles in agmine

Scandis turrigeræ mœnia Mantuæ,

Seu te per Ligures, siue per vltimam

Raptat Gloria Galliam :

Iam nunc ad patriæ bella Poloniae

Magnam finge animam : iam doceat pius

Pulchræ mortis amor laudibus aspera

Commendare pericula :

Mox seu victa vocent Ismara, seu Getes :

Narratam patrio in puluere gloriam

Exercebis eques, nec trepidam siues

De te serpete fabulam.

E rebus humanis excessus.

ODE IX.

HVmana linquo : tollite præpetem
 Nubesque ventique. Ut mihi deuij
 Montes resedère, & volanti
 Regna procul populosque vastus
 Subegit aër ! iam radiantia
 Delubra Diuûm, iam mihi regiae
 Turres recessère, & relictæ in
 Exiguam tenuantur vrbes :
 Totasque, quâ se cumque ferunt vaga
 Despecto gentes. O lacrymabilis
 Incerta fortunæ ! ô fluentum
 Pincipia interitusque rerum !
 Hic ducta primis oppida mœnibus
 Minantur in cælum : hic veteres ruunt
 Muri que turresque : hic supinas
 Pænè cinis sepeliuit arceis.
 Hic mite cælum, sed rapidæ ruunt
 In bella gentes : hic placidâ sedent
 In pace, sed latè quietos
 Dira lues populatur agros,
 Hic pænè tellus tota micantibus
 Ardet sub armis : stant acies adhuc
 Pendente Fatorem sub ictu,
 Et dubio furor hæstitauit
 In bella passu, Parte aliâ recens

Iam mista Mauors agmina mutnam
 Collisit in mortem, & cadentum
 Cæde virum cumulisque latos
 Infertit agros: hinc Mareoricæ
 Secura merces æquora nauigant,
 Portusque certatim frequentes
 Centum operis populisque feruent
 Nec vna Marti causa, nec vnus
 Sunt arma moris. bellat adulteræ
 Ridentis è vultu voluptas,
 Inque Helenâ procus ardet orbis.
 Hic verba bellis vindicat: hic canis,
 Heu vile furtum! se mala compant:
 Rarum sub exemplo superbit,
 Nec sceleris scelus instar omne est.
 Fous illinc belligerâ later
 Sub classe pontus: iam Thetis æneâ
 Mugire flammaram procellâ &
 Artonitæ trepidare cautes,
 Et ipsa circum littora percuti
 Maiore fluctu, Sistite barbari,
 Ferrôque, neu simplex, & igni, &
 Naufragio geminate Fatum.
 Parùmne tellus in miseras patet
 Immensa mortes: hinc miserabili
 Quassata terrarum tumultu
 Stare pauent titubantque regna,
 Vnâque tandem funditus obruunt
 Ciues ruinâ stat tacitus cinis;

Cui serus inscribat viator :

CVM POPVLO IACET HIC ET IPSO
CVM REGE REGNVM. Quid memorem super
infusa totis æquora portubus

Urbes inundare, & tepenti

Tecta Deum sonuisse fluctu.

Regumque turres, & pelago casas

Iam iam latentes? iam video procul

Mercesisque differri, & natantem

Oceano fluitare gazam.

Alternata rerum militat efficax

In damna mundus. Cladibus instruit

Bellisque, rixisque, & ruinis

Sanguineam Libitina scenam.

Suprema donec stelligerum dies

Claudat theatrum. Quid morer hæctenus

Viator aurarum & serenas

Sole domos aditurus, vique

Humana mirer? tollite præpetem

Festina Vatem, tollite nubila,

Quæ solis & lunæ labores

Cæruleo vehit æthra campo:

Ludor? sequaces an subeunt latus

Feruntque venti? iamque iterum mihi

Et regna decreuere, & immensæ

Ante oculos periere gentes:

Subque semper terra minor globo

Iam iamque cerni difficilis sum

Vanescit in punctum? O refusum

Numinis Oceanum! ô carentem
 Mortalitatæ portubus insulam!
 O clausa nullis marginibus fræta!
 Haurite anhelantem, & perenni
 Sarbiuum glomerate fluctu.

Cato Politicus

O D E X.

V Su se minui si sinerent opes,
 Iam nunc plura petam, quàm teneo: sed heu!
 Auri stulta fames ipsa sibi negat,
 Quidquid omnibus abstulit.
 Laudo diuitias, quas animus dedit,
 Quas versat facili consilium manu:
 Quæ cum perpetuum crescere gestiant,
 Numquam diminui dolent.
 Rex aut Cæsar erit: cui Deus arbitrâ
 Seu quid sustulerit, seu dederit manu,
 Nulla parte sui maior abiuerit,
 Nulla parte sui minor
 At Sors ingenio plebis inanibus
 Illudit studiis: nam varias sinu
 Cum disperdit opes, ridet inutiles
 Vulgum feruere iurgio.
 Quantum magna libet munera iecerit,
 Stulti diripiant, non ego mobiles
 Voto digner opes, quas aliquis meam
 Casus verterit in manum.

Quòd si me meritis fascibus ambiunt,
Ipsam Fata domum, sed sine tristibus,
Intrent inuidiis, ne volitent meæ.

Circum limina regiae.

A virtute datis vtar honoribus
Tamquam deposito, cum superi volent:
Quæ latus tenui, latus idoneo

Tradam sceptrâ vicario.

Gratam cum populis egero fabulam,
Seu claro nitidus murice, seu toga,
E scenâ monitus cedere, non meis

Vltro vestibus exuar:

Et qui conspicuus tot populis heri
Spectabar tacito non sine gaudio:
Ridens è media plebe vicariam

Cras spectabo Tragediam.

AD PVBLIVM MEMMIVM.

O D E XI.

ESset humanis aliquod leuamen
Ecladibus, si res caderent eadem
Qua mora surgunt: sed humant repentes

Alta ruinæ.

Nil diu felix stetit inquieta
Vrbium currunt hominumque Fata:
Totque vix horis iacuere, surgunt

Regna quot annis.

Casibus longum dedit ille tempus,

Qui diem regnis satis eruendis
Dixit. clato populos habent mo-
menta sub ictu.

Parce crudeles, moriture P V B L I,
Impio Divos onerare questu,
Densa vicinis nimium vagari
Funera rectis.

Quæ tibi primùm dedit hora nasci,
Hæc mori primùm dedit. Ille longum
Vixit, æternum sibi qui merendo
Vindicat ævum.

AD ASTERIVM.

ODE XII.

AT nos inani pascit imagine
Fortuna rerum. ludimur, ASTERI,
Umbris amicorum, & doloso
Verba simul placuere faco,
Res esse stulti credimus. at simul
Sors infidelem corripuit rotam,
Gaudent recedenti Sodales
Non eadem dare verba Divæ:
Plerumque falsis nominibus placens
Humana. Rati pollicitis data
Æquamus: & minor loquaci
Religio solet esse voto.

LYRICORVM
AD DECIVM.

ODE XIII.

AN nos sola parit DECI
 Tellus? an patrio degeneres polo
 Mentimur genus & domum,
 Quæ nos assiduis circuit ignibus,
 Et torpere domestico
 Stellatam Sobolem non finit otio?
 At si semideum genus
 Non falsis canimur fabula Vatis
 Cælo ducere sanguinem:
 Cur nostræ resides (heu nimum diu!)
 ndormimus inertiae,
 Natalique dies infodimus casæ,
 Dum pulchri fuga temporis
 Nil cunctante senes prætereat rota?
 O quisquis volet impiam
 Noctem paciferi rumpere sæculi:
 Primus Phasin & vberes
 Colchos, & veteris moenia Thraciæ
 Pulsis eripiat Getis:
 Illum per populos garrula differet
 Bigis Gloria candidis,
 Et seris recinet Fama nepotibus.
 A nos nobiliu m domi
 Laudum liuor edet: quatenus (heu nefas!)
 Quod Virtus erat, inuidi,

Fortunæ tenni nomine diximus.
 Fatis omnia tradimus :
 Et quam certus emit consiliis labor ,
 Stultæ plebis in agmine ,
 Laudem casus habet. nam simul abstulit
 Nostris Gloria postibus ,
 Obliquo refugam lumine figimus :
 Et læti malè , serias
 Laudes non hilari dererimus ioco.
 At tu cui placitas manu
 Pulsat Fama fores , excute te toto ,
 Mensæque & patriis focis :
 Et quacumque sequi iusserit , emicâ ,
 Ducentemque præi , neque
 Præter succiduis passibus ambula.
 Mox hinc Caucasum , hinc Athon
 Victor belligerò corripies gradu :
 Tunc quæ maxima fluminum
 Seu cum Soie sacris fontibus exeunt ,
 Seu cum Sole cadunt , nihil
 Indignata tui sceptrâ sub Imperi
 Leni pace fluent : suum
 Voluent cuncta tuis in manibus diem ;
 Cur tunc ad patrios ego
 Cantem bella focos , segnis & immemor
 Sacræ transfuga Gloriæ ?
 Cur non te potiùs Græcia , barbarum
 Cur exuta iugum Rhodos ,
 Visam non paubus nauita puppibus !

302. LYRICORVM

Iam tunc carpere libero,
 Tempe læta gradu, iam liceat sacrum
 Æni scandere verticem:
 Et nunc in vitrei marginæ Penei,
 Nunc ad saxa biuerticis
 Parnassû residem, Pindaricis iuuet
 Rupes vincere cantibus
 Et pacare rudi prælia barbito.
 Iam tunc inclytus & sacer,
 Ignotisque procul gentibus audiar
 Magni carminis artifex:
 Tum quæ pessima præsentibus imminet
 Absens vlterioribus
 Abrumpam spatiis inuidiam; neque
 Occultus patiar mori
 Exul Pietiæ cuius adorea.

O D E XIV.

MEo beatus, cetera vilibus
 Habere Fatis, & miserabili
 Permitto vulgo: quos secundo
 Per populos vehat axe Rumor,
 Quem donet astris Gloria, fortiter
 Ignatus: & quæ lex sapientibus,
 Idem meas nescire, & idem
 A populo didicisse laudes,
 Latere clauso certior ostio:
 At ne maligois, Fama calumniis

Me iactet arcanum probrosis
 Flagitium simulare tectis,
 Audax vel ipso viuere publicus
 In sole ciuis. non ego ludicræ
 Dixi sacramentum Mineruæ
 Innocuus sine cæde miles:
 Sed bellicoso strenuus ardui
 Amore veri, crimina sæculi
 Fraudèsque & indeuota laudi
 Pectora desidiamque frango
 Ultore versu. quem nimis asperum
 Exsuscitando Numina gentium
 Regem esse nolebant veterno,
 Esse tamen voluere Vatem.

AD NARVIAM.

*Cuius in ripâ puer admodum primum
 Carmen Lyricum cecinerat.*

ODE XV.

Albis dormit in rosis,
 Liliisque iacens & violis Dies,
 Primæ cui potui vigil
 Somnum Pieriâ rumpere barbito,
 Curæ dum vacuus puer
 Formosi legerem littora Naruiæ,
 Ex illo mihi posteri.

304 LYRICORVM

Florent Sole dies , qui simul aureæ
 Infregit radios lyræ ,
 Iam nec scuta sonat , nec strepitum trucis
 Gradiui ; sed amabileis
 Ruris delicias : siue rubentia
 Vdo rore rosaria ,
 Seu molleis violas , siue volubilem
 Leni flumine Viliam ,
 Seu primo graciles vere Fauonios :
 At tu , N A R V I A , quem puer
 Tum primùm Calabrâ personui fide :
 Ictu pectinis hoc habe
 Incisum viridi carmen in ilice :
 Quem Phœbus citharæ pater ,
 Quem lætæ citharis Pierides amant ,
 Latum barbita Naruiam ,
 Lætum virginei semper ament chori ,
 Hæc (dum spontè virentia
 Viuent in teneri vulnere corticis)
 Addiscent pueri tibi ,
 Addiscent tacitæ carmina Virgines :
 Festo mox eadem die
 Dum glebam solidæ lucis & igneas ,
 Electi lacrymas legent
 Partiti geminis littora cœtibus ,
 Alternis pueri tibi ,
 Alternis recinent carmina Virgines .

Nihil stultè timendum & concupiscendum.

O D E XVI.

ET me Latinæ non solitum loqui
 Iussere Musæ. Nobilis Orphei
 Non erubescendum nepotem
 Sarmaticâ redimite lauru, &
 Longa sonantem nec tenui lyrâ
 Audite Vatem. Nil popularibus
 Ambire votis: nil timere,
 Nil nimum cupiisse, magnis
 Edico primùm mentibus. Improbo
 Vt cumque ponis frena Cupidini
 Metumque dispensas: per omnes
 Invidiæ potes ire fluctus.
 Præ cogitati mitior ingruit
 Pro cella fati. Sæpiùs omnium
 Perstare sub rerum tumultu
 Anticipes, animumque in omnes
 Præmitte casus, seu pelagus super
 Seu fulminantis porta tonet poli:
 Stabis, repentinamque mundi im-
 mobilis excipies ruinam.
 At nec futurum sollicitus paue
 In pace bellum. qui patitur mala
 Ventura præsentis timore,
 Bis miser est, dubiamque victus
 Est ante cladem. ne nimia tamen

Virtute pecces , neu mala fortiter
 Clamosus irrites : iuuabit
 Fortia continuisse verba
 Arcem modesti pectoris innocens
 Fortuna transit. Si reuoces tamen
 Tuoque non æquam duello
 Increpites : redit , atque ab imo
 Que præteribat mœnia succutit.
 Stringenda iam tunc sunt sapientiæ
 Et arma libertatis. Infra
 Consilium cadet omne telum ,
 Quod fortuito cumque minabitur
 Fortuna neruo. seu genus impetat
 Seu fortè virtutem : vetabo ,
 Feruidus impetuosa fædis
 Vindex reponas verba calumniis.
 Erit loquacis pulchra proteruias
 Vindicta , risisse , & sereno
 Magnanimum tacuisse vultu.
 Se quisque qualem nouerit : arguat,
 Aut laudet intus. non ego ciuium
 Ab ore pendebo , aut proteruis
 Inuidiæ dabo terga relis.
 Hac legè iustus se teneat Timor :
 Nunc danda cæco iura Cupidini.
 Externa vestigamus : at se
 Rarus habet , vel habere quærit.
 Hic plenus auri , sed vacuus sui,
 Infamat omnes naufragus insulas :

Quo viuat, heu stultè cruentum

Alter emit sibi morte lucrum.

Hic dum supremam lustrat Iberiam

Et gestit hospes discere plurima :

Se nosse dediscit, diuque

Ipse sui vagus exul errat :

Alter reducto lectus in otio

Paullum sepulto distat, inutilis

Belli domique & ante letum

Heu virides malè perdit annos :

Hic hæret aulae : se tamen improbus

Suosque mores vitat in omnibus,

Et (quæ suprema seruitutis

Pœna) palàm miser esse non vult,

Interque diri tormina pectoris

Agit beatum : vanus adultero

Se mœror in risu dolentis

Dissimulat, variatque scenam.

Liuescit omnis lætitiæ color

Sub nube curæ, perpetuus licet

Nimbus salutantum, & clientis

Vnda fluat ressuatque vulgi,

Omnisque seruet limina ciuitas :

Desertus à se cuncta sibi gemit

Decesse, torquent vrbis illum

Diuitiæ populique census.

Desideranti cuncta potentiæ

Commune nil est, esse suum putat

Quodecumque pulchrum est, inuidendo

Me mea pauperies ab auro
 Cautum remouit. Quæ pede proteram
 Sint plura, quàm quæ possideam manu:
 Hoc magnus, hoc æqualis vno
 Cæsaribus, dominabor, omnes
 Spreuisse tutò possumus omnia,
 Habere nemo: qui tumidus suo
 Se librat attollitque regno,
 Esse suum populique nescit
 Æquale letum. viuimus impares.
 Pares obimus. hunc alios supra
 Altè curules, hunc Triumphi
 Extulerant: cinis æquat omnes.
 Et vrna, quæ nos colliget, omnium
 Mensura rerum est. demite sarcinas,
 Grandemque fortunam lacerto, &
 Solliciti graue pondus auri:
 Dum non onustus, sed moriar meus:
 Iam nunc perennes diuitias mihi
 Nil concupiscendo parauì,
 Nil nimiùm metuendo, paccur

AD AMICOS BELGAS.

O D E XVII.

Est & remotos non humilis furor
 Lustrare Belgas. Ducite Gratia
 E valle Permessi vagantem

Pegalon, alipedemque sacris
 Frænatè fertis. Vt micat auribus,
 Vocemque longè vatis amabili
 Agnoscat hinnitu! vt Dearum
 Fræna ferox, hilarique bullam
 Collo poposcit! Non ego degener
 Ignaua cursu rumpere nubila,
 Terrasque despectare, & omni
 Vincere Bellerophonta cælo.
 Iam iamque retrò Carpaton, & procul
 Frontem niualis respicio Craci,
 Turresque Carcinæ & vetusti
 Transilio iuga Carroduni
 Canamque Peucen iam Calaris supra
 Zethique pennas & Boreæ patris
 (Quamuis Erechthæam maritis
 Tolleret Oritheian alis)
 Albinque, Rhenumque, & liquidum nihil
 Tangente Mosam præuehor vngulâ;
 Iam iam coruscas Andouerpæ
 Cerno domos, dominumque Scaldim.
 At tu meorum primè sodalium
 BOLLANDE salue! non tibi frigido
 Infusus amplexu, verenda
 Colla tero. iuuat vsque sacro
 Hæere vultu, sidereum iuuat
 Multoque fetum numine cernere
 Pectus, redundantemque pleno
 Ore Deum. Rapit inde Musis

310 LYRICORVM

Dilecta ceruix, & bene pendulo
 Attrita multum pectora barbito
 Sublimis H A B B E Q V I. ô Deorum

Digne dapes superumque cantu
 Condire nectar, numinis in tui
 Sinu reclinem Sarbiniu sine
 Duxisse paullatim beatos
 Carminis eloquijque fonteis.

Quis ille vates cominus obuiis
 Occurrit vltis? pectora candidi
 Nosco T O L E N A R I. flagranteis
 Nosco genas, animamque semper
 A Dis recentem, da Pater aurea

Arcana magni Numinis hospitem
 Audire, da grandeis bibisse
 Aure sonos, animique totum

Libare florem. Quis placidas faces
 H O R T E N S I A N I nesciat ingeni?
 Aut quis D I E R I X I benignis

Longè oculis animam eminentem
 Suique largam? Quo satis H O S C H I V M
 Quo M O R T I E R I, quo pia V A L L I I, &

LIBENTIS amplexu coronem
 Pectora, quo mihi dulcis H E S I?

Heu digna prisco nomina sæculo,
 Magnasque in ipsis conscia vultibus.

Portare menteis! que sereno
 Dulcè micans sedet ore virtus?

Que fixa viue gratia purpura?

Qui candor alti proditor ingeni
 Saluâque maiestate blandum
 Alloquium, placidique mores!
 Fertur refuso Deucalion mari
 Dummersa totis sæcula promeret
 Terris, renascentemque iactos
 In lapides animaret orbem,
 Mosæque Scaldisque ad vada nescius
 Informis auri sorte datam retrò
 Iecisse glebam: quâ repente
 Aurea prosilière Sæcla, &
 Tersère gratis nubila vultibus,
 Irasque, puræ frontis idoneo
 Risu remulsère, & fluenteis
 Sponte suâ pretiosiore
 Mores metallo, per Rhodanum per &
 Eudère Rhenum, protinus & solum
 Vertère Fraudes; & remotam
 Inuidiæ petièrè Thulen.
 Hinc ille Belgis, oris & eloqui
 Cognatus auro fulgor in omnia
 Se sponte mittens; ah maligno
 Nî noua progenies rigeret
 Contacta ferro, nec toties suos
 In sæua Reges cœpta resorbeat
 Ciuilis æstus, quò perennis
 Quò miseros rapit vnda belli?
 Efferte vireis, arma domestico
 Efferte nido, magnanimum genus

Belgæ Leones ; terra tantas ,
 Quæ genuit , malè pascit iras.
 Per vestra frustra viscera quæritis
 Finem laborum , bella diu strepunt
 Quæ tertio non rupit hoste
 Barbarici tonitru Gradiui.
 Auita restat busta recentibus
 Cingi trophæis : restat Achaicum
 Restat coronari tricená
 Carpathium Ioniumque classe.
 Heu quàm patenti naufragum in æquore
 Nostri periret dedecus otii ,
 Quantumque de nostrâ videres
 Phœbe cadens oriensque famâ.
 Iam tunc Athenis prisca reponeres
 Panætianæ regna scientiæ ,
 BON Æque desacrata MENTI &
 Tempa tuis PVTEANE Musis.
 Felix & alti Socrate non minor
 Veri magister. Quæ tibi porticus
 Feruentis vndaret iuuenturæ
 Agmine , quæ populis theatra ?
 Qui te tonantem bella Demosthenem
 Heroës alto pectore ducerent ,
 Aut quæ Melitæo Sophocles
 Pulpita succuteret cothurno ?
 Tunc me per omnes duceret Ædonas
 Dacosque Thracasque & Lelegas pium
 Vocis BOELMANNÆ tonitru , &
 Magni-

Magniloqui graue fulmen oris.

Quo Spes inani me rapit aëre
Et vector ales? quidquid est, tamen

Me vate mox iras perosis

Sæcla fluent meliora Belgis.

AD QUINTVM ARISTIVM.

O D E XVIII.

Sic est, Aristi: nouimus ardua
Sperare tantum. quis iuuenum prior

Magnum repentino laceffit

Carpathium Ioniumque bello?

Immensa magnæ tempora gloriæ,

Angusta vel spe vel facimus metu,

Votisque prensamus futura

Non manibus. sed euntis æui

Occulta postquam nos rapuit fuga,

Bellamus omni consilio senes

Nullius exempli, & perennem

Desidiæ trahimus catenam.

Per posterorum sæcula. Succute

Ignaua bello succute sæcula,

Quicumque plus à Diis honesti

Nominis ingeniique ducis.

○

AD BALTHASAREM MORETVM

PANEGYRIS LYRICA.

ODE XIX.

MVsas amantis gloria BELGII,
 Et LIPSIANÆ fidus adoræ
 MORETE, non tibi pudendo

Ad citharam veniente saxo

Grandem virenti Scaldis in aggere

Pono columnam; quam neque turbidus

Auster, neque emorus refuso

Subruat Oceanus profundo:

Sed quam recentes cum violis rosæ,

Omnisque circum copia narium,

Latè coronent, aut perennis

Pampinus ambitiosiore

Itrepat herbâ: quàm procul ardua

Pronis adorent laxa Cerauniis,

Septemque qui fulcit Triones

Carpatas, & hodope niualis

Columna cæli. iam mihi nubibus

Digressa moles æthera succutit,

Currusque stellarum & tonantes

Sistit equos, solitoque maior

Intrat trecentisæstra decempedis:

Vnde & Latinis celsior Alpibus

Canamque Pyrenen & Afræ,

Despicias iuga celsa Lunæ.

Quæ prima, vel quæ testibus vltima

Incido saxis? nominis inclyti

Caligat in portu, & tuarum

Oceanum pauet ala laudum.

Inuicatis summa nitent bonis:

Parumque lucet Gloria, quæ simul

Illustrat insignes & imos,

Et proprio magis igne pulchra est.

Ignota Thuscis nomina Cæsarum

Squallent sepulchris: quas tulit extimus

Splendor, verecundis sepultæ

Noctibus occubere laudes:

Et sæpè Famam Liur ab aureis

Detriuit aris. non Acherontius

Offundet ingratas, MORETE,

Inuidiæ tibi vesper umbras:

Sed ipse Liur nominis in tui

Occumbet ortu, tu dominus tui

Diuesque, non debes caducæ

Ludibrium opprobriumque Diuæ:

Ex quo monentis munere LIPSII

Multo sonantem Socrate porticum

Tyro celebrasti: perennem

Doctus emi bene posse laudem

Impendiosæ merce scientiæ:

Et ipse sacro plurimus otio

Palles, & externis amicus

Ingeniis breue per nepotes

316 LYRICORVM

Extendis æuum : Tu tacitam libris
 Demis senectam : sæcula Gratia
 Musæque, & impubes Apollo, &
 Mercurius tibi debet annos,
 Postquam diserti flumina sæculi
 PLANTINIANÆ margine copiae
 Latè refudisti. Sacrorum
 Cuncta sedet tibi turba vatum :
 Omnisque chartæ virginis æquore
 Arundo sudat. Vranies tibi
 Nocturna certatim laborant
 Otia, peruigilesque Lunæ,
 Nam si quid vda fluxit arundine,
 Torrentis æui corripit imperus,
 Si non recudentis metalli
 Duxit onus, celeresque plumbo
 Tardauit alas : dum gracilis liber
 In certa ductis cornua paginis
 Increuit, argutumque chartæ
 Sub grauibus gemuere prælis
 Multo sonandis carmine legibus,
 Ni me Camœnæ Pindaticas vetent
 Transire Gades, & vagantem.
 Herculeæ moneant columnæ
 Cœptam canoro non sine carmine
 Finire molem. Sunt alij tibi
 Calles, neque vnum concitatis
 Gloria currit iter quadrigis :
 Namque & beati nobilis ingeni

Claudis capaci sæcula pectere,
 Heresque Veri, seu quod olim
 Socratici monuere cœtus,
 Seu quod trienni nunc geminat potens
 Stagira circo: plurimus eloqui,
 Pennæque felix: nec latere
 Aut humili placuisse vulgo,
 Sed cuius omni nobilium bonus
 Nosci Senatu, te Latij Pater,
 Qui nunc & Europes recline
 Portat onus dominæque Romæ,
 Doctis clientum cœtibus inserit
 V R B A N V S. io! tu placitum (pedi
 .Iam stantis in scribo columnæ)
 Principibus populisque fidus.

Finis Libri V. Lyricorum.

MATHIÆ CASIMIRI.
SARBIEVII
SOCIETATIS IESV
APPENDIX EPODON.

AD FONTEM SONAM.

In patrio fundo, dum Roma rediisset.

ODE I.

Fons innocenti lucidus magis vitro
 Purâque purior niue,
 Pagi voluptas, vna Nympharum sitis,
 Ocelle natalis soli,
 Longis viarum languidus laboribus
 Et mole curarum grauis
 Thuscis ab vsque gentibus redux, tibi
 Accline prosterno latus:
 Permite ficcus, quâ potes, premi câuâ
 Permite libari manu.
 Sic te quietum nulla perturbet pecus,
 Ramûsve lapsus arbore:

Sic dum' loquaci prata garritu secas ,
 Et lætus audiri falis ,
 Affibilantes populetorum comæ
 Ingrata ponant murmura
 Tibi , lyræque Vatis : haud frustrâ facer
 Nam si quid V R B A N V S probat ,
 Olim fluenti lenè Blandusiæ nihil
 Aut Sirmioni debeas.

P A L I N O D I A.

Ad secundam libri Epodon Odam

Q. HORATII FLACCI.

Beatus ille qui procul negotiis.

L A V S O T I I R E L I G I O S I.

*Cum amoenam Collegij Societatis IESV
 Vilnensis Nemecina villam per Sextileis
 Férias inuiseret.*

O D E II.

A T ille , F L A C C E , nunc erit beatior ,
 Qui mole curarum procul
 Paterna liquit rura , litigantium
 Solutus omni iurgio ,
 Nec solis æstum frugibus timet suis ,
 Nec sidus hiberni Iouis ,
 Rixasque vitat & scelestæ curiæ

Rapacioris limina.
 Ergo aut profanis hactenus negotiis
 Amissa plorat sidera :
 Aut in reductâ sede dispersum gregem
 Errantis animi colligit ,
 Postquam beatæ lucra conscientiæ
 Quadrante librauit suo.
 Idem , propinquâ nocte , stellatas vigil
 Cùm vesper accendit faces ,
 Ut gaudet immortale mirari iubar ,
 Terrâque maiores globos ,
 Et per cadenteis intueri lacrymas
 Rimosa lucis atria ,
 Quæ CHRISTE tecû , VIRGO quæ tecû colat
 Perennis heres sæculi !
 Voluuntur aureis interim stellæ rotis ,
 Pigrumque relinquunt exulem ,
 Per ora cuius vberes eunt aquæ ,
 Somnos quod auertat graueis.
 At quando lotum Gangis aut Indi fretis
 Iam Phœbus attulit caput ,
 Mentis profundus & sui torus minor
 Irata flectit Numina :
 Vel cùm sereno fulserit dies Ioue ,
 Aprilibusque feriis ,
 Assueta cælo lumina , in terras vocat ,
 Latéque prospectum iacit ,
 Campósque lustrat , & relucentem suâ
 Miratur in scenâ DEVM.

En omnis, inquit, herba non morantibus
 In astra luctatur comis:
 Semota cælo lacrymantur, & piis
 Liquantur arua fletibus:
 Ligustra canis, & rosæ rubentibus
 Repunt in auras brachiis,
 Astrisque panda nescio quid pallido
 Loquuntur ore lilia.
 Et serò blandis ingemunt suspiriis,
 Et mane rorant lacrymis.
 Egone solus, solus in terris piger
 Tenace figor pondere?
 Sic & propinquas allocutus arbores,
 Et multa coram fontibus
 Riuisque fatus, quærit auctorem DEVM
 Formosa per vestigia.
 Quod si leuandas mentis in curas vigil
 Ruris suburbani domus,
 Quales Lucisci, vel Nemecini Lares,
 Vdúmve Besdani nemus
 Rudeis adornet rusticâ mensas dape
 Siccis sub Augusti dies,
 Iam tunc sub ipsum limen, aut domesticâ
 Lenis sub umbrâ populi,
 Exspectat omnis hospitem suum penus,
 Et concha sinceri salis,
 Pressique meta lactis, & purus calix,
 Et hospitalis amphora,
 Et fraga, raris verna quæ dumis legit,

Iucunda panis præmia.
 Non me scari tunc, non Lucrinorum grauis,
     Sagina mulorum iuuet:
 Sed cereus palumbus, aut turtur niger,
     Aut anser amnis accola,
 Et eruditam quæ fugit gulam faba,
     Latùmque, nec simplex olus,
 Et quæ suprema colligetur, ac graui
     Patella nil debet foro.
 Posthæc vel inter læta quercetis iuga,
     Vel inter amneis iuuerit
 Vitare tristes post meridiem Notos
     Sub æsculo vel ilice;
 Nigrumve litus, aut opaca lubricis
     Tranare stagna linitibus,
 Iactâque fruge ludibundum ducere
     Tremente piscem lineâ.
 Remugit ingens interim tauris nemus,
     Umbrosa balant flumina:
 Et aut in antris garrunt acanthides
     Aut in rubis lusciniæ.
 Hinc per rubeta pastor errantes capras
     Vocante cogit fistulâ:
 Illinc herili messor è campo redux
     Alterna plaudit carmina,
 Et pressa lectos plaustra per sulcos gemunt:
     Ruptura ruris horrea.
 At nec tacemus pone confidentium
     Dulcis manus sodalium,

Nec inficetâ sermo differtur morâ,
 Sed innocentibus iocis,
 Multoque tinctus, sed verecundo sale,
 Innoxium trahit diem.
 Hæc si videret fænerator Alphius,
 Olim futurus rusticus,
 Quam collocarat Idibus pecuniam,
 Nollet Kalendis ponere.

DE PVERO IESV

in VIRGINIS MATRIS *sinu.*

ODE III.

A Memus. an Massilus, aut nostris riget
 Alpinus in venis silex?
 Amemus. en vt pronus è Matris sinu
 In nostra pendet oscula,
 Qualis seuera vel Gelonorum puer
 Mollire posset pectora!
 Vt lumen oris, vt renidentes genas,
 Vt bina frontis sidera,
 Niuésque colli, quásque purus & tenet
 Titan inaurauit comas,
 Eburneásque tendit in collum manus!
 Vt annuit torus rapi!
 Vt hospitali vagit admitti sinu,
 Stringique brachiis rogat!
 Amemus, aut si non amare possumus,
 Repentè possumus mori.

O vj

Ad pedes CHRISTI in cruce morientis
Auctor prouolutus.

ODE IV.

HInc ut recedam, non trucidis ferri minæ.
 Non nudus ensium timor,
 Vmquam reuellet à tuâ IESV cruce.
 Hoc multa fleturum caput.
 Me téque tellus inter & cælum ruat,
 Versique tempestas maris,
 Mixtusque flammis nimbus, & ter igneis
 Caducis aër imbribus:
 Iacebo fixum pondus, & certum mori,
 Suique non vsquam ferens,
 Tuosque clauos & tuas amantibus
 Ligabo plantas brachiis.
 At tu sereno, nam potes, vultu tuum
 Tuere, IESV, supplicem:
 Et hoc, Patri quem reddis, haud euanido
 Me stringe paullùm spiritu.

Publicæ Europæ Calamitates.

ODE V.

NEc satis est nos posse mori cum fata repose-
 cunt,
 Aguntque morbi lucis & vitæ reos.
 Ipsi etiam exiguum bellis commisimus ævum

Omneisque ferro rupimus levi moras,
 Ipsi vltro in strictos aduersi incurrimus enses,
 Et mutuam cadendo laudamus nefas.
 Iamque adeò pulchræ populos rapit ambitus
 iræ,

Vrbeisque longâ pace defungi pudet.
 Regna placet genteisque suæ miscere ruinae,
 Fractique subter orbis occasu mori.
 Iam Rhodanusque Padusque atque ingens Al-
 bis, & ingens

Rhenus cruentâ decolor ripâ fluit.
 Iam tria lustra metunt rubras de sanguine
 fruges.

Nec dira auaram terruit falcem Ceres.
 Nec minùs incertos metimus sine finibus
 agros,

Et muta stricto Iurâ sub ferro silent.
 Interea miserum gladiis diuisimus orbem,
 Et cum triumphis causa vel præde deest,
 Barbara longinquum post æquora quærimus
 hostem,

Mundusque Reges inter incertos labat.
 Scimus & occulto pacem prætexere bello,
 Dum victa fessis arma respirant minis:
 Ingeniumque iocis, risu corrumpimus iram,
 Felixque tractat arma virtutis dolus.

Hoc etiam placuit stricto fatis esse negare
 Petire ferro, ni patum crudelibus

Addimus ingenium fatis, habilique veneno

In nos cruentam mortis armamus manum,
 Ergo iterum (pro triste nefas ! pro dedecus , &
 iam
 In se cadentis vltimum mundi scelus !)
 Fraude malâ parui spatium contraximus æui,
 Per heu tacenda puluerum contagia !
 At melius (si tanta breuis fastidia vitæ
 Et vna leti cura mortaleis habet)
 Omnia terrarum superi conuellite claustra,
 Omneisque dissipate littorum moras.
 In nos rupta ruant fundo maria omnia ab imo
 Trifidus in nos igneâ missus manu,
 Quâ scelerum duxere viæ ruat ignis : & vnâ
 Hinc se Sicano Balthis impingat mari :
 Inde Caledonium sese committat Ibero ,
 Euxinus illinc Adriæ iungat latus.
 Æmus & ignotæ lateant sub fluctibus Alpes ;
 Mœotis altum mergat Atlantis caput,
 Omnia sint vnus magnarum campus aquarum ;
 Nullique latam limites signant humum.
 Et maria , & magni perdant sua nomina mōtes,
 Dùm mergat omne Thetys humanum genus.
 At superi (nam vos & tunc mortalia tangent
 Perire nostrum sapé non passos genus)
 Tunc aliquâ de gente pium seruate nepotem,
 (Sed ille gentis nesciat mores suæ)
 Deucalioneis iterum qui credulus vndis,
 Ingens in vnâ sæculum seruet trabe.
 Nam simul agglomerans sese super Amphitrite

Humana terris eluet vestigia,
Iam parcente Deo, iam subfidentibus Euris,
Iam se refuso temperante Nereo,
Incipient summi paulatim emergere montes,
Rarosque primùm margines æquor pati:
Ilicet ex omni rupes assurgere ponto,
Terrasque circum curua lunari freta:
Tunc, vagus oblitos vbi sol respexerit agros,
Nouis, aprica floribus pingi iuga:
Tunc raræ circum campis nutare cupressi,
Tunc omne lætâ fronde vestiri nemus:
Iamque suas inter decurrere flumina valleis,
Et arua puris murmurare fontibus.
Protinus ex vnâ redeuntia sæcula puppi
Lætè patentes orbis implebunt plagas,
Et virideis ripas ac molle sedentia lætè
Ramalibus vireta distinguunt casis
Sed tellus communis erit, sed nullus auaris
Stabit colonis arbiter fundi lapis:
In commune fluent sancti sine nomine fontes,
Nascentur omni liberæ fruges agro.
Tunc bona prospicient purgatas sidera terras,
Tunc ægra nullo sole pallebit Ceres.
Non Aquilo gracileis, non eruet Eurus aristas;
Sed innocentes & calore languidi
Mulcebunt violas, mulcebunt lilia soles,
Omnique lenis annuet vento seges:
Vina fluent vulgò riuus, felicia vulgò
Per rura current lacteo fontes pede:

Sponte suâ dulces salient in pocula lymphæ,
 Sincerus & sæuire nescius liquor.
 Ergo suâ quiuis luxum non noscere mensâ,
 Suoque diues esse nec magno sciet.
 Nam neque marmoreas ingētia recta columnas,
 Nec areas delubra lassabunt trabes.
 Frondibus implicitæ texent pallatia siluæ,
 Aramque Diuis cespes aut saxum dabit.
 Sed pietas tunc maior erit, cùm testibus astris
 Insons sub alto turba degemus Ioue.
 Aurea tunc vestis sanctum texisse pudorem,
 Tunc mollis ostro mensa muscosus lapis.
 Nectar erunt haustæ puris ex amnibus vndæ,
 Lectæque ramis aut humo dapes erunt.
 Potus erit vicisse sitim: spectacula, coram
 Miscere sanctos simplici risu sales:
 Mox choreæ mox iucundi per gramina ludi,
 Et latus ac securus in turbâ pudor.
 Aptæ dabunt fessis virides vmbracula rami,
 Herbosa molleis ripa præbebit toros.
 Non impendebunt placidis laquearia somnis,
 Sed alta mundi signa labentur super.
 Et vaga præbebunt pictæ spectacula noctes,
 Velox euntis scena dum transit poli.
 Interea tacitam non rumpent arma quietem,
 Raucæque pulsus æris, aut murmur tubæ,
 Non dubias nauale nemus descendet in vndas,
 Non vlla puppes bella trans pontum vehent,
 Omnia pacis erunt: totum venatio ferrum,

Et innocens telluris insumet labor.
 Et ne belligeris iterum graue cœdibus aurum,
 Laboriosus eruat lucri furor:
 Ipsa sibi incumbens concussi pondere mundi
 Condet profanas altior tellus opes.
 Quò me dulcis agit, longo dementia cantu?
 An & Poëtas sæculi rapit furor?
 Et nihil, aut tantùm euerso promittere sæclo
 Accerba fati vis & irarum finit?
 An lacrymas longo flendi corrupimus vsu,
 Et stultus ipsis ridet in malis dolor?
 Quidquid id est: tamē arma pij deponite Reges,
 Nudate primi publicum ferro latus:
 Primi animos, primi socias coniungite dextras,
 Et vester omneis alliget gentes amor.
 Pugna sit hæc tantùm iunctos concordibus aris
 Quis sanctiore Cælites voto colat;
 Quis meliùs prisca componat legibus vrbeis,
 Quis æquiore temperet sceptrum manu:
 Cuius pulsa priùs populos Astræa reuifcat,
 Tutòque pulset Veritas aulam pede.
 Non placeat virtus pretio, non Curia censu,
 Non infideli septa Maiestas metu.
 Iura voluptati sanctum præscribat Honestum,
 Piasque leges vtili Iustum ferat.
 Sic olim quod Musa grauis promisit Horatî,
 Præstabit æuum certior Regum fides.

AD ILLUSTRISS. D. IANUSSIUM
 SKUMIN TYSKIEVICZ
 PALATINUM TROCENSEM,
*Capitaneum Turborgensem, Nouolonensem,
 Braslauensem, &c.*

QUATVOR LEUCÆ.

VIRGINIS MATRIS,

*seu publica ac solemnis ad Eadem diuæ Vir-
 ginis Matris Trocensem Processio.*

Prima leuca seu Ponari.

ODE VI.

IMus? an frustra fugiente brumâ
 Omnis Aprili via risit herbâ
 Et cauæ valles, viridique lucent
 Arua sereno?
 Imus, inscriptæ sinuosa Diuæ
 Signa iam lenes rapuere venti:
 Nî verent rumpi, reuocentque tensi
 Serica funes.
 Interim pictis taciturna nusquam
 Pompa sub signis fluat. Illa magni
 Te MARIS STELLAM, dubiisque Virgo

Sidus in vndis,

Illa nil sancti dubiam pudoris
Te canat Matrem, facilemque clausi
Ætheris portam. Tibi præpes alti

Ciuis Olympi

Hinc & hinc pressis reuerenter alis
Attulit pacem. Tibi magna pacem
Debeat tellus, melior reuersi

Nominis Eua.

Tu graues demes populo catenas,
Tu diem pulsas reuocabis umbris:
Tu bonis pelles mala, læta mœstis.

Fata reduces.

Esse te magni populus sciemus
Numinis matrem, modò missa per te.
Vota non vñquam Deus obstinatâ.

Respuat aure.

Mitis, & blandâ prece singularis
Virgo placari, scelerum solutos,
Et bonos flecti, vacuosque noxæ.

Suggere sentus.

Integram nobis sine labe vitam,
Prosperam nobis sine clade mortem
Et sacros nati genitrix tueri

Annue vultus.

Hæc ter alterno modulata cantu
Turba, carpemus viridis Ponari
Roscidas valleis, & amœna præter-

Arua vehemur.

Secunda leuca seu Vaca

O D E VII.

PRotinus, Virgo, tibi longa laudans
 Pompa ducetur, vbi se recuruo
 Collium flexu viridis reducit

Scena theatri.

Audient magnæ titulos parentis
 Pinei montes; Viliamque circum
 Ter repercussæ recinet M A R I A M

Vocis imago.

Audient colles, & opaca longè
 Colla submittent, trepidæque circum
 Attremunt pinus, humilique supplex

Populus umbrâ.

Sed prius magnum triplici Tonantem
 Voce placamus: placidumque Christi
 Pectus, & nostris vacuam querelis

Flectimus aurem.

Inde ter sancto redeunte cantu
 Sancta clamaris: memorumque rursus
 Murmur, & fractæ referet M A R I A M

Vocis imago.

Te suâ gestit genitricis Numen,
 Virginum Virgo: genitricis gestit,
 Quisquis optatâ tibi cumque carus

Vescitur aurâ.

Castâ tu pulchri genitricis amoris

Tu spei mater : tibi pictus almi
Campus Edeni , facilisque vitæ
Germinat arbor

Tu domus Veri : tibi certis vni
Aureas æther referare valuas
Gaudet : æterni geminant tibi su-
spira colles.

O potens olim profugos tueri
Ciuitas fontes , decus ô Sionis
O Dei præsens domus , ô repositi
Fœderis arca !

Sive tu purum sine fraude vitrum
Consulis formæ , reficisque vultus,
Blanda seu tristeis imitaris inter
Lilia spinas :

Sive præfago Gedeonis aruo
Vellus haud vlllo temeraris imbri,
Vda cùm circum madido laboret
Arca cælo ;

Seu negas circum crepitante flammâ
Pulcher exuri rubus , & pauentes
Increpas ramos , foliisque læto
Ludis in igni.

Inde Iessæi folium nepotis ,
Virgo se toto tibi sternit auro :
Hinc tibi surgit superas eburnâ
Turris ad auras.

Te suas Virgo simulant refusa
Mella per cellas : & amœna seram

Rura, quæ muris gelidique claudunt
Fontibus horti.

Hic tibi surdas fuga lenis Euri
Excitat frondeis, vbi purus vndæ
Humor occultâ nemorum volutus
Murmurat umbrâ.

Hic cadens læui tibi lymphâ lapsu
Præfluit valleis, & aperta prata
Inter, impellit violas perenni
Aura cachinno.

Tot tibi Virgo bona liberali
Defluunt cælo: tibi tanta terris
Labitur semper renuente sisti
Gratia riuo.

Tu polo missas pia cymba fruges
Acta longinquo vehis institori.
Tu diem ducis, placidoque manè
Lumine rides.

Qualis Eoos vbi tollit vndis
Lucifer currus, roseisque loris
Vndat, errantes per aquosa ludunt
Cærule flammæ:

Qualis aut Phœbe radiante plenum
Lucet argento: mare qualis intrat,
Aut mari surgit rutilus diurno
Phœbus in auro.

Qualè, dum puro taciturna cælo
Siderum se fert acies, per omnes
Ignium rimas nitidi resident

Atria cæli

Quod tibi nomen pia Virgo summâ

Voce dicemus? solium superni

Audies Regis radiare magnô

Maius Olympo.

Quidquid es, quidquid bona mater esse

Et cani gaudes, manibus remulce

Quem manu gestas, puerumque nobis

Electe Tonantem.

Nos tuâ tutos prece seruet infans,

Si tibi primæ geniale noxæ

Crimen exemit, placidôque iussit.

Sidere nasci:

Si tulit vero puer ales ore,

Tenurum cæli fore: si pudici

Nil minor floris genitrix seuer

Lege piaris:

Si nihil terris, gelidive debes

Legibus leti, choreasque Diuûm

Inter & plausus, repetis sequaci

Astra triumpho.

Ille qui leni pede pulsat altos

Siderum campos, viridesque stellas,

Lucis intensum iubar inter, inter

Lilia ludit,

Agnus; heu nostris onerata culpâ

Colla reflectat, leuiterque moto

Ad preces cornu, misero quietem

Annuat orbi.

Hęc ter effati, pia signa campis

State, dicemus: pia signa campis

Protinus stabunt, gelidi secundum

Elumina Vacæ.

Signa clementi rapit aura flatu,

Nos labor curtæ dapis, ille mensam

Textili lino super, hic virenti

Cespite ponit.

Promitur simplex penus, & supino

Concha sinceri salis è canistro:

Faginus iuxta scyphus, innocentis

Arma Lyæi.

Sunt & antiquo quibus herba circum-

Fulget argento; positosque Vaca

Pone crateras fugiente præter

Frigerat vnda.

Hinc dapes, illinc cyathos coronant

Sutiles herbæ: mihi Solis æstum

Eximet parce cichorea sparso

Mitis oliuo.

Tertia leuca seu Vicus Galli.

ODE VIII.

I Am vetat lentas properata mensas

Hora, surgamus, rapido ruit de-

Cliuis è cælo, geminatque pronus,

Surgite, Vesper.

Surgimus, rursus tibi Virgo campis

Signa

Signa vellantur : tremebunda limbis,
 Aura colludit, gracilisque tensas
 Diripit Auster.

Tum quibus parcâ dape non dolendæ
 Vocis accessit bona pars : O alma
 Numinis salve genitrix, fidelis
 Turba canemus.

Dum suas debet lapidosa Vace
 Vilix lymphas : tibi magna laudes
 Mater & plausus & vtrâque debet
 Carmina ripâ.

Illæ quæ circum geminis Getarum
 Rura sederunt opulenta cliuis,
 Sunt tibi bello monumenta parti,
 Diua, triumphî.

Quâ lyrâ, vel quo satis ore dicam
 Ille captiuos Litalis Gelonos,
 Inclytum prædæ decus, & trophæum
 Nobilis iræ ?

Cum ferox belli duce te Vitoldus
 Bis ter exegit gladium per omnem
 Victor Auroram, tumidique fregit
 Cornua ponti.

Quantus ingentem clypei sub vmbra
 Texit Europen, Asiæque qua se-
 cumque tempestas daret atque ab omni ef-
 funderet Istro.

Rectus Eoam stetit in procellam,
 Qualis armatas hiemes, & omnem

Sustinet Calpe Therin , atque inexpu-
gnabilis obstat.

Quantus hinc lato metuendus atque hinc
Limitem ferro secat , & decorâ
Cæde formosus , mediâque laudum
Pulcher in irâ

Ardet : hibernos velut inter imbres

Ardet Orion , vbi traxit omni

Astra vaginâ . tutulusque stricto

Fulminat igni.

Ille seu pictis equitata Bessis

Arua permensus , gelidumque Volgam

Siue Pelleas bibit insolentem

Phasin ad aras :

Barbaros templis tibi victor arcus

Virgo suspendit : Scythicosque cinctus,

Et tibi sacro clypeorum accervos

Vellit in igni.

Alta scit Taphri domus, & potentis

Sarbaci veris meminere turres ;

Rupta cum Theacum quateret tremendo

Castra umulcu.

Ille dum denso iaculorum imbri

Hinc Dahas illinc ageret Gelonos,

Ipsa nimborum cuneis & omni

accincta tonitru

Turbido latè manifesta cælo , &

Ter quater tortas iaculata flammâ,

Ignem eutru super & rubenti

Nebe tonabas.

Sensit Euxini tremuitque læuum
Littus, & motæ crepuère rupes,
Ter quater nigram retegente sæuâ
Luce Mæotim.

Sensit, atque ipsos Tanais pauens re-
fugit in fontes: dubitante ripâ
Substitit paulum, trepidòque Phasis
Palluie auro.

Sic ames nostris bona Virgo sæpè
Hostibus nosci: tibi sic per omneis
Viliæ ripas Litali reponant
Signa nepotes.

Sic ab extremo tibi victor Occê
Arma de victis referat Suanis,
Et nouas soluat noua vota LADI-
SLA VS ad aras.

Hæc & alternis geminata votis
Plura dum sicco canitæus sub æstu,
Obuium fessos nemus hospitali
Excipit umbrâ

Ludor? an mollem foliorum ad auram
Lenè vocales modulantur alni,
Et leues lymphæ, trepidique grato
Murmure riui?

Ipsa te Virgo sonat aluus, ipsa
In tuas viuax salit vnda laudes,
Audit, & longè tua discit ipse
Nomina lucus.

Quarta leuca seu Troci.

O D E IX.

VLtimus restat labor altiores
Ire per lucos, & aprica circum
Stagna lunari, tumulosque lento
Vincere cantu.

Hic tibi casto Salomonis ore,
Dictus ad sanctas hymenæus olim
Nuptias, mutum nemo & silentis
Perstrepet alnos.

Quod tuis, Virgo, benè dormit vlnis
Sola sopitum potes osculari
Numen, & flammæ animæque sanctum
Sugere florem.

Sola fragranti melius Falerno
Vber adstringis, quoties ab imo
Corde spiravit genialis intima
Halitus auræ.

Mille Phæacum Cilicumque mille,
Nympha, te circum volitant odores:
Blandus hic costi liquor, inde pinguis
Sudat amomi:

Sola te mulcet tamen aura, si quæ
Dulcè spirantis venit ore nati,
Cuius illimi tibi lenè nomen,
Manat oliuo.

Sive Bacchei tibi fortè succi

Regis arcanae patuere cellae,
Regis arcano meliora ducis

Vbera vino:

Siue diffusis oluere nardis
Regis instructae tibi, Nympha, mensae;
Regis optatos tibi nardus vna

Spirat odores.

Si Palaestino metis in vireto
Myrtheos flores; tua solus ille
Nexilis myrrhae religatur inter

Vbera nodus.

Si tibi dulces amor est racemos
Pinguem gemmanti refecare Cypro:

Vnus est multis tibi ridet ille,

Virgo, racemus

Solis aestiuos licet inter igneis
Hinc & hinc latis spatiosa ramis
Pinus, & pronam tibi se reclinet

Frondebis ilex:

Sola te mulcet tamen aestuantem
Si quam frondosam cadit umbra malo,
Cuius ah duram tibi natus olim

Fronde pependit.

Plura dicturis procul est Trocanis
Arcibus terras, placitusque dudum
Virgini collis, mediaeque templum

Apparet in vrbe.

Protinus votis genibusque supplex
Sternimur vulgus, quater, Alma Salve

Virgo, dicturi: quater illa motis
Annuet aris.

Virgines iam tum puerique Diuæ
Supplici frontem redimite cerâ, &
Virginem gratâ puerumque laudis.
Dicite rixâ,

Virgines. Ceteris ornant moritura frontem
Setta: te Virgo moriente numquam
Flore Carmelus regit, & perenni.
Pueri. Fronde coronat.

Ceteri frontem metuente demi
Implicant auro: tibi concolori
Luce natiuum capitis, I E S V.
Fulgurat aurum.

Virgines. Qui tibi Virgo per eburna vidit
Colla diffusos sine lege crineis,
Regiam tingi trabeam rubenti
Vidit ahenò.

Pueri. Qui tibi vidit niueis, I E S V,
Hinc & hinc sparsos humeris capillos,
Vidit elatas tumulis Idames
Surgere palmas.

Virgines. Qualè ridenti radiant Sereno
Semper illimes Hesebonis vnda,
Tale conniues oculis iocanti,
Diua puello.

Pueri. Lacte perfusæ veluti columbæ
Vitreas semper speculantur vndas,
Sic in intactâ retines I E S V,

Lumina matre.

Virgines. Cui genas, velga, cui similes canemus
 Virginis vultus? similes canemus
 Punico, cum per sua lucet vltro
 Fragmina, malo.

Pueri. Cui genas vel cui similes canemus
 Paruuli vultus? similes canemus
 Areis, quas Sol variæque scribunt
 Floribus horæ.

Virgines. Atticos longè redolere succos
 Dicimus Virgo, quoties diserta
 Lenè ridenti tibi mella manant,
 Lenè loquenti.

Pueri. Liliū I E S V niueis hiare
 Dicimus labris, quoties odora
 Dulcè ridenti tibi myrrha spirat,
 Dulcè loquenti.

Virgines. Mille quod telis clypeisque recta
 Turris aduerso micat ieta Soli,
 Matris aduerso micuère longè
 Colla puello.

Pueri. Quod Therapnæi breue ver Hymetti,
 Quod Palæstini sapiunt liquores,
 Matris è collo sapiunt reclinis
 Colla puelli.

Virgines. Quo tibi Virgo maduère succo
 Virgines palmæ? maduère succo
 Qualis in fittas lacrymante myrrbô
 Liquitur herbas,

Pueri. Quis tuis fulgens hyacinthus ardet
 O puer palmis ? hyacinthus ardet
 Qualis aut sceptri sedet aut coruscæ
 Arce coronæ.

Virgines. Quæ iugis Cretæ viridissve Cyprî
 Tanta Lesbôis fluit è racemis,
 Quanta maternis tibi Virgo manat
 Copia mammis ?

Pueri. Quis vel Hybleas odor inter herbas
 Tantus aspirat, Cilicûmve iura,
 Quantum aspirat tua dulcis inter
 Vbera IESV.

Virgines. Zona quæ fluxam vetat ire pallam,
 Flauet intextâ tibi, Virgo, fruge,
 Quam pudor circùm niueoque stipant
 Lilia vallo.

Pueri. Quæ tibi cinctus reuocat resectæ
 Vestis, arcanis vigil est eburna
 Zona sapphiris, tacitôque pectus
 Circuit igni.

Virgines. Cùm leui plantas cohibente focco
 Virgo stellantem graditur per aulam
 Æream credas aciem canoro
 Ire triumpho.

Pueri. Crura cùm picto religauit ostro,
 Et stetit celso puer ore: credas
 Ponè suffixo geminas in auro
 Stare columnas.

A D

MATHIÆ CASIMIRI.

SARBIÆ VII

SOCIETATIS IESV

LYRICORVM

LIBROS

EPICITHARISMA

SIVE

ERVDITORVM VIRORVM

AD AVCTOREM POEMATA.

*Summi viri MATH. CASIM. SARBIÆVI
 è Societate IESV incomparabilem Musam
 ERYCIUS PVTEANVS admiratur.*

QVIS Mysta Apollinis nouus? quis pro-
 ximo

Accedit VRBANVM gradu,
 Threiffa doctæ fila carpens barbiti,

P V

346 AD SARBIEVII LYRAM

Et Pindari ciens melos?
 Romanus ore, natione Sarmata,
 Cultissimi vir Ingeni,
 Ab axe flammam frigido SARBIEVII V⁹,
 Ab nocte lumen inuehens,
 Vertit quadrigas orbitâ Phœbi nouâ,
 Niuēsque mundi calfacit.
 Aut sæcla barbaram exuunt æruginem,
 Aut prisca redeunt sæcula.
 Tantum potest, qui carmen aureum sonat,
 Qui totus ipse est aureus;
 Seuera pangens dogmata Sapientiæ,
 Castôsque sermonis iocos:
 Qui mella spargit & salem SARBIEVII V⁹,
 Generosi honesti semina,
 Si dignitati mixta amœnitas iuuat,
 Musæque flores fluctibus;
 Ridere tristem mente lætâ Palladem,
 Ridere Rugas dixerim:
 Sic inter omnes præstat vnus Sarmatas,
 Inter Quirites Sarmata;
 Vnus Latinâ Pindarum vates Lyrâ,
 Et aliquid VRBANI exprimit.

Σπουδαίως ζῆν ἀείρον.

TERIO HORATIO ET SARBIEVIO
Lyra Latina geminis Principibus plau-
dit MAXIMILIANVS HABBEQVIVS
è Societate IESV.

NUNC CAPIT REGNUM DVOS.

POrtenta Vatum! non patitur duos
 Soles Olympus, stellifero licet
 Atlante fultus, non amorum
 Fert comites Hymenæus ardor.
 Celso Melampus Taygeti iugo
 Venatus aprum, dentibus inuidis
 Latransque frendensque inuolansque
 Participes abigit molossos.
 Clitumnus albam si videat bouem
 Errare, tauri cornibus aduolant
 In bella, riualesque pugnae
 Vulneribus fluvium eruentant.
 Tædæ iugales, purpura Cæsarum,
 Trophæa belli, dona Cupidinis,
 Et ambitus cretati honoris
 Diuiduos vetat ire fasceis.
 Non fect secundum Cæsar, & æmulum
 Pompeius odit, cum genero impius
 Socer duellat, inuolant con-
 sanguineis Aquilæ maniplis.
 Fraternal Thebis funera dissident

348 AD SARBIEVII LYRAM.

Discorde busto. Sanguine tingeris,

O Roma, fratrum, quando primi,

Cæde malâ maduere muri.

Vnus subactâ Rex Asiâ potens

Dario habenas diuitis imperi

Secare Pellæus recusat:

Non animo satis orbis vnus:

OMNIS Potestas impatiens furit,

Consorte iuncto: Lætitiâ salit,

Consorte pulso: qualis ardet

In vacuo basiliscus antro:

Potentia Vatum! nunc patitur duos

Reges bisulco vertice Phocidos

Parnassus, & Reges Latinæ

Sceptra Lyræ gemini tenebunt:

Vnus sonantem natus ad Ausidum,

Alter rigentis margine Vistulæ.

Ter euge, Castor euge, Pollux:

Vos Gemini, puerique Ledæ

Alternata vitæ fata rependitis:

Polluce, Castor, Castore, Castore

Pollux beatus! regna Cæli

Vnanimes secuere fratres.

HORATIANAM SARBIEVIUS Lyram

Regnante dextrâ tradit & accipit;

HORATIUS gaudet teneri

SARBIVIO sua regna PLECTRO,

AVGVSTVS, vnunt Numen HORATIO;

VRBANVS, alter SARBIVIO Deus;

EPICITHARISMA. 349

Hos BARBITI REGES adorant
Ad numeros saliente chordâ

Quantum profanis sacra superuolant ;
Minore maior CÆSARE PONTIFEX ;
URBANVS AVGVSTO: triumphat
SARBIIVS meliore lauru.

IOANNIS TOLENARIÏ è *Societate*
IESV ad MAT. CASIM. SARBIEVIVM
S. Theologie. Professore.

O D E.

FAlior? Sarmaticis an nouus arbiter
Plectri siluicolis carmina diuidens
Per confinia Thracum
Terris reddidit Orphea?

Quisnam Pegaseæ crederet vngulæ
Potandos latices gurgite Viliæ?

Quis Teumessia Tempe
Propter stagna Borysthenis,

Et vatum Aonium delicias nemus
Florens sub gelidæ, plaustro Erymanthidos?
Hæc miracula Phœbo.

SARBIEVI, tua dat chelys.

Cui nec prætulero, quam Ogygiis vetus
Structis nobilitat fabula mœnibus,
Aut ad sidera vectam

350 AD SARBIEVII LYRAM

Coniux Euridices lyram :
 Quamuis melliflui carminis artifex
 Auritas modulis duceret ilices,
     Formarétque canendo
     Siluæ monstra puerperæ.
 Certè flexanimâ tu potior chely.
 Cunctis imperitas : & fide Teiâ
     Torques mentis habenas ,
     Suadæ laude superbior.
 Nam seu Pieriâ Martem acuis tubâ ;
 Ignescunt animi condere nubilo
     Thressæ cornua lunæ ,
     Byzantîque securibus
 Fœdatam Odrysiio sanguine lauream
 Disturbare manu : seu alite Hymettio,
     V R B A N I que tiatâ
     Signas mellea sæcula,
 Dum belli iaculis pungimur , vngimur
 Doctrinæ liquido nectare, & efferi
     Inter pila Gradiui
     Hyblæis alimur fauis.
 At quis te in Libanum proripit entheus
 Ardor Castalidum , dissimilem tui ?
     Aut campos Galaadi , aut
     Engaddi viridaria ,
 Sponsæ delicias dum Sulamitidis
 Plectro sollicitas ? O quibus auream
     Ex hortis Heliconis
     Sponsi cæsariem rosis

E P I C I T H A R I S M A. 351

Cælestis decoras! vt fidium tenes
 Miraclo attonitos, dum artifici lyrâ
 Pontum findis Erythræ,
 Sternens Isacidis iter!
 Ni me, SARBIËVI, ludit amabilis
 Error, depereat iam citharæ potens
 Iessides tua plectra,
 Iessæusque nepos tuis
 Applaudat modulis. Me stupor occupât,
 Inter Sauromatas dum Boreæ accolas
 Doctæ Phocidis hortos
 Efflorescere conspikor.
 Has rerum ancipites esse reor vices.
 Nec vernis stabilis floribus est honor:
 Nec mansura perennis
 Claris gloria gentibus,
 Nunc terras rosei fax Hyperionis
 Latè conspicuis tollit honoribus:
 Nunc caligine mersas
 Nocturno sepelit chao.
 Quandoque & studiis occiduas vices,
 Excultisque vehunt tempora gentibus:
 Spelæisque ferarum
 Surgit lux sapientiæ.
 Quondam Niliacæ lumina Mempheos
 Denâ barbaries sub nebulâ premit;
 Nec iam Bellerophonis
 Thebas nobilitat liquor.
 Iam nudis Helicon fabula rupibus.

352 AD SARBIEVII LYRAM

Quid Pandionæ mœnia Palladis,
     Exculi orbis ocellum,
     Doctrinæque sacrarium
 Perlustro? Heu tenebris Cimmeriis latens,
 Fatorum series! nil reliquum exhibet
     Tanti nominis vmbra,
     Præter culmina cespitum.
 Sic Fatis placitum. Sed benè, quòd nouo
 Solatur radians lumine Carpates
     Hæc dispendia lucis:
     Pimplæisque opibus suum
 Ditat nobilius Vilia gurgitem:
 Et Pandioniis æmula honoribus
     Gestit Vilna Mineruam
     Cælo tollere præsidem.
 Certè dum Sophiæ Mytta facer fides
 Docto, SARBIEVI, pollice temperas
     Nec facunda Lyceis
     Pallas Sauromatùm deest,
 Nec cælo genitæ lux sapientiæ:
 Sed nec Pierij gloria verticis,
     Nec, qui proluat ora
     Vatum, Castalius latex.

JACOBI HORTENTII è Societate IESV ad
 Lyræ MATH. CASIM. SARBIEVII
 VRBANO VIII. dedicatam.

I Te, & Romuleos inter resonare Quirites
 Carmina Sarbiniâ deproperata Lyrâ.

Ad noua septeni salient modulamina colles,
 Tybris & auritas stare iubebit aquas.

VRBANVS que aliquid de Maiestate remit-
 tens

Ad pia reginas carmina mittet Apes.

His amat ille rosas & casto gramine pasci,

Otia pauca grauis dum finit est labor.

O te felicem nimium CASIMIRE Poëtam!

Sic tibi propensum qui CAPVT ORBIS
 habes.

Hunc Lyra non meruit Venusini Vatis hono-
 rem,

Non ita Dirceum Pindarus vrget ebur.

Hoc sciat Alcæus, digitos damnabit inertes;

Abdere se tenebris Lesbica Nympha volet.

Pierios dicent aliò fluxisse liquores:

Quin & Apes sanctas carminis esse Deas.

Nobilis ô Vates! qui nectare potus ab illo

Permessum obscuri nominis esse facis.

Non tibi nec Diuos ea suscitât vnda furôres,

Non Aganippææ gloria pulsât aquæ:

Sed Magnæ mellis fauère ex æthere Matres,

354 AD SARBIEVII LYRAM

VRBANI que sacros exhibuere fauos.

Sed Veri sedes, & CHRISTO proxima virtus

Insolitam dicti Carminis afflat opem.

Esse quid hoc dicas, nisi Numinis igne calere,

Spiritibusque DEI sollicitantis agi?

Esse quid immodicos nisi ducere nectaris haustus,

Et sibi præfixas non habuisse colos?

Grande tuæ ô pretium mäsuraque gloria Musæ,

VRBANI poterunt cui tholus esse PEDES?

At mihi si tanto fas quidquam appingere possi,

Aut signare aliqua pendula dona notâ,

Non ego pro chordâ tenuem cantare cicadam,

Non aliud cupiam pectinis esse vice:

Sed fingam VRBANA s illic sua cõdere mella,

Et dare pro cantu nobile murmur, Apes.

Picturæque breui subscribam lemmate causam:

Tantus amor nostra est, gloria tanta Lyra.

LVCAE DIERIX è Societate IESV in

Lyram MATH. CASIM. SARBIEVII.

PAucula Mæonio meditabar ludere versu,
Succinerem fidibus quæ CASIMIRE tuis.

Arripio longo distentos tempore neruos,

Filæque suspensæ puluerulenta lyræ.

Excutio, tendo chordas, adduco remitto,

Exploro dubios pectine & aure sonos:

EPICITHARISMA. 355

At subito malè compositis lyra dissona chordis

Sic mihi confuso est murmure visa queri:

Quid teretes tentas obruso pollice nervos?

Desine nos humili sollicitare manu.

Musa C A S I M I R I altiùs altiùs extollenda
est:

Illius in laudes non satis ista chelys:

Nec tua sufficiet lyra Pindare, nec tua Flacce

Sufficiet, quantum dicere, quantum hic est.

Ipsè sibi vates solus sibi sufficit vnus

Se capere, & solus se cecinisse potest.

Nil igitur C A S I M I R E canam: nam digna
cani te

Non possunt, dignè, tu potes, ipse cane.

I O A N N I S B O L L A N D I è Societate
I E S V ad M A T H. C A S I M S A R -
B I E V I V M Pontificiæ Poesis imita-
torem.

O D E.

D Esueta pridem tendite barbata, &

Virente rursus cingite Laureâ.

Frontem Camænz. rursus, io!

Castalios feror in recessus.

Atqui vetusto squallida puluere

Amot fuit defendere inertibus

Diuûm Acta blattis, inque Patrum

356 AD SARBIEVII LYRAM

Ferre nouam monumenta lucem.

VRBANVS hinc me MAXIMVS OPTIMVS

Ad antra Cirrhæ, & Pegaseos specus

Reducit, & nouos calores

In gelidis animat medullis:

Dum quâ ruentis fata prius manu

Suffulfit orbis mox animat fides

Micante pulsu, quem secundo

Attonitus vehit amne Tibris;

Vltrâque terras & maria & latus

Vtrumque mundi, solis & vltimi

Primique limen, & remotas

Oceani emorientis oras,

Tulisse gaudet. En propior Polo

Quâ flectit Arctos, Vistula corniger

Musæque cantu BARBERINÆ

Personuit glaciale litus.

Noster quod isthic ludit Horatius,

Quod lapsa retrò sæcula colligens,

Vocémque spiritúmque Flacci

Pindarico iubet ire cantu:

Quod inter Vrsæ frigus, & hispidæ

Telluris oras turbinibus graues,

Et grandinum sonante fœtas

Progenie, CASMIRVS, auras

Trepente Cælo prouocat igneas,

Terræque fibris promit aquas, quibus

Vel ipse Musarum bicornis

Gaudeat immaduiffe Vertex,

Quòd ver beatum sentit Hiems, nouo
 Quòd victa cantu mollior incubat
 Natura, quòd repente nato
 Germine luxuriantur horti,
 Quòd mel, quòd vdo Pierium fuit
 De fonte nectar, nectar amabili
 Quòd rore sudat, quò vel vno
 SARBIVII lyra tacta neruo
 Quamuis feroces debilitat minas
 Tumultuantùm fortiter hostium,
 Et arma bellorùmque nubem
 Pulueream meliore miscet
 Ludentis aurâ (si satis assequor
 Quod augurando mens canit, entheæ
 Virtutis admirata numen)
 Inde venis, A P I S vnde sanctum
 V R B A N A nectar ausit, & armulo
 Horatianæ murmure tibix,
 Terrasque mirantésque cælos
 Attonuit. calor omnis illo
 De fonte fluxit. numinis hos tui
 Affluit æstus aura beator
 V R B A N E, dum sacrata gentis
 Romuleæ iuga lustrat hospes.
 O quis volentem me quoque patrio
 Exesse cælo; quis sinat in tuos
 Me R O M A B A R B E R I N A Colles
 S A R B I V I O comitem venire!
 Subsiste Musa, & vota decemplici

358 AD SARBIEVII LYRAM

Subtringe nodo. angustior est sinus

Mentisque virtutisque nostræ,

Quàm penitis queat ut medullis

VRBANI ANVM ducere spiritum.

Vnius hoc est SARBIEVII: cui

Impune trans nubes sereno

Calliope dedit ire Cælo.

GILBERTI IONINI è Societate
IESV ad MATH. CASIM.
SARBIEVIVM.

O Testudinis aureæ
Qui fila ingenuo pollice temperas,
Et solis Rhodopes iugis.

Aut in Sarmaticæ littore Vistulæ

Doctam sollicitas chelyn,

Quam prono toties audit aluco

Tibris defluere immemor,

Et septemgeminis non semel extulit

Echo Romula montibus:

Seu mundi dominas Principis insulas

Dicentem audierat pari

Tantis ingenio laudibus, aut Apes

Cæli roribus ebrias,

Quæ curâ artificii mellea condiunt

Puro nectare sæcula,

VRBANI arbitrio Lechica principem

Cùm laurum meruit lyra.

Seu bellata graui pectine dices
 Septem-bella-trionibus.
 Audacemque acies ducere Martio
 Nigrum puluere Cæsarem, &
 Gaudentem in mediis hostibus aspici:
 Dam fatis metioribus
 Iracunda parem dextra superbiam
 Ferro vindice fulgurat.
 Seu vinci faciles cedere Tartaros
 Cogis indecori fugâ,
 Dum victor rapido terga fugacium
 SIGISMUNDVS equo premit:
 Aut Lunæ Scythicæ sanguineum iubar
 Formidabile Regibus,
 Curuari facili circuito vetat.
 At quò te rapit insolens
 Ardor fræna pati per vacuum æthera?
 Dum cælo Sapientiam
 In terras facili carmine deuocas,
 Et caligine patriâ
 Celari cupidam non pateris, piè &
 Præclarè temerarius.
 Cantas ætherei tela Cupidinis,
 Et quæ non dubiâ manu
 Castis pectoribus vulnere destinat:
 Et tædis metioribus
 Mentem virgineas vrit, & aurea
 Certus figit arundine,
 Extinguitque suis Idalias faces.

360 AD SARBIEVII LYRAM

Nec cantus meretricios
 Musas virgineâ ludere barbito,
 Et cãstis fidibus iubes:
 Quæ toruâ trepidus fronte legat pudor,
 Quæ velata Modestia,
 Et verso iugulet pollice castitas.
 Clari gloria Phasidos,
 Nec vates patrio degener Orpheo,
 Et plectro & fidibus potens
 Monstrandus digito prætereuntium
 Romanæ fidicen lyræ
 SARBIVI, & Latiis fabula nobilis
 Enarrande nepotibus:
 Dicam (Roma licet toruior audiat)
 Nemo pectine Romulo
 Tentavit citharæ fila decentius,
 Vni cedis Horatio,
 Qui Musas Latiis montibus intulit:
 Et, ni aurem mihi vellicet
 Iam præiudicio fama potentior,
 Et cani capitis niue,
 Marcentes rigido vertice laureas,
 Et myrtum quatiens manu,
 SARBIVI fidibus, iudice me, tuis,
 Vates natus ad Aufidum,
 Et primis citharæ cedat honoribus:

MICHAELIS

MICHAELIS MORTIERI

è Societate IESV.

I A M B I.

VT illa prima ter beata sæcula
 Pater Satôrque Temporum
 Ter inuidenda, ter dolenda, posteris
 Sinu profudit vberè,
 Dièsq; finxit & re finxit aureos
 Sereniore laminâ,
 Breui refugit, aurèique germinis
 Suaue messuit decus.
 Et inde mixta mortis ære liuido,
 Et obuoluta ferreo
 Aheneoque plumbeoque vulnere,
 Ière retro sæcula.
 Subinde læsa viliorè surculo
 Repüllulare semina.
 Solum rebelle senticera prodere
 Lucem maligna sidera,
 Venena gramen, inquinata turbidum
 Paludis vnda poculum,
 Ferasque silua, naufragosque nauitas
 Maris procella, grandinis
 Flagella ventus, imbriumque lacrymæ
 Quotidiana funera.
 It annus alter altero nocentiùs
 In omne degener nefas;
 Et aura mentis aureâ propagine

362 AD SARBIEVII LYRAM

Imago prima Numinis
Homo fit umbra, fit propago plumbea,
Suoque nequior luto.
At omnis illa tam beata faustitas
Polo recepta creditur:
Soloque pulsa, spem fouero cælicæ
Lutique dulce tædium?
Vel in canora commigrasse culmina
Biuerticis sacrarij:
Ibi crepante Pegasi sub vngulâ,
Meri fluenta Nectaris
Parens Apollo temperare Vatibus,
Diesque semper aureos,
Et obstinata non perire sæcula
Lyrâ laborat aureâ.
Vbi nouena cum Parente Castalis
Ioane murmur increpans
Ab amne pender, & liquoris ebris
Suaue concinit melos:
Clientiumque labra fonte proluens
Poëticique spiritus
Furore complot, aureumque faucibus
Dat imbibisse sæculum.
Patera laurus ab loquace barbito
Perenne personat nemus,
Amœna fata, pura, læta grandius
Tonante præloquens comâ.
Sed hæc fuere, namque sicut aureum
Maligniore laminâ

EPICITHARISMA. 363

Adulterantis æra prima germinis
 Fremit perire sæculum :
 Iugum bicornè , flos & umbra Daphnidis,
 Et omne Phocidos nemus ,
 Et ipse Phœbus , & nouena numina,
 Et Hippocrena Pegasi
 Pararuère. vix steterè sæculo
 Horatiana tempora :
 Sub hæc virebat , inclytòque promicãns
 Poësis alma vertice
 Decus perenne germinabat , integros
 Apollinis vicario
 Lyrae tenente spiritus Horatio.
 Sed hoc repente condito-
 Suisque subter abdito rosariis :
 Sub occidente laureâ ,
 Sepulchra vatis implicare carduos
 Rubeta pullulascere ,
 Tacere nomen , interire gloriam
 Biculminis palatij ,
 Et inæer arma barbarumque militem
 Situ pigro senescere ,
 Fidem rigere , lacrymare pectinibus
 Chelyn silere cerneret.
 Ière lustra , ferreique temporis
 Ière multa sæcula.
 Poëta nullus , aut Poëta barbarus,
 Quid inter ista ganniat ?

364 AD SARBIEVII LYRAM

Aut vnus, alter aut subinde tertius
 Horatiana barbica
 Paratragœdiante strinxerit manu,
 Cauo fragore turgidus,
 Inane nomen ad lyram; quid obstrepat?
 Et hoc per astra circulo
 Trecentiesque milliesque voluitur
 Reuoluiturque Cynthius:
 Suprema donec & polita vidimus,
 Et erudita tempora:
 Quibus redisse Pegaso suus vigor,
 Suasque fontibus liquor,
 Sororibusque ter tribus suus decor,
 Suasque laureæ color,
 Suasque mille mille Vatibus calor,
 Perennitasque credita:
 Et eliquante iam stupore plumbeo
 Nihil morante ferrei
 Furore Martis, æneoque verberare,
 Dies notantur aurei.
 Per arma regnat, orridosque turbines
 Salus amara temperat:
 Per arma Belga, Batavos per impetus
 Amica ducit otia:
 Per arma Scaldis, aggeresque perfidos
 Mosæque vapulans latus.
 Per arma Rhenus, heu! per arma decolor
 Nouis probrosa cladibus:
 Cruentus Ister, impiumque sanguine

EPICITHARISMA. 365

Mosella vorticem trahens,
 Ciuore mixta, tabidisque fluctibus
 Fluenta Pegasi vehunt,
 Et entheata molliùs poëtico
 Rigant calore pectora.
 Per arma Gallus, & per arma Celtiber,
 Per arma viuut Italus,
 Et ingruentis hostici sub ictibus
 Canit vel ipsa prælia.
 Et est Maronis, est cliens Horatij:
 Habet Catullus asseclas;
 Et erudita, casta, blanda, viuuda,
 Cedroque digna carmina,
 Apollinisque non pudenda barbato,
 Eburneoque pectini,
 Et aureo super futura sæculo
 In omne sæculum serunt.
 Sed hæc nequisse, pro decore pristino
 Verusta pugnat æuitas,
 Minore semper & minore diuidens
 Fluenta prima riuulo.
 Nouusque nemo sic Poëta natus est,
 Vt illa prisca numina,
 Horatiisque Principem lyram pari
 Secutus expleat lyrâ:
 Sed impos artis, & canore dissonus
 Stylo vacillet impari.
 Quod vnus ille (stringe liuor impetum,
 Fromente dente ringere)

366 AD SARBIEVII LYRAM

Quod vnus ille (viuat æuiternitas ;
    Ito parate lauream ,
Parate ferra , myrtæque textile
    Ligate lilium comâ)
Quod ille SARBIEVVS vnus vnicus
    Libro peregit vnico .
Hic omne quidquid est Poëta vel fuit ,
    Metro volante transfilit :
Horatióque , Pindarióque par (procul
    Metu cadentis Icarî)
Per ora currit , & per astra voluitur ,
    Superuolatque sidera ;
Polonus ille certus aridam nouo
    Replere fonte Castalin :
Et obsoleta nobilis Bimontij
    Refabricare culmina :
Polonus ille per Borea frigora
    Acinacesque Thracicos ,
Beata Veris atque Pacis otia
    Perennè Vatibus nouans ,
Per efferata Martis ære sæcula
    Dies reducit aureos

SIDRONI HOSCHII è Societate
IESV ad MATH. CASIM. SARBIEVIVM.

ELEGIA.

Romanae fidicen citharæ, qui sidera præpes
Visis, & ignsuam FLACCÆ relinquis
humum:

Pace tuâ, quamvis nec certius alta Cleanthis,
Nec fuerit Samij lingua locuta senis;

Semita Diræi non est tamen inuia cygni,
Iuit & hanc pennis repperit alter olor.

Nec minus est auræ, quæ se leuat æmulus ales,
Nec spatio nubes inferiore fecat.

Par abit, & forsan cursum sublimius virget;

Et quò non potuit PINDARVS, ille volat,
Nec malè ceratis ad sidera nititur alis,

Nec dabit æquoreis flebile nomen aquis:

Ætherias animas testor, Zephirosq; Notosque,

Et quæcumque sacros derulit aura modos:

Si tua, SARBIEVI, sperasset carmina (quale
Non fieri meritò posse putavit opus)

Pindaricas laudes pressisset HORATIUS: & tu;
Materies illi, primæque cura fores,

Felix, credibili maior quem concitat ardor:

Iudicium superas Vatis & Orbis idem.

Non abit in peius semper vitiosior ætas,

Nec quamvis semel est ferrea, semper erit.

368 AD SARBIEVII LYRAM

Se fugit hæc certè, piscūque recurrit in aurum,
 Illa est carminibus gloria parta tuis.
 Hæc ego vos, Musæ, vestroque in monte virêres
 Iam pridem lauros edidicissè reor.
 Hæc vbi cantantur, nec saxa, nec æquora surda,
 Nec sunt indomitæ turba timenda feræ.
 Vos eritis testes Getico sub sidere cautes,
 Quique Lycaonio Ponte sub axe iaces.
 At neque sola videt properare POLONIA rupes,
 Mirantésve tenet VISTVLA solus aquas:
 Et Rhodope, & scopulis veniūt plaudētib⁹ Alpes.
 Nullaque non montes gens videt ire suos.
 Hæc Rhodanumque Padumque tenent, & car-
 mina Rhenum
 Oblitos notas, vt prius, ire vias,
 Hæsit sæpè Tagus fuluâque reclinis in vinâ
 Dixit: Eunt auro purius illa meo.
 Sæpè aliquis nullâ vates hæc legit in vmbâ,
 Et circum viridis protinus vmbra stetit.
 Cui licet, hæc gelidâ nemorum securus in vm-
 brâ:
 BELGA sed heu! lituos inter & arma sonat.
 Si sic in patriis cantasset montibus Orpheus,
 Cum siluis melius saxa secuta forent.
 Promptius Aoniam lapis ascendisset in arcem,
 Euectas numeris, magne Poëta, tuis.
 O quantò Delphin pernicius ille natasset
 Per mare, tam blandæ raptus amore lyrae!
 Hæc animum certè mihi sic demulcet, vt illum

EPICITHARISMA. 369

Auferat, & memorem non sinat esse sui.
 Sæpè fui, ceu vaticinans, aliena locutus,
 Et fuit abrepti carmen in ore tuum,
 Sæpè locuturus diuturna silentia feci,
 Aut tenuit medios lingua repentè sonos.
 Mens abit, & subito tacitum mirantur amici:
 Me rapiunt numeri, cygne canore, tui.
 Siue iubes in Threïcium capere arma tyrannu,
 Pænè minax digitis sumitur hasta meis.
 Siue super nubes sublimis & æthera tendis,
 Sollicitat nostros protinu s aura pedes.
 Siue per Ausonios spatiaris lauriger hortos,
 Me Zephyri & Floræ regna subire puto.
 Seu mœrente canis testudine flebile carmen,
 Palleo, nec fletu lumina nostra carent.
 Seu tristes hilari solaris pectine curas,
 Defluit ex animo cura dolorque me o.
 Siue pios castæ suspiras mentis amores,
 Vrimur, ardentes sunt tua verba face s.
 Denique me formas subito conuertit in Omnes
 Qualiscumque operis pagina lecta tui.
 Hoc est & volucres cantu fluuiosque morari,
 Hoc est aëriâ ducere saxa viâ
 Hoc est fulmineas auferre leonibus iras,
 Hoc agnis rabidos conciliare lupos.
 Pegasides Diuæ, vestro date debita Vati.
 Quæ possint Clarium ferta decere Deum,
 Quid precor? exiles lauro redimite poëtas;
 Vos mihi, si merui, necite ferta Dea.

370 AD SARBIEVII LYRAM

Nam tua, SARBIEVI, cùm siluæ pleetra
sequantur,

Ad crines properat laurea sponte tuos.

NICOLAI KMICII *è Societate IESV*

DITHYRAMBUS.

NAm me quis melior corripiat calor?
Niam tollor Ales trans liquidum æthera.

Canisque præter nubibus hispida

Sublimis oras, irretorto

Splendidè pernix oculo, reuolui

Immodicum gyrabilis orbis

Crystallum adspicio: nec piger impetus.

Ardor in celsas vehit vsque sedes,

Abiungitque animum corporeæ morâ

Molis & pennas timidæ resoluï

Insolitâ subter leuat aurâ.

Vt volui placidi sedulus ætheris

Tranquillas vigilum Carrus in ignibus

Siderum rotas agit!

Audimus? an nos ludit amantium

Ignium cantus? solidos ad orbis

Nam repercusso recinit iocosa

Rursus imago

Audimus? resonant carmina non prius

Accepta æthereis choris.

At quò perpetuis aurea sedibus

Sidera migrant! nec labor, vltro

Sequitur rapidum temo Booten.
 Lamque & Virgo venit vecta curulibus
 Quæ niueis flauam digitis exerrat aristam,
 Vberis neque impotens
 Nec parca glebæ, aut dulce nitentium
 Florum, quos Siculis facta Fauoniis
 Hyblæ iugera nutriunt.
 Illam mellilegæ cælibe murmure
 Adstipant animæ, & suauibus attonant
 Circùm susurris, & loquace
 V R B A N V M reperunt voce, per aureos
 Atlantis orbes, atque volumina
 Machinæ decemplicis.

En Herculei stella leonis
 Superbiore concutit flammæ iubâ
 Magnumque spirat Sarmatici decus
 P R I N C I P I S, & profugam repulsi
 Cynthiam Thracis, viduasque cæci
 Concani amissis pharetras sagittis.

Quis ille toruas fronte iacit minas
 Semifer, & veterem seruat sub pectore Achillem,
 Altaque quondam quos monitus dedit
 Secum reuoluit mente: per improbum
 Vt mundum armigeram circumagat ratem
 Immunis, & fati dolosas
 Effugiat sine lite Syrtes.

At vos minorum lumina gentium
 Plebesque haud humilis beati
 Imperij, ardentes reuocate densarum

372 AD SARBIEVII LYRAM.

Vndas stellarum : venit ecce
 Mauortis ignis , cuius ahenea
 Fumant ingenuis arma vaporibus,
 Et pulchra belli viuit in igneâ
 Tempeſtas facie : vt iam capulo manus
 Respirat, pronasque ad Carmina porrigit aures,
 Turbidum lætatus , vt obſoletos
 Rubiginofi ſordibus otij
 Dardanos enſes reuocari in orſus.
 Audit auitos.

Quis mirante Polo , quot properent faces,
 Pulchrosque stellarum tumultus ,
 Dum trepidant , numero reponat ?
 Sequamur populos agglomerantium
 Ignium. non hæc ſine deſtinatis
 Gaudiis fiunt. trahit & ſequeſtras
 Latente motu lampades voluptas.
 Sæpè dum pectus taciti fatigant
 Cupidines , & conſcij calotes,
 Prodidit murex inopinus oris.
 Non ſolus orbes Aligeri impetus
 Urget , cadentis ſiue obitus ſuper,
 Seu prima ad cunabula Solis :
 Aſt inſcluſus Amor ſæpè decemplicem
 Intus agit molem circum verſatque ſequacem.
 Eamus , aſtrorum a. pedes choros,
 Vt cumque labuntur , ſecuti.
 Vt mihi percuffi ſalierunt pectora fibris ?
 Quis hic cauero barbito moratur

Detinetque sidera :

Agnosco voces , nosco sonantium

S A R B I E V I I errores digitorum ,

Pectinis & laudabile murmur.

Vt prona astringeræ domus

Plebs aure arripiunt sonos !

Et nixa audis sidera flammis

Consumunt totas cantantis in ore medullas ?

Vt ceruice sinistra

Acclinis , melior Threicij alite

Carminis , æthereos lyræ

Committit ignes , seu quibus Arbitex

Terræque Cælique ictus amabili

Longum laborat in Charybdi :

Siue vt Virgineos Amor

Summâ parte animos nectaris imbuat ,

Non erubescendasque flammæ

Castis versat in ossibus.

○ vatem nimium D E O !

O dulces strepitus , ô benè Cælitum

Gaudia digne Olor occupare !

Tibi seu ciratus inter

Languescit Zephyrus flexanimas fides

Seu bellicoso fortior æthere

Immugit sonus , aut clangit in auribus

Heroum , quoties aut adamantinum

Mauortem memoras , aut resides nouorum

In orsa bellorum resotbes ;

Respondent tacitis sidera nutibus,

374 AD SARBIEVII LYRAM

Incentoꝛque magis vota cupidine
Sese in carmina porrigunt.

En A P E S circum tibi BARBERINÆ
Tempora alludunt : tibi nectar omni
Additum Cælo properant : sed illæ
Dulcius ore tuo lucrantur ,
Tenduntque cellas vt sitientibus,
Mella sæculis noua.
Quæis & æternæ ambrosiæ Deorum,
Et quæ minister Phryx puer æthere
Miscet capaci blandus amyctide,
Deterioris
Damnata notæ Massica cedunt,
Iudice Mundo.

Hæ celso quoties cardine defluæ,
Innuptæ volucres nota Palatia
V R B A N I reperent , vt solitis sacra
Pontificem releuent susurris :
Latè dispositis ordinibus , super
Aut mixtam nebulis comam
Cupressum , aut vitreo margine fontium,
Per myrtos , per & aureas
Rosas , & caltas liliumque densum,
V R B A N O referent tuæ
Quem citharæ addidicere cantum,
Hic ille , sudo dum fremit aëre
Mellita pubes , & repetit tuæ
Nectar Thalix , non Calena
Sobrius accipitur Lyæo

Gratus, nullis ita feruet vuis
 Candida Naxos alumna Bacchi,
 Quas BARBERINVS duceret vuido
 Nectare SARBIVII prius.
 Cedunt Eois intonata fluctibus
 Conchiliorum deliciae breues:
 Cedunt & Afris quas alit in iugis.
 Benigna tellus alites,
 Mullique stultae damna pecuniae,
 Et scarus fatuo pretiosus auro,
 Quoties mensis accinet illis
 Sarmata cygnus.

Audimus? (atrae cedit liuidi
 Cocyti nebulae, quas Notus inuidia
 Halante Ditis de palude
 Eductas, auidis obstruit auribus.)
 Audimus? vt iam pectine concita
 Illa terrarum Superumque custos
 MAIESTAS, solio Vatem dignatur ab alto
 Subsequi nostras, ait, o Poeta
 Non piger chordas, facilisque Cynthi
 Suffecisse DEO, fers medius gradum
 Nostisque, Apollinisque.
 Seruabis ergo tu bene mutuis
 Fidum pectus amoribus,
 Pontificisque & Vatis amicus
 Aeterna teget tempora lauro.
 Vix ominato vox ea murmure
 Vulgata totis diditur Italis,
 Qua tauriformis Rhenus & Albulas,

376 AD SARBIEVII LYRAM

Quà serus vndas Bætis in æquora
 Ibera voluit, nec paterno
 VISTVLÆ cessat geminare nomen
 Fama Poëtar.

Continuò ingétes animæ, decora alta, vel Tiaræ
 Vel sceptrâ paruo quos populo eximunt,
 Venam benigni protinus ingeni,
 Siue ille certis verba legibus liget,
 Seu velit aureæ
 Liberas linguæ referare ripas,
 Attonito stupuere sensu.

O Vates, placidos fortiter occupa
 Portus. ô quid agis? iam noua puberis:
 Vulgi fluctuat vnda:

Tu mentis vltra culmen & ingeni
 Euectus, expertusque, raris
 Auditum enarrabis ACVMEN.
 Clamatur! auræ plausibus assonant,
 Plaudit totis Roma Lyceis,

O quos tunc tibi TARQVINI
 Sensus de tacitis ossibus eduxit anhelitu,
 O quos ODDO tibi?

Quos tibi PETRVCCI, quos GODEFRIDE
 tibi?

Aut quisquis Lechicum pronus in Orpheæ,
 Et morum facilis, diues & Ingeni?
 Vt cumque pubes Romula nobiles
 Ardet per artes, SARBIEVIUM sonat;
 Et sibi sæcula retrò,

Quæcumque magnis vatibus tangebant,
 Seu sale lætas spargere mentes,
 Seu Lesboa lubet tendere barbata, &
 Voce ciere viros, & pulchris funera in armis,
 Dicere, in vno Dardana pubes,
 SARBIEVIO reuocata gaudet.

Quis me tunc Italo sub Ioue poneret?
 Ut magnos fremitus inter, & auspices
 Clamores, aliquis tuus
 Monstrarem pariter manu,
 Quo Duce fontes petij Cyrihæ,
 Et præcipitis iuga Parnassi,
 Longè antecedentem secutus.

Daphnides lauri, quibus impeditus
 Aurea Vates tempora tollit;
 Thespij montes, & amica Musis
 Vnda Pimplæ, volucris Bellerophontis
 Vngulâ excussi latices volante,
 Quorum non expalluit haustus
 SARBIEVIVS, faciles colono
 Fauete vestro: quosque velit iugis
 Sistere Pieriis, pronos submitte colles.
 Ite florentes animæque magnæ
 Passibus lætis, Iuuenes, patentem
 Irrumpite audaces Heliconis arcem,
 Doctarumque hederas præmia frontium
 Vittasque lauri auellite postibus,
 Assurgente choro Dearum.
 Nunc tempus arcana Aonidum pede

378 AD SARBIEVII LYRAM

Lustrare regna, atque irreuocabilem
 Ætatis occasum, & facilem emori
 Vitam, Pieridum sistere muere,
 Et diffundere in æuum
 Magni nominis Ortum.
 At nos lentæ animæ, dum super ardua
 Mentis pennigeræ vos rapit impetus,
 Et tantas Aquilæ subitis alas
 Dantis se in spatia ætheris
 Et liquidum per inane Cæli:
 Seu molles Elegos littora ad hospita
 Fingemus patrij fortè Borysthenis,
 Arguto Iberam seu sale Bilbilim
 Prouocabimus rudes:
 Aut, si quando calor fortior incidet,
 Simplici chordas quatiemus cæstro.
 Vobis, dulcia pectora,
 Seu manè Phœbus surget ab æquore,
 Seu sera lassum Doris in humido
 Componet cæstro, ritè vocabimus
 In vota cælum, ne benè præpetem
 Abrumpat morâ cursum:
 Ne Ductor Ales vester in auias
 Sublatus Auras, non sine consciõ
 Agmine, vel vitiis iniqui
 Laboret astri, vel supino
 Aëre deiiciat caducas
 Lentior alas.

GVILIELMI BOLMANNI e Societate IESV
ad MATH. CASIM. SARBI EVIVM
sacri aduersus Turcas belli hortatorem.

A Vdijmus? quæ nã illa alto generosa canõre
Aut Martis longè sonuit chelys, aut tuba
Phœbi?

Audiimus? neque adhuc conspirat Gallia Ibero
Odrystas lacerare acies, atque impia Thracum
Agmina, & infandas ferro rescindere lunas?
Non arma arripiunt? non telorum ærea campis
Bistonis latè riguit seges? at mihi dudum.
Byzanti circum turreis, & mœnia Budæ.
Circum, cannarum grando horrida ferratarum,
Et clamosa gemant tormenta, tonantiãq; æra.
Cur non Austriadumque aquilas, villosque Phi-
lipporum

Auratos, Superi! mistimque micantia cerno
Lilia? me miserum! cur non Rhenóq; Tagóque
Et Rhodano vecti vnanimis ventosa per alta,
Ostia Bistonij cœnosa irrumpimus Hebri,
Inque caput fractis curuatum cornibus amnem,
Trans Æmumque Istrumque Borystheneasque
procellas,

Sarmaticas vltra ferimus pia signa paludes?
O decus antiquum Byzanti! ô mœnia! & ô tu
Arx alta, Eoas latè regina per vrbeis!
Infelix, quæ te crudeli compede vincam

380 AD SARBIEVII LYRAM

Eripere, atque Italæ rursus componere Romæ
 Fortunata dies poterit? quæ dextra leuare
 Seruitio? Vosque ô Solymæ, Iordaniâque arua!
 Vos sacri colles, siluæque, habitataque Diuis
 Mœnia, diuino tellus dignata cruore!

Sed si tanta piget momenta inquirere rerum:
 Debemusne etiam fœdæ ludibria genti?
 Prô pudor! opprobrium telluris, & impia magni
 Proluuius Orbis, Cælique & Numinis ira
 Dicimur, obscœni que canes, damnataque turba.
 Ipse ego per Scythicas acies, CASIMIRE,

per arma,
 Ipse per obstanteis arcus, per sæua Gelonum
 Spicula, per latos enseis, per scuta, virosque,
 Viuidus, & pulchro leti inflammatus amore,
 Parte aliquâ ante alios, quæis aspera prælia curæ.
 Deuicti Ditis tendens insigne cruentum.
 (Dextrâ insigne, hostem læuâ mortemque la-
 cessens)

Par cuneo irrupam, par Pellææque phalangi,
 Flammiumæ ballistæ, & fulminis acrior igne.
 Eueniat! tantum cælo mihi spiritus almo
 Suppeditet, nec Musa mihi SARBIEVIA desit
 Iniectura faces animis, & nobile robur.
 Non mihi, si circum, quidquid videt Æmus,
 Hebrusque
 Perluit, atque Hypanis, Strymonque & inhos-
 pita Nessi
 Flumina, Sithonias tendant inferre sarissas:

EPI CITHARISMA. 381

(Quamuis torua micent oculi , fronsque ærea :
quamuis

Ora super duplici facies stet ferrea barba,
Setarumque alæ ingentes , rictusque iabati :
Non si Barbarico cælum fremat omne tumultu,
Nec mihi si clamor terras & verberet astra)

Ora genæve timor notet, aut præcordia tenter,
Martius intereà cælo calor influat ossa,

Ingentesq; in bella animos SARBIÆVVS addat,

Et pauidum incuset Pontum, & Neptunia segni

Æquora seruitium minùs indignariet astu:

Quod vinctæ Cyclades , quod mæret Achaica

Thetys :

Æthiopumque domos nigras , quæque oppida

Ganges

Præfluit , & cunëtis captiuum Bosporon vndis:

Atque alia, Amosidæ, Solymeóque æmula Regi:

Tantum ardet, tantamque animo vim spirat ab

alto,

Tu ne pone manu citharam, CASIMIRE, nec vlla

Cura vetet maior grandeis conuellere neruos,

Et sacra in diros accendere prælia Thracas.

IACOBI V VALLII è Societate IESU
Ode ad Lyram SARBIEVIANAM,
sepius EVROPÆOS PRINCIPES ad
recuperandum ORIENTIS IMPERIUM
animantem.

QVæ Martiales barbitos incitat
 In arma turmas? quos strepitus canit,
 Bellique causas? quas coire
 Principum amicitias, & enses
 Pingues amico sanguine barbara
 In terga verti iuitius imperat?
 An rursus Alexi minaces
 Clasica personuere Musæ?
 Sceptriq; & iræ Pittacus impotens
 Urbem insolenti seruitio premit,
 Sæuumque detrectat superbi
 Ferte iugum Mitylena regni?
 Fallorne? tristi Luna Othomanidum
 Pallefcit umbrâ: cornua contrahit;
 Plenumque desperavit orbem,
 Omne iubar minuente Vate,
 Sic noctilucis pallida cornibus
 Phœbe laborat, ter, Magicis sacris,
 Spargente succos, terque Marfas
 Canidiâ recinente voces.
 Præfagus horror, quem Lyra Thracis

EPI CITHARISMA. 383

Incessit astro, sanguineas aquas

Pro rore sub noctem coëgit

Æmoniis fluitare cultis.

Tantisne crederet posteritas minis

Natos in usum lætitiæ modos

Feruerè, ut augusti malignâ

Regum apices violentur umbrâ:

Ite, ite, fortes, quò citharæ vocat

SARBIEVIANÆ clangor amabilis,

Ite, & triumphatis Idumes

Ad numeros volitate campis.

Non molle quiddam, non quod Ionicis

Aptum, choreis, auribus accinunt:

Docent in aduersas phalangas

Ferre pedem bene temperatum

Ordo, Gradii nervus, aheneas

Stringit cateruas. Ite canentibus

Plectris, Quiritis: ordinatos

Fila regent numerosa gressus.

Lycurgus olim sic Lacedæmone

Pugnæ imminentis signa dedit lyrâ:

Et miles obseruans modorum

Ibat ouans, placidòque veros

Mortis timores carmine temperans,

Promptus ruebat pro patriis focis

Per tela, confusasque strages,

Per cineres, per acuta belli.

Ite, ite: sancto puluere sordidos

Mauors coronis vestiet: hæctenus

384 AD SARBIEVII LYRAM

Nilſque Iordanifque ripæ
 Palmiferis viruère filuis,
 Veſtrosque poſcunt cædua vertices
 Palmeta. Quin & barbata munere
 Veſtros adornabunt labores
 Nobilibus potiore ſertis.
 Accendit omnes Martia buccina
 Cantu: ſed, cheu! non niſi funera,
 Voceſque ſupremas cadentùm
 Docta ſono tenuare rauco.
 At illa, quæ vos increpuit, lyra
 Benè ominato ſigna receptui
 Datura, vulgabit decorè
 Vulnus hiãns, obitaſque mortes.
 Non ſolus olim luſit Olympicã
 Digno palæſtrâ carmine Pindarus:
 Eſt, qui Palæſtinis ſubactis
 Sacra pari canat arma laude.
 Nec ſola Dirce vidit Hymettiis
 Thebana tingi labra liquoribus:
 Apum Quirinarum labores
 Obſtupuit Tiberinus amnis,
 Et hoſpitalem Viſtula nectare
 Madere ripam, quod ſibi Romulâ
 Stipauit V R B A N V S Tiarâ
 Mellifluos glomerante rores.
 O magne Vates, ô Heliconidum
 Myſtes ſororum, quem Deus incola
 Muſæque, ſecurum pericli,

Pindaricos

EPICITHARISMA. 385

Pindaricos docuere nifus :

Pars quanta laudum , mella liquentibus
Stillaſſe libris ? pectoris aluco

Diues refundis mellis agmen ,
Nectareaque ruens procellâ

Sonora vincis flumina , quæ Notus
Spumansque Nereus auxiliaribus

Dum iuuit vndis, verſa ſecum

Tecta trahunt , pecudésque ſorbent.

Talis ſuperbos colligis impetus,

Altosque ripæ diruis obices

Eſtrænis, & ſœdam Gelonis

Perniciem meditatus aruis.

I, perge, grandi mellifluos lyrâ

Deuolue fluctus. Mox vbi publicas

Implêris aures , Martis ardor

Crefcet equis, equitumque turmis.

O quanta ſeruo reſtitues gregi

Emenda totis pilea ſarcinis!

Quot victor innectes Latinas

Argolico populo catenas!

Io, ter io! Si quid Apollinis

Diuina quercus : fatidicum ſonat

Verosque præſagit triumphos

Vaticinis lyra tacta Muſis.

Dicentur olim Sarmaticæ fides

Viciſſe miſtas cum lituis rubas :

Credetur excantata Thracum

Luna tuo trepidafſe plectro.

386 AD SARBIEVII LYRAM

GVILIELMI HESII *è Societate IESV*
ad MATH. CASIM. SARBIEVII
viatricem Musam.

E M B L E M A.

Philomela inter lyræ fides mortua.

———— ANIMATA CANENTEM
EXANIMAT —————

CVm teneri Philomela comes placidissima
veris

Dulcibus Auroram fisteret illecebris:
Et modò lenta trahens veluti suspiria fleret,
Sorberet fractas garrula mox lacrymas:
Fortè sub herbosâ recubans testudine Vates
Dicitur innocuas increpuisse fides.
Audiit has vicina canens Philomela canentes,
Cœpit & hîc primùm displicuisse sibi.
Vt tamen auderet, cantu perstabat inani
Cominus argutam sollicitare lyram,
Tamque susurrantum sonitus imitatur aquarum,
Mox velut æratâ prouocat arma tubâ:
Deinde sepulchrales singultit Præfica lessos,
Carmine concisas adnumerante preces.
Donec languida sensim & mortua suspirando
Terruit attonitam lapsa repente lyram.
Namque fides inter iucunda pericula quærens,
Concidit, & visa est dicere, Cedo lyræ.

EPICITHARISMA. 387

Hactenus hæc fuerit, non est modò fabula:
postquam

Huc CASIMIRE tuos detulit aura modos.
Detulit, & toto siluerunt carmina Pindo,
Mœstum nescio quid visa subinde queri.
Non equidem inuideo: nec si philomela supersit,
Emeritæ cupiam bella mouere lyræ.
Et tamen hîc aliquid tenui protrudimus aurâ,
Et tamen audebo dicere si qua via est,
Si quis in hoc Phœbi tenuatur spiritus ore,
Si qua vel extremis vox agit in labiis,
Fundimus hîc: si fortè lyrâ moriamur in istâ,
Dulce mihi fuerit te modulante mori.

*Eiusdem in MATH. CASIM. SARBIEVII
Lyræ novos in cantus ab VRBANI
VIII. Pont. Max. gentilitiis
Apibus animatam.*

EMBLEMA.

In tensis Lyræ fidibus tres Apes.

APES VITAM DANT ANIMOSQ. LYRÆ.

DAulias Aonium moriens sortita sepulchrû,
Liquerat in tensâ corpus inane lyrâ:
Mellifer in geminis exercitus aduolat alis;
Terna sed ante omnes accelerabat Apis.
Si benè perspexi, maiorâque murmura sensi,
Rustica non fuit hæc turba, forensis erat:

388 AD SARBIEVII LYRAM

Nata sub-VRBANO fuit hæc feliciter orbe,
 Et tamen externam comis amare lyram.
 Vix benè concussis volucrum trepidauerat alis,
 Et tenui impulsu mouerat aura fides,
 Itaque per incertos strepero cum murmure neruos
 Ad numerum positis ibat Apis pedibus :
 Ocyùs infonnuère fides , vocémque dedère,
 Carminaque ad lyricos accinuère modos.
 Res noua (per Musas) & numquam cognita
 dixi :

Phœbeum , dixi , numen habetis apes?
 Vosque lyræ graciles , vos fila tenerrima neruâ
 Viuitis , & vinam cogitis esse fidem ?
 State , micate fides , apibùsque sonate secun-
 dis ,
 Exsuperate meos , sæcula parua , dies ,
 Altera pro merito donec Lyra credita cælo
 Obscurum terris non sinat esse P O L V M :

IACOBI LIBENS è *Societate IESV*
Parnassus biceps Poëtis binis HORA-
 TIO & SARBIEVIO.

FORTè leuem viridi captabam cespite som-
 num ,
 Quem facilem ventus lenis & vmbra dabant,
 Cùm mihi Apollineis visus consistere campis,
 Hic ybi bina sacris fons iuga lambit aquis.

EPICITHARISMĀ. 389

Culmine sublimis cantabat HŌRATIŪS vno,
Colle nec opposito qui resideret erat.

O ego! Calliope votum sed inutile risit:
Est meritis sedes celsior illa tuis.

Serpe humilis, tenuésque elegos inglorius
imo

Pangere turbam inter sub pede montis ama.
Ille meus læto respectans signat oculo

Lauricomum sero luxuriante caput:
Ibat ouans celso, quisquis fuit ille, cothurno,
Iámque Venusino multa timendus erat:

Ille meus superis Vates caput inseret astris,
Déque duobus apex qui vacat huius apex.

Dixit. At ille celer superato colle parabat
Dulce locuturas sollicitare fides.

Et iam pleetra mouens vocat in certamen Ho-
noris

Fila Venusinæ non superanda lyræ.

Audieras; numeros neque spernere visus, HO-
RATI,

Nobiliore animas æmula pleetra sono.
Sic mediis certans philomela reciproca siluis
Ardet inexhaustum deproperare melos.

Laudis amor stimulabat, & artis conscia vir-
tus,

Quæque aderat pressis turba nouena labris.
Arbiter ipse animos Phœbus tacito ore mi-
nistrans

Alternum purâ combibit arte melos.

390 AD SARB. LYR. EPICITH.

Hic tonat Actiacos numero maiore triumphos :
Ille per audacis signa BOHEMA Ducis ,
Per FERNANDEAS acies , Aquilasque
perennes
AVSTRIADVM , numero bellifonante
volat.

Alter & alter agros, silvas canit alter & alter :
Hic citò mutatis blandus , & ille , modis.
Arte pari teneros canit alter & alter amores ,
Arte pares ambo , non & amore pares.
Flamma duellantes animos vorat æmula neuter
Quo dici possit nomine Victor , habet.
Donec colle pari geminos , in honore locavit
Pro paribus meritis Phœbus vtrumque pari.
Quàm benè diuisi geminata cacumina montis
Signarunt Vates scilicet illa duos.
Sic erat in fatis , annos quandoque daturos
Par Vatum paribus nobile verticibus.
Olim hoc fatidicus præuiderat augur Apollo
Hinc gemino montem duxit in astra iugo.

FINIS:

Poulet, P.

1712

